

निम्नलिखित महानुभावों ने द्रव्य सहायता
प्रदान की उनकी शुभनामावली

३००) जयचन्द्र वाघु रामपुरिया की धर्मपत्नि अखंड
सोभाग्यवती अमराव वाई

१००) जीवराजजी नथमलजी रामपुरिया

१६६) ज्ञान खाते का

७५) घैवर चन्द्रजी रामपुरिया की धर्मपत्नि अखंड
सोभाग्यवती लक्ष्मी वाई

५१) पंचीलालजी काकरीया भीनासर वाला की धर्मपत्नि
वाई कस्तूरी



ॐ अहं श्री शंखेश्वर पार्वनाथाय नमो नमः

श्री पार्वचंद्र सूरि सद् गुरुभ्यो नमः

श्री कुशलचंद्र गणीश्वर सद् गुरुभ्यो नमः

श्री वृचंद्र सूरि सद् गुरुभ्यो नमः

श्री प्राचीन साधुदंढनादि चोढालीया भावना
सजायादि संग्रह

श्री नागोरी वृहत् तपा गच्छीय पूज्य महतरा
साध्वीजी श्री प्रमोद श्रीजी महाराज का शिष्या
पूज्य अणगार श्रीजी का स्मरणार्थे पूज्य साध्वीजी
दया श्रीजी महाराज तथा पून्योदया श्रीजी का
उपदेश से :—

संशोधक संग्रहकरनार

पूज्य साध्वी प्रमाण श्रीजी



श्रीमन्नागपुरीय बृहत् तपागच्छाधिराज शास्त्र विशारद
बाल ब्रह्मचारी युग प्रधान १००८
श्रीमत् पार्श्वचन्द्र सूरीश्वरजी महाराज



जन्म संवत् १५३७ चत्र सुदी ६ जन्म स्थान हमीरपुर
दीक्षा संवत् १५४६ उपाध्यायपद संवत् १५५४
क्रियोद्धार संवत् १५५४ आचार्यपद संवत् १५६५
युगप्रधानपद सं० १५६६ स्वर्ग सं० १६१२ मीघसर सुदी ३

अनुक्रमणिका

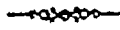
नं०	विषय	पृष्ठ
१.	श्री साधुवंदना	१
२.	श्री अदिजन चिनती	१२
३.	श्रीजिन प्रतिमा स्थापना द्विपंचसीका ॥दोहा॥	१६
४.	रूपकमाला	२४
५.	श्री ब्रह्मचर्य दश समाधिस्थान	२७
६.	श्री गौतम स्वामी नो लघुरास	३२
७.	श्री आराधना	३४
८.	श्राध मनोरथमाला	३६
९.	श्रमण मनोरथ माला	४२
१०.	सिद्धांतना अग्यारह वोल नी सभ्नाय	४८
११.	श्री ओगंगत्रीसी भावना	५४
१२.	श्री संक्षेप आराधता	५७
१३.	संवेग वत्रीसी	६०
१४.	श्रीजीवविजयजीकृत पृथ्वीचंद्र अने गुणसागरनी त्रीढालयो	६३
१५.	श्री कलावती नो चोढालीयु	७२
१६.	प्रभंजना महासती नी सभ्नाय	७६
१७.	चंदन बालानी सभ्नाय	८७

नं०	विषय	पृष्ठ
१८.	श्री चार भावना नी साभाय	६३
१९.	साधु नी पंच भावना	१०८
२०.	श्री स्म्यक्तवना सडसठ बोलनी साभाय	१२२
२१.	श्री धूलिभद्रनी साभाय	१३३
२२.	श्री रहनेमीजी नी साभाय	१३५
२३.	श्री बलिभद्र मुनिनी सद्याय	१३६
२४.	श्री मेघकुमारनी सद्याय	१४०
२५.	श्री रसनानी सद्या	१४१
२६.	श्री आत्मोपदेश सद्याय	१४२
२७.	द्वितीय श्री आत्मोपदेश सद्याय	१४३
२८.	आपस्त्रभावनी सद्याय	१४४
२९.	श्री शीयल विषय पुरुपने शिखामण	१४५
३०.	श्री शीयल विषय नारीने शिखामण	१४८
३१.	धोवीडानी सद्याय	१५१
३३.	श्री अभयराम श्री रत्नचितामणीनी सद्याय	१५२
३३.	श्री भरतचक्रीनी सद्याय	१५२
३४.	श्री धन्नाजीनी सद्याय	१५४
३५.	श्री द्वारिका नगरी नी सद्याय	१५७

नं०	विषय	पृष्ठ
३६.	श्री सुमतिर्ये दुर्मतिने कीधेल उपदेपनी सभाय	१६१
३७.	अभव्यने उपदेश न लागवा विपे सभाय	१६२
३८.	पद ६ मुं	१६३
३९.	श्री दशारणभद्रनी सभाय	१६४
४०.	रहनेमी मुनिनी सभाय	१६६
४१.	श्री मेघकुमार मुनिनी सभाय	१६७
४२.	श्री नदिपेणामुनिनी सभाय	१६९
४३.	श्री कामलत्तानी सभाय	१७१
४४.	हरिश्चद्र नृपनी सभाय	१७५
४५.	दादासाहेवनी आत्मशिक्षा पचीशी	१८०
४६.	दादासाहेव कृत लघु आराधना (वीजी)	१८३
४७.	श्री शांतसुधरसकुंडनी सभाय	१८६
४८.	उपनय साथे (राग मेवाडी)	१८८



॥ अथ श्रीसाधुवंदना ॥



रिसहजिण पमुह चउवीश जिण वंदिये ॥ हेलि संसारना
दुःख सवि छेदिये ॥ पुंडरीकादि गणधार मुणि साहुणी ॥ सार
परिवार जग जासु महिमा घणी ॥ १ ॥ भरह नरराय आर्य
सवर पत्तओ ॥ सार सिगार नर नारि संजुत्तओ ॥ ध्यान बल
कर्म खय करिय थयो केवली ॥ तेहनं नाम मन ध्पाइये वलि
वली ॥ २ ॥ एणिपरे अठ आइच्च जस महजसो ॥ नरवइ
अति बलो महबलो वर जसो, तेजवीरिय निवो दंडवोरिय
वली ॥ नमुं जलवोरिय क्किच्चिवोरिय रली ॥ ३ ॥ जंबूपत्तत्ति
ठाणांग ए भाखिया ॥ भरत जिम केवली केवली दाखिया ॥
प्रहसमें तेहना नाम संभारिये ॥ आवता पाप संताप सवि
चारिये ॥ ४ ॥ रायभिनिवेशि पएसि संवोहणो ॥ केशिकुमार
वर समण गुण सोहणो ॥ रायपसिणिय आगमें जाणिये ॥ तेह
गरुवा तथा सुगुण मन आणिये ॥ ५ ॥ धन्य ते खंदगो नाम
परि वायगो ॥ वीरजिन वचने थयो परम गुण साहुणो ॥

तुंगियानयरि तप संयम फल कहुँ ॥ उत्तम श्रावकं तहत्ति करी
 सदहूँ ॥ ६ ॥ पास संतानिया थविर गुणसायरा ॥ वीर सुप्र-
 शंसिया हुं तुम्हे सुहकरा ॥ निगम अड सहस परिवार संजुत्तओ
 विमल संयम धरो शेठिवर कत्तियो ॥ ७ ॥ ढाल ॥ उत्तम हिव
 शिवरायरिपी महासतियजयंती ॥ ऋषभदत्त देवानंद नमुं जिण
 जणणीय हुं ती ॥ पूरव भय दाखविय वीगजिण जासु महा
 वल ॥ जाणि सु दंशण शेठ थयो संयम गुण सवल ॥ ८ ॥
 राय उदायण राज छंडि देश सिंधु सोवीर ॥ चारित्रि पाल्य
 अति पवित्र मंदर गिरिधीर ॥ पंचम अंगे सांभल्याए तेहना
 पाय शरण ॥ दुख हरण सुख करण सही टाले जन्म मरण
 ॥ ९ ॥ मल्लि जिणेसर पुव्व मित पडिवुधि नामें, इत्तागराय
 नृप शंख जाणि कासीपुर ठामें ॥ रूपि कुँशालाधिपति अंग
 राजा चंद्र छाय ॥ अदीणंशत्रु कुरूराय तहां पंचालहराय
 ॥ १० ॥ जितशत्रु ए छह मल्लि पास हुआ संजमधारी ॥
 विचरथा उग्र विहार सयल जीवह उपगारी ॥ मंत्री सुबुद्धियें
 बोहियोए राजा जितशत्रु ॥ लेइ संयम अंतरंग जीता जिणे
 शत्रु ॥ ११ ॥ तेतलि पुत्र सुमंत्रि मुकुट पोटिल पडिवोहिय ॥
 ध्यान बलें ततकाल थयो केवल गुण सोहिय ॥ पुंडरिक
 मृनिराय हुआ सरवारथ सिद्धि ॥ सुरवर लहिश्यें कर्म खपी तप

संयम सिद्धि । १२ ॥ धन धन धर्मघोष शीश धर्मरुचि अणि-
 गार । जीव ऊगारी जेणे कियो कडतुं व आहार ॥ पांडव पंच
 नेमि सिद्धि सांभलि संपत्त ॥ शत्रुंजें अणसण करिय सिद्ध
 थया निर्मल चित्त ॥ १३ ॥ थावचासुय सेलगराय धन मेव
 मुण्दि ॥ छट्टें अंगें एह सुणि हुवो परमाणंद ॥ जादव वंश
 प्रसिद्ध कह्यो उत्तम नर नार आदर संयम आदरि ए पहुता
 भव पार ॥ १४ ॥ भूपति अंधकविशु ताय जसु धारणि माय
 गोयम पमुहा दश कुमार हुआ मुनिराय ॥ भिरखु पडिमा
 चार वही व्रतवार वरिस, पालिय शत्रुंजे सिद्ध थया तसु नामुं
 शीश ॥ १५ ॥

॥ ढल ॥ ३ ॥ गोडीनो ॥ गोतम समुद्र कुमार, सागर
 गंभीर, स्तिमित अचल पय वंदियें ए ॥ कांपिल ने अक्षोभ,
 कुमेर प्रशेनजित, विष्णु नाम डुह छंदियें ए, कृष्ण पुत्र वलि
 आठ, धारणी अंगज, गज जिम गुरु गुण गाजता ए ॥
 अक्षोभ सागर समुद्र, हिमवंत गुणवंत, अचल धरण जग
 दीपता ए ॥ १६ ॥ पूरण नें अभिचंद, मुनिवर आठ ए, आठ
 करम खपवा भणी ए ॥ आणिय मन आणंद, तप गुणरय-
 णह, संवच्छरि महिमा धणीए ॥ संयम सोल वरीस, पालि
 विमल गिरि, संधारे सिद्ध गया ए, ते समरुं निशि दीस,

धन धन यादव वंश विभूषण ए हुवा ए ॥ १७ ॥ अणिय-
 सकुंमर अणंत सेण अजितसेन, अणित रिपु गुण मन घर
 ए, देवसेन शत्रुसेन, ए छह देवकी, नंदन गुणकीरतिकर
 ए ॥ काजल शामल देह, रूप अनोपम, सहय दीसे समतुले
 ए ॥ वाध्या देवनुभाव, भागशोभागिह, नाग धरणि सुलसा
 घर ए ॥ १८ ॥ देशना सुणि वत्रीश, नारि वत्रीशए, कोडि-
 सोवन जिण परिहरीए ॥ चउदह पुरव धार, अणसण शेनु जे,
 गिरि शिवरमणी वरीए ॥ वसुदेव धारणी पुत्र, सरिण यति
 वर, आंतम तारण गुणनिलो ए ॥ छंदी रमणि पंचाश, कोडी
 पंचाशए, सोवन यादव कुल तिलोए ॥ १९ ॥ मुणिवर गज-
 सुकुमाल, सोमिल उपसर्ग, खिमा खडग जेणे कर धयु ए ॥
 वसुदेवराय मल्हार, देवकी नंदन, सिद्धि रमणिसे वरि कयो
 ए ॥ जाणग शरीर द्रव्य साधु जाणिय सुरवर, भगति कुसुम
 वर्षण कयो ए ॥ नाटक गीत निनाद, उछव अति घणा,
 जय जयारव मुख उचरे ए ॥ २० ॥ समुह दुमुह कुमार, कूवर
 दारुक, अणोधृष्टि मुनिवर तणाए ॥ बलदेव घर अवतार, माता
 धारणि, जन गावे जसुगुण घणाए ॥ सोवन कोडि पंचाश,
 रमणि पंचाशय, परिहरि परमार्थ धयु ए ॥ शेनु जशिहर
 विचार, जाणिय अवसर, काल संधारो जिण कयो ए ॥ २१ ॥

॥ ढाल ॥ ४ ॥ वसुदेवराय घर धारणी ॥ घरणो शील
 निर्म्मस धारणि, तेहनो नंदन जालि कुमार, जयजय यादव
 वंशभृंगार ॥ २२ ॥ कृष्ण पुत्र रुक्मणि अंग जात ॥ निरुपम
 शम दम जग विख्यात ॥ वारिपेण उवयालि मयालि ॥ पुरि-
 सपेण पजुन्न संभाल ॥ २३ ॥ संबु कुमार नृप कृष्ण मन्हार
 जंबूवती उयरे अवतार ॥ वैदरभी माता सुपसिद्धि पिता पञ्जुन
 कुमार अनीरुद्ध ॥ २४ ॥ सत्यनेमि दृढनेमि वदीत ॥ अंतर
 रिपु लीलें जिण जीत ॥ समुद्रविजय शिवादेवो मल्हार ॥
 यादव वंश धन्य अवतार ॥ २५ ॥ जालि प्रमुख ए दशय
 कुमार ॥ छंडिय राजरिद्धि भंडार । सिंह जेम संयम आदरी,
 मुगतिरमणि हेलाशु बरी ॥ २६ ॥ पउमाचइ गोरी गंधार,
 लखणा सुसीमा नामें नार । जंबूवती सत्यभामा सही । रुक्-
 मिणि कृष्ण धरणी ए कही ॥ २७ ॥ आठ अग्रमहिपी ए
 जाण । धरि संयम पहुती निखाण । संबु कुमार धर अंतेउरी ।
 मूलदत्ता वीजी मूलसिरी ॥ २८ ॥ वेगइ नेमि जिणेसरुपांस
 सुणीय धर्मनेनने उल्लास, दुकरें तप संयम प्रतिपाल । पर-
 मारथ साध्यो ततकाल ॥ २९ ॥ यादव वंश विभूषण थयां ।
 नरनारी ए मुगतें गयां । अष्टम अंग कहा गुण घणा । मुज्ञनें
 चरणे शरणे तेह तणां ॥ ३० ॥ मकाइ हकम पुरुष प्रधान ।

तिण प्रणम्या स्वामी वद्धमान, संयम पाली सोल वरीस ।
 सिद्ध थयां तसु नामुं शीश ॥ ३१ ॥ अर्जुनमाली पाली
 दया । परीसह सहिवे निश्चल थया । छठतप संयम छम्मास ।
 आदरि कीधो शिवपुरि वास ॥ ३२ ॥ कासव खेम धृतिधर-
 कैलास, हरिचंदण पूरिय मन आश । वारत सुदंशण पूरणभद्र
 श्रमणभद्र पांम्या शिवभद्र ॥ ३३ ॥ सुप्रतिष्ठ गुण गीरुड
 मेह, तृण सम गणी सहु धनु देह । चरण करण सित्तरी
 भंडार । वलि टाल्यो जेणें भव अवतार ॥ ३४ ॥ बालक माहें
 रमतो बाल । अइमुत्तो गुण गणह विशाल । श्री गौतम विह-
 रत गोचरी । देखी हरखी साथें करी ॥ ३५ ॥ घर तेडी
 मातानें पास । प्रतिलाभ्या मननें उल्हास । वरी पासेंसरिसो
 आवीयो । तप संयम शिवपुरि पावियो ॥ ३६ ॥ मोटो राजा
 नाम अलक । दुकर तप करतो नहुं थक । विपुल गिरें संथारो
 करी । वीर वचन शिवरमणी वरी ॥ ३७ ॥ श्रेणीक नरवइ
 अंतेउरी । तेरह तेर क्रिया परि हरी । अष्टम अंग भाखी
 सुप्रसिद्ध । मुगतिपहुती नमियें सिद्ध ॥ ३८ ॥ नंदा नंदवती
 संयती । नंदुत्तर उत्तम गुणवती । चौथी राणी भणि नंदणी ।
 शिवा साधु जन आणंदिणी ॥ ३९ ॥ मरुता सप्तम बलि सु-
 मरुता । मह मरुदेवा उपशम जुत्ता । भद्र सुभद्रा सुजया

जाण । सुमणा भुइदिन्न वखाण ॥ ४० ॥ श्रमणी शिरोमणि
 तेरह एह ॥ दुक्कर तप शोपी निज देह ॥ सिद्ध थइ कीधो
 भव अंत ॥ दंशण नाणे सुख्ख अणंत ॥ ४१ ॥ दशे अनेरी
 श्रेणिक नार ॥ दुःकर तप करि पहुती पार ॥ तेह तणा हवे
 गुण वर्णवुं ॥ जिम आनंद लहुँ नव नवुं ॥ ४२ ॥ काली
 रयणा वलि तप कीध ॥ उत्तम संयम अद्धि समिद्ध ॥
 कणगावली सुकालीदेवी । कर्मखप्यां तप एह करेवी ॥ ४३ ॥
 लहुडो सिंह निःक्रीडित कर्यो । महाकाली आतम उद्धर्यो ।
 किन्हा राणी संयम लीध, महा सिंह निःक्रीडित कीध ॥ ४४ ॥
 देवी सुकएहा श्रेणिक तणी, जग जागें जस महिमा घणी,
 सत्तम सत्तमिया एक जाण । अठम अठमीया सुवखाण ॥ ४५ ॥
 व्रीजी अछे नवम नवमिया । चौथी प्रतिमा दशम दशमिया ।
 ए च्पारे तिण प्रतिमा वही । साधु मारग जिणवरनी कही
 ॥ ४६ ॥ महकन्हा लघु सर्वतोभद्र तप करी पाम्यो परम
 सुभद्र ॥ सर्वतोभद्र बडो तप कह्यो । वीरकन्हा ते निरतो बह्यो
 ॥ ४७ ॥ भद्रोत्तर प्रतिमा जे कही, रामकन्हा साहुणि ते वही ।
 पिउसेणकन्हा मुगता वली तप करि पुरी निज मन रली ॥ ४८ ॥
 महसेणकन्हा सुगुण प्रधान, तिण कीधो आंवील बद्ध मान ॥
 अंतगड अंग कह्या गुण घणा, मुजने चरण शरण तेहतणा ॥ ४९ ॥

॥ ढाल ५ ॥ हिव श्रेणिक सुत जाली मयाली ॥ ऊव-
 यालि अनोपम चरण पाल ॥ थया सिद्ध पुरुषसेण वारिपेण ।
 जीती जिण अंतर शत्रुसेण ॥ ५० ॥ दीहदंत मुनो सरलठ्ठ-
 दंत, श्रीहलकुंमरः सम रस महंत, वेहास चऊव्विह बुद्धि धार,
 जयवंतो जाणि अभयकुमार ॥ ५१ ॥ व्रतपाली टाली घणा ।
 कषाय ॥ पाम्यो जेण अणुत्तर ऊववाय ॥ ते साधु शिरोमणि
 चरण वंदि, मन हरष धरुं जन तयों व्रंद ॥ ५२ ॥ वली
 बीजा श्रेणिकना कुमार ॥ दीहसेण महसेण चरण धार ॥
 लठ्ठदंत निपुणा गुणा गूढदंत ॥ शुद्धदंत हम्म दुम प्रशम वंत
 ॥ ५३ ॥ दुमसेणा महा दुमसेणासिंह ॥ सिंहसेणा महसेणा मय
 अवीह ॥ पुणासेणा भण्या ए कुमर तेर ॥ तप टाल्यो जेणे
 भव भंमणा फेर ॥ ५४ ॥ काकंदीपुरी भद्रा कुमार । धन धन्नो
 धर्मे निरतिचार । वत्रीशरमणि वत्रीशकोड । धन संयम लीधोजेणे
 छोड ॥ -५ ॥ अंवल्ल तप पारसोछठ सोय, आहारे ते जे
 नल्ये कोय । चउद सहस श्रमणा मंडलि मंझार । श्री वोर
 प्रशंसिय तप विचार ॥ ५६ ॥ सो नामने परिणाम धन्य ।
 वंदेवि करिशुं निय ज्ञानम धन्य । सुनखत्त महामुणि इसिय-
 दास । निःशल्लपल्ल मुणिया गुणा विकाश ॥ ५७ ॥ चंद्रमहा
 मुनीसर रामपुत्र ॥ पुढिमाइमुनिपेढाल पुत्र ॥ पोटिल्ल विहल्ल

पय नसेसु ॥ त्रिहुकाले वंछिय फल लहेसु ॥ ५८ ॥ ए बोल्या
जिणवर नवमअंग । अणुत्तरउववाइ नमुमन रंग । अग्यारम
अंग वीय खंघ । दशबोल्या पूरे साधु खंघ ॥ ५९ ॥

॥ ढाल ६ ॥ कुमर सुवाहु वखाणियेजी सोहम सुंदर
सार । भोगदुगुंदक देवताजी । रूप मयण अवतार मुनीसर
जयजय गुण भंडार ॥ ६० ॥ तसुनाम जपु अनिवार ॥ मुनी०
आकणी ॥ भद्रनंदि जग वंदियेजी, श्री सुजात व्रतधार ।
वासपूज्य सुवासवोजी । श्री जिनदास कुमार । सुनीसर० ॥ ६१ ॥
श्रमण महाबल जाणियेजो । भद्रनंदि महचंद । वरदत्त ए दश
भाखियाजी । शेवे सुर नर वृंद । मुनीवर० ॥ ६२ ॥ पंच
पंचसय परहरीजी । रूद्धि सहित जिण नार । दश विघ यति-
धर्म आदरीजी । खूतानहुँ संसार । मुनीसर० ॥ ६३ ॥ उत्त-
राध्ययने जे कहाजी । ते संभारु साध । सफल कर्यो जिणे
आपणोजी । धन मानव भव लाध ॥ मुनीसर० ॥ ६४ ॥ कपिल
महाऋषि केवलीजी । प्रति बोध्या जिणे भील । धुवकि धुवकि
सवि पंचसेजी । चरण करण नहीं ढील ॥ मुनीसर० ॥ ६५ ॥
हरिकेशी बल वंदियेजी । चित्र मुनीसर जाण । ब्रह्मदत्तपडि-
बोहिवाजी । बोल्या मधुरी वाण ॥ मुनीसर० ॥ ६६ ॥ कमला
वनीये बोहीयोजी । राजा श्री इखुकार । भृगु चंभण धरणी

जसाजी, तेहना वेवे कुंमार ॥ मुनि० ॥ ६७ ॥ एछह अनुकम
 निकल्याजी । वेरागी समकाल, उग्र, विहारे विहरताजी । सिद्ध
 थया सुविशाल ॥ मुनी० ॥ ६८ ॥ नृप संजय मृगया गयोजी
 । गर्दभाल गुर्यास । वचन सुणी वेरागियोजी । संयत थयो
 उन्हास ॥ मुनी० ॥ ६९ ॥ राजऋद्धि जेणे परहरीजी । स्वत्रिय
 राजकुमार । संजयसुं एकठा थयाजी । कीघो धर्म विचार ॥
 मुनी० ॥ ७० ॥ भरत सगर मघेवा भणुजी । नखरसनतकुमार
 । शांति कुंथु अर चकवेजी । पऊम महाव्रत धार ॥ मुनी० ॥
 ७१ ॥ चतुर चतुर गति चूरणोजी । चक्री श्री हरिपेण ।
 दशम चक्रि जय जीतियोजी, अंतरंग रिपुसेण ॥ मुनी० ७२ ॥

॥ ढाल ७ ॥ देश दशारण जाणिये । दशारणभद्र
 नरिंदूण । वीडजियोसर वंदता, जेणे नीत्यो सोहमइंदूण ॥ ७३ ॥
 गाइसुगुण गिरूआतणा । आणी मन आणंदूण । जसुजस
 तिहूयण जगमगे । सेवेसरनर वृंदूण ॥ गाइ० ॥ ७४ ॥ देश
 केलिंग वखाणीए । राजा श्री करकंडूण । द्विमुख पंचालनो
 राजियो । तारण तरण तरंडूण । गाइसुं० ॥ ७५ ॥ मिथुला
 नगरीनो अधिपती । नमि नामे मद माणुए । नृपति नगाति
 गंधारवे । पाम्यो केवल नाणुए । ॥ गाइसुं० ॥ ७६ ॥ सेय-
 महाबल वंदीए । श्रमण मृगापुत्र जाणीए । कुमर अनाथी नाथ

श्यो । सयल जगे जे प्राणीए ॥ गाइसुं० ॥ ७७ ॥ ऊत्तम
 संयम गहगहे । समुद्रपाल रहनेमिए । केसीय गौतम बे मिल्या,
 मुगते महुता खेमिए ॥ गाइसु० ॥ ७८ ॥ माहणकुल घरे
 दीपता । जयघोष विजयघोष नामेंए । चोल्या ऋषिवर एटला
 उत्तराध्ययन सुठामें ॥ गाइसुं० ॥ ७९ ॥ सोहमवचने
 आदर्यो, संयम जंबुकुमारए । कोडि नवाणु परिदरी । नव
 परणी आठ नारिए ॥ गाइसुं० ॥ ८० ॥ प्रभव शय्यंभव
 वंदिए । जशोभद्र श्रीभद्रचाहुए । विजय संभूति वखाणीए ।
 थुलीभद्र वर साहुए ॥ गाइसुं० ॥ ८१ ॥ आर्यमहागिरि जग-
 जयो । अजसुहृथि स्वरिए । सुठिय सुपडिवद्र मुखिवरू ।
 तसुनामैं दुरित सवि दुरिए ॥ गाइसुं० ॥ ८२ ॥ इंद्रदिन गुरु
 गाइयें । अजदिन सुविचारूए । सीहंगिरि सींहतणी परे ।
 पाल्युं संयम भारूए ॥ गाइसुं० ॥ ८३ ॥ बालपणे जाइसरू
 वयरकुमार वदीतुए । दश पुरवधर गुणनिलो । विषय विकारने
 जीतुए ॥ गा० ८४ ॥ पन्नवणा जिणऊधयुं, धन ते आरिज
 सामुए, देवढिगणिवर पयजुगे । अहनिशि करूं प्रणामुए
 ॥ गा० ॥ ८५ ॥ वलिय अनेरा वंदियें । बाहुबलि आद्र कुमारूए
 प्रवचन वचने जे मिले । ते नमतां भवपारूए । गाइसु गुण
 गिरुआतणा ॥ ८६ ॥

॥ कलस ॥ इम जैन वाणी, जोइजाणी हियें आणी
 भैभएया । भवतरण तारण दुःख वारण साधुगुरु मुख जेसुएया
 इमअछेमुनीवर जेयहो स्यें काल अनंतें जेहुआ । तेसत्त छंदे
 छरि श्री पार्श्वचंद्रें मन आणंदे संथुआ ॥ ८७ ॥

॥ इति श्री साधुवंदना संपूर्ण ॥

॥ अथ श्री आदिजन वीनति ॥

सकल आदिजीणंद जुहारीयें, विकट संकट कोडि
 विडारियें । करुं विनतडी ते विचारियें, त्रिजगनाथ हियें अव-
 धारियें ॥ १ ॥ प्रभु अनादि निगोदें हूँ भम्यो, निफल काल
 अनंतो निर्गम्यो । मरण जन्मतणां दुःख जे सखां, ते किम
 स्वामी जाय में कहां ॥ २ ॥ एक उसासीए कर्में प्रेरीयो ।
 सत्तर साठ भवंतर फेरियो । कहूँ वात किसी तेह पारनी,
 चढयो रासी पछे व्यवहारनी ॥ ३ ॥ वस्यो जातियें थावर-
 कायनी, लहीय भेट नही जिनरायनी । तिहां काल असख
 अनंतनी, तनुतणी स्थिति बोली जीवनी ॥ ४ ॥ तिह
 असख उसपिणी सपिणी, धर दगागणी पवण चिहूँ
 सणी वण अनंत उसपिणी जाणिये, इम असख अनंत वखा-
 णिये ॥ ५ ॥ वि तिचउरिंदिय माहे भमावीयो, नवनवी परकमि

नचावियो । जल थलंवरचारी भुजोरगें, वस्यो भूरी रस्यो
 उन्मारगें ॥ ६ ॥ करिय पाप धणा नरके गयो, नरकपाल वसें
 दुःखियो थयो । बहुअ तज्जण ताडण भेदना, सहिय संसहि
 दुसहवेदना ॥ ७ ॥ अति कठोर कुभापा सांभली, श्रवण इंद्रि
 थइ भय भंभली । पडये परवसें एम विमासीए, ति दिशी न-
 कोइ नहीं जीहां नासीये ॥ ८ ॥ नदिय वैतरणी जले तारियो,
 करी महा खुरधारे विदारियो । सुख गिणि तरणी तडि जइ
 चढयो, विपम तीखेखोलेतो खल्यो ॥ ९ ॥ अति महा घन
 ताविये तावियो, वन सुशीतल जाणी आवियो । पवन प्राणी
 पडंते पानडे, थइय खंडित अंग जडी खडे ॥ १० ॥ विपम
 संकंड कुंभी पाचव्यो, वली पुराकृत भाखी त्राजव्यो । तृपि-
 तने त्रपुतातोपावियो, निज बुभुद्धित मांस खवावियो ॥ ११ ॥
 मन विमासी वासि छेदीओ, निशित मूलिए शूलिए भेदियो ।
 करीकु हाडे तरु जिम तछियो, अजिनं छेदिय विविध विकछिओ
 ॥ १२ ॥ विडिश जालिये पासे पाडियो, स्रणग चित्रे मृग
 जीम ताडियो । सुदृढयंत्रे तिल जिम पीलियो, कोइ न छोडे
 थाय शीलीओ ॥ १३ ॥ नरक दुःख घणा इण परें सही, बहु
 भवांतरे सुरगति पण लही । भवणने वाण जोइ वेमाणिया,
 एहज भेद जिनागमे जाणिया ॥ १४ ॥ तिहां किन्विस पर-

माहन्मिया, विष्णु तुम्हारी आण अहम्मिया । थइय कम्म
 घणो में संचित्रो, अवसि आपे आपुण वंचियो ॥१५॥ अभि
 नयोगी वाहण सुरतणुं, प्रभु लह्नुं में इम परवशपणुं । सुर-
 भवे वलि देवीपणे थयो, परवहार विडंबी विडंबियो ॥ १६ ॥
 जो किमे प्रभु पासे आवियो, तो कुतुहल भावे भावियो ।
 परम तच्च सुधारस नहु गम्यो, सुणिय वाणी राग रसें
 रम्यो ॥ १७ ॥

वस्तु - इम चतुर्गती इम चतुर्गतीभम्यो संसार, कम्म
 वशे हूँ रडवडयो, नाह तुम्ह आण विहुणो, गिरि सरी टोल
 तणीपरे घसी घसी थयो कम्मखीणो, इणि कारणे वलि वलि
 लही, माणुसनो भवसार, पडत चढत गति संगते थयो
 अनंतीवार ॥ १८ ॥

॥ ढाल ॥ दुल्लह नरभव पामीरे, नहु नमीओ त्रिभूवन
 स्वामी । विष्णु समकित तो भव हारथोरे, पिड पाप पराभवे
 भार्यो ॥ १९ ॥ मन मोह मिथ्या त्वे मोहोरे, शुद्ध समकित
 रयण विछोहो । तो कुगुरु कुदेवे लीणोरे, तसु सेवा करत न
 रीणो ॥ २० ॥ जे हाथे धरे हथियाररे, जसु संगे रमणी
 परिवार । जे रागे दोपे सांध्यारे, इस्या देवभणी आगध्या
 ॥ २१ ॥ तने गोपीचंदनना टीलारे, मुखे हरीहर नामे न

ढीला । गले पेहेरीय तुलसी मालारे, गया तीरथ जावे पाला । २२
 नदी गंगा प्रयगा केदाररे, वलि पुंकरने हरिद्वारे । शोभतिय
 प्रमुख नाहोरे, वलि वलिय वलि उमाहो ॥ २३ ॥ बहुपर्वि
 हिंचोले हिंच्योरे, वड पींपल तुलसी सिंच्या । सर वापी कूप
 खणाव्यारे, धेर चंभण वेद भणाव्या ॥ २४ ॥ में श्राद्ध
 संवत्सर कीधारे, पर्वेपितरभणी पिंड दीधा । जगे योगी ब्रह्म
 सन्धासीरे, गुरु जाणी नमी मठवासी ॥ २५ ॥ इम लोकिक
 मारगे वहेतेरे, परमात्म तत्व अलहेते । नर अमरतणी गती
 लाधीरे, पुण जिणंवर आणं विराधी ॥ २६ ॥ जिन तणिय
 क्रियाने प्राणीयेरे, गयो नवम ग्रैवेक विमाणीये । जोवुं तो
 य न समकित साधुंरे, कहो मुक्ति किसिपरे साधुं ॥ २७ ॥
 वडु गर्भतणा दुःख सहियारे, जे नरक तणा कहिया । नवमास
 अधिक तिहा वसियोरे, प्रभु नाम हिये नहुं वसियो ॥ २८ ॥
 अहुठ कोडि (साढात्रण क्रोड) सुइ लीधीरे, धमी अग्नि
 वणिं ते कीधी । रोमे रोमे नरने अंगेरे, कोइ चापे कोप प्रसंगे
 ॥ २९ ॥ जेइवी ते वेदन थायरे, गर्भे आठगुणी कहेवाय ।
 कोड्डा कोडी गुणी ते भाखीरे, जीव जन्म जीन साखी । ३० ।
 दुःख भोगवी नरभवे आव्योरे, माइ थाने वृद्धि लहाव्यो ।
 कीडा रसरंगे रातोरे, भय्यो अरओ परओजातो ॥ ३१ ॥

तिहां काइ विवेक न आणयोरे, मने हेय अहेय न जाययो ।
इम बालपणुं अतिक्रम्योरे। हवे योवन वय संक्रमियो ॥ ३२ ॥

वस्तु—लहिय नरगती लहिय नरगती पढम बहु
दुःख गर्भवास में भोगव्या, अस्त्रि ठामें मिलि कर्म ग्रहियो
चार वरस भवस्थिति गुरुकाय थितिए चउवीश रहियो; लहिय
जनम नवनवियपरें बालकसामें कीध, भोलपणुं अनुक्रम दशा,
योवन वयनी लीध ॥ ३३ ॥

चोपाइ—योवन धन वन गहन समान, वाप्युं अंध-
कार अज्ञान; गुरु रविकर नहुँ जीहां. मनमथ भोलपाल बे
तिहां ॥ ३४ ॥ रमणी नयण काण सपराण, ततद्धंण हरे
शीलगुण प्राण । क्रोध दावानल जिहां परजले, माणसेल
मदव गती खले ॥ ३५ ॥ माया विष तरु छाया जीसी, पडसे
गहलिज तिहां वेससी । तृष्णा नदीय पढट भरपूर, ऊन्मूली
तरु नांखि दूर ॥ ३६ ॥ मन तट वसे सत संतोष; तप ग्रीषम
ते पामे शोष । विषय चोर रसवाटें वसे, संयम धन लेवा
धसमसे ॥ ३७ ॥ रंग कुरंग फिरे अति घणा, सुख दुःख
सरस ते दिसे तृणा, इण वन वास कर्यो कोइ काल, हुर्या
प्राण मुखे बोल्या आल ॥ ३८ ॥ कूड लेख परवचन द्रोह,
कीधा ममता माया लोह । ऊसीसीने अंतर काणि, लह कत्र-

हककरी कीधी वाण ॥ ३६ ॥ इम प्रपंच में परधन लीध,
 पर रमणीशुं संगम कीध । वचने कुवचन बोल्या घेणा, मने
 चिंतविया विषय रसतणा । ४० ॥ जे उपाय ते कहेता लाज,
 ते जाणो सहुए जिनराज । नव विह परिग्रह गह धन धन,
 क्षेत्र हाट घर रूप सुवन ॥ ४१ ॥ कुविय दुपय चउपय
 एतला पुण मल्या छे हिपुण नहीं भला । मरणतणे अवसरे
 सवि रहे, पाळल जीव दुःख एकलो सहे ॥ ४२ ॥ इसो भाव
 हियडे नहुँ वस्यो, धन कारण धायो धसमस्यो । पावठाण
 करसण में कर्या, कर्मदान पन्नर आचर्या ॥ ४३ ॥ अणगल
 जले जील्यो बहुवार । हिंच्योखेल्योनलहुँ पार । इम लागो
 बहु अनरथ दंड, इणिपरे किधा कर्मप्रचंड ॥ ४४ ॥
 आव्यो उदे मुज शुभकर्म, जाण्युं कीजे कांड धर्म । नाम
 मात्र जे जे गुरु मिल्यो, पासे गछ तिणि तिण सकल्यो
 ॥ ४५ ॥ साचा न कहा देव गुरुधर्म, शुद्ध न जाणयो जिनमत
 मर्म । अंध परंपर पडयो प्रवाहिं, बहत पडयो भवसायरमांहि
 ॥ ४६ ॥ परतिरथे जे छे आचार, तेहज कर्या धर्म व्यापार ।
 केवल अंतर एक नामनो, बीजो तेहिज ठामठामनो ॥ ४७ ॥
 प्रभु में चित्यो चित आपणे, पर शासन हिंसा धर्म भणे ।
 जिन शासने पुण जे इम होय, जैन शैव अंतर नहु कोय

॥ ४८ ॥ करम योगे गीतारथ मिन्यो, टल्यो दुरित मन
 वांछति फल्यो । तासु वचनि शुभ मति मन वसी, प्रवचन
 कसवटी जोबुं कसी ॥ ४९ ॥ आरंभ ते न हवे धर्म, जिण-
 चर आण तणो ए मम्म । धम्म अने जूओ आरंभ, इम
 निम्मल मति थइय सुलंभ ॥ ५० ॥ हिव जिन शिव अंतर
 जाणियो, गाढो टाढो थयो प्राणियो । स्वामीनो पाम्यो
 उपदेश; जिहां नहीं हिंसानो लेश ॥ ५१ ॥ रिसह जिणेशर
 हवे विनबुं, तुम्ह प्रसादे हरख नवनबुं । पाम्यो प्रवहण ए
 अवधार, कृपा करी मुज पार उतार ॥ ५२ ॥ नहुं जाणुं भव
 थिति केटली, प्रभु तुम्हि जाणो छो जेटली । ज्यां लगें
 शिवपद न लहुं देव, त्यां लगे भव भव तुम्हपय सेव ॥ ५३ ॥
 इणि कारण प्रभुपाये लागीए, अवर किंपि में नहुं मागीये ।
 तुम्ह प्रसाद हूए परमाणंद; कर जोडी प्रणमे पार्श्वचंद्र
 सूरिंद ॥ ५४ ॥

वस्तु । रिसह जिणचर रिसह जिणचर देव अवधार
 निज सेवक विनती घणो काल भूम्यो रीणो, सधण छांह फल
 भर भरिय तरु समाण; तुम्ह जिण आण लीणो । ताप सभ्यो
 टाढिम थइ, तिम करी हिम ए संग, प्रभु प्रसादे जिम संपजे,
 भवे भवे अविहड रंग ॥ ५६ ॥ इति श्री आदिश्वर विनती ॥

॥ अथ श्री जिन प्रतिमा स्थापनाद्वि पंचासिका ॥ दुहा ॥

लहिय दुहेलो मणुय भव, भव भंजन जगनाह । भो
भवियण जिनवर नमो, हियडे धरी उद्धाह ॥ १ ॥ जिणवर
सरिस न अवर सुर, जाण्युं छे जग कोय । कंकर किम
सुरमणि समो, हिये विमासी जोय ॥२॥ रे जीवडा अंजाण,
भूल म मत देखी बहु । प्राण जेम जिन आण, चित चितवी
छंडि सह ॥ ३ ॥ नाम ठवण द्रव्य भावना, निक्षेपा छे
चार । करी विचार चित आणवा, श्रुत अनुयोग दुवार ॥४॥
चउथे निक्षेपे भएया, विजयवंत अरिहंत । इम तो सहुए सदहे,
भवभंजन भगवंत ॥ ५ ॥ आवश्यक चीयज्जयण, साधु श्रावक
अधिकार । नाम जिणंद आराधना, लेज्यो चतुर विचार ॥६॥
त्रीयज्जण मुखपोतिका, उपर करी शिरफास । गुरुना पगनी
थापना, आवे मन उद्धास ॥ ७ ॥ भाव विना नाम
ठवण, द्रव्य न माने जेह । अनुयोग आगमे कह्या,
मिथ्यादृष्टि तेह ॥ ८ ॥ ठवणा नारी भावश्युं, चितवी
दुर्गति जाय । भावत नारी भावविणुं, तेह कविसुं
फल थाय ॥ ९ ॥ हरिणगमेसि आराधियो,

सुलसा पडिमा संग । भावे तेहने फलदियो वोल्यो अष्टम
 अंग ॥ १० ॥ प्रतिमा मुद्गर पाणीनी.; अज्जुन मालागार ।
 आराधि भावे फली. अंतगडअंग मजार ॥ ११ ॥ जीवाभिगम
 उदंगे सुणी. वीजे वलि; उवंग, श्रुतकेवली वोल्यो वचन. पंचम
 छठे अंग ॥ १२ ॥ जिन प्रतिमा जिनवर भएयो. धूपतरौं
 अधिकार । ठवणा थानके भावथयो, साधु वचन चितधार
 ॥ १३ ॥ द्रव्य त सब तामलितणु, वलि चंचा सुरवृद ।
 जाणि विराध्यो निर्दही, पुरिय ते इशानेंद्र ॥ १४ ॥ पंचमंग
 इम मानिये, जिनवर वचन विश्वास । शवहिलणि किम हेलियो,
 इशानेंद्र विमास ॥ १५ ॥ चउ सठ सुर ठाकुर मली, आवे
 जिन निर्वाण । द्रव्य जिणंद आराधियो, जंबुपन्नति वखाण
 ॥ १६ ॥ कोइ कहेशे स्थिति सुरतणी, कल्याणिक भगवंत ।
 उछव सहित सही करे, काल अनादि अनंत ॥ १७ ॥ सांभलि
 अंगे पंचमे, आराध्यो ससनेह । वरुण द्रव सावय सुरे, मन
 माणिस संदेह ॥ १८ ॥ अष्टम अंग विचारतां, समकित
 कारण जाण । द्रव्य साधु आराधना. गजसुकुमाल प्रमाण
 ॥ १९ ॥ अनुयोगे इम भाखियो. द्रव्यत श्रुत ए होय । जिन
 आगम पुस्तक लिख्या. ते वांचे सहु कोय ॥ २० ॥ वायण
 फल उत्तर ज्जयण; द्रव्ये आवे भाव; द्रव्य थकी ते किम थयो

जेम कुमार थिराउ ॥ २१ ॥ तात पुरोहित मुनिप्रते; बोल्यो तप
 व्याघात । गृहावासी ते कुमार छे, उत्तराध्ययन विख्यात ॥ २२ ॥
 सोहम गणधर पंचमो, कहे दशा सुप्रधान । देवलोक थकी चव्या;
 धीर श्रमण भगवान ॥ २३ ॥ अविरत सुरकिम तिथयर; जोइ
 विमासी जाण । गुरुआने दिसे थयो; द्रव्ये भाव प्रमाण ॥ २४ ॥
 अणुयोगे भगवइ सुणयो, सिद्ध कहे परमाण । विण भाख्यां
 ते किम कहे; पुण इह द्रव्य प्रमाण ॥ २५ ॥ भावे तारे भाव
 जिण; नाम ठवण नही कांय हिये विमासी जोर्वता; लोचन
 निर्मल थाय ॥ २६ ॥ जिणवर कांइ न तारिया; मंखलिपुत्र
 जमालि । कहो काज किणिपरे सरे, मननी श्रद्धा टालि
 ॥ २७ ॥ जिणवर देखी विहरता; जिह मन आवे द्वेष ।
 कोडि दीप जीम अंधने, तेहनो किसुं विशेष ॥ २८ ॥ नाम
 ठवण जिणवर भणे ;जसु मन राग न होय । मिथ्याती वा
 केवली, निश्चे ते जन जोय ॥ २९ ॥ आवश्यकने अध्ययने;
 पंचम दशमे अंग । सप्तम अंगे जाण वली; उववाईये उवंग
 ॥ ३० ॥ प्रतिमा श्री जिनवरतणी; वंदनीक इण ठाम । बोली
 आवक साधुने; बहु फल लीधे नाम ॥ ३१ ॥ जीवाभिगमे
 नदिसर, अधिकारे चेई जेह । पंच मंगे बोल्या यति; चारण
 वंदे तेह ॥ ३२ ॥ वलिय विशेषे जाणजो; थुइ मंगल-छे एक ।

जिन प्रतिमा आगल करे; श्रावक साधु अनेक ॥ ३३ ॥ घण
 जण जिण उदेसी; दीसे रहित दूर । कीधो राजा कोणिके;
 नित उगमते खर ॥ ३४ ॥ अध्ययने उगणीशमे; थुइ मंगल
 फल जेह । जिन जिन प्रतिमा सारीखो; शक्रस्तव गिणि तेह
 ॥ ३५ ॥ कोइ वली माने नहीं, ते देखाडो भेद । अणजाणयो
 कहेतां सही, होय समकित विछेद ॥ ३६ ॥ सम्यक् दृष्टि
 देवता, आसातन टालंत । श्री जिनप्रतिमा दाढनी, आण एम
 पालंत ॥ ३७ ॥ पंचम अंगे दाखीओ, वली तिहां चमरिंद ।
 देखी सुरपति चिंतवे, मुनि जिन प्रतिमा जिणंद ॥ ३८ ॥
 त्रिहुँपद ठामे वेज पद, आसातन अधिकार । तेय कहो कारण
 किस्युं, चित्तसुं चतुर विचार ॥ ३९ ॥ अरिहंत अरिहंत
 चेइया, विडु आसातन एक । संबंधे मांहे मली, इणपणे आण
 विवेक, ॥ ४० ॥ जसु संंधी विराधीयुं, धणी विराध्युं होय ।
 पिंड विराधन गुरुतणी, दशा श्रुत वली जोय ॥ ४१ ॥ इम
 जाणी आदर करी, जिनप्रतिमा आराधी । शंसय टालि खर
 वली, आराधी सुख साधि ॥ ४२ ॥ जसु भय भांगा ओथपे,
 प्रतिमा तेहिज धर्म । अभिनिवेश मानें संदा; मूढ न जाणे
 मर्म ॥ ४३ ॥ वणदव नाठी पोयणी; पेठी सलिस मजार ।
 तिहां हिम दाधि कर्मवश; न्याय एह संभार ॥ ४४ ॥ विधि-

बादें जिणवर तणे; हिंसा नदी उतार । निद्रानिशि त्रिजे प्रहर;
 साधुतणे अधिकार ॥ ४५ ॥ अल्पवृष्टि यति गोचरी; मृषा
 वचन धर्मकाज । उपदेशे इम पन्नवे; कुगुरु वेपे जिनराज
 ॥ ५६ ॥ आगम अरथ अजाणता; उवट घाले लोक ।
 गीतारथ डाह्यातणुं; करे मान मन फोक ॥ ४८ ॥ वितराग
 हिंसा करे; विधि उपदेशे प्रमाद । मृषा बोलावे लाभ गणि;
 तो केहो विषवाद ॥ ४८ ॥ जैन शैव एक ज थया; सधलें
 साचो धर्म । सत्य मृषा अंतर किस्यो; बंध मोक्ष स्यो मर्म
 ॥ ४९ ॥ (श्री) पार्श्वचंद्रसूरि विनवे; मस्तक धरी जिन
 आण । एक चित्तें उत्तम सुणो; श्री जिन वचन प्रमाण
 ॥ ५० ॥ दिनकर पश्चिम उगमें; महीयल आवे सिद्ध ।
 होय अलोकिक पद लोकनें; छास थकी जो दूध ॥ ५१ ॥
 तो जिन वचने सहहुं; हिंसा मृषा प्रमाद । मूढपणे जे को
 कहे; तेहस्युं किस्यो विवाद ॥ ५२ ॥ निश्चल सूत्र परंपरा;
 वरस सहस एकवीश । वीर थकी तिणें जे रहे; नमुं ते गुरु
 निशि दिस ॥ ५३ ॥

॥ इति श्री जिन प्रतिमा स्थापनाद्वि पंचासिक समाप्त ॥

गुरु विरहम्मियठवणा; गुरुवएसोवदंसणथंच ॥

जिण विरहन्मियजिणाविंब; सेवणामंतणंसहलं । १।

॥ अथ रूपकमाला प्रारंभः ॥

(राग सूहव)

आपें आप संभालियें, रे जीवडा विचार । आज्ञा
जिननी पालियें, शिवसुखनी दातार । आतमा सार शिख
सुणे, परिहरि नारी संग । प्राणिया सार शिख सुणे, मन धरि
शीलसुरंग । जीवडा सार शिख सुणे, ए आंकणी ॥ १ ॥
नारि रूपें मांडियो, जग भीतर ए पास । बुद्धिहिण तिहां पडि
मरे, न पडे बुद्धि निवास ॥ आ० २ ॥ न अरि कोइ एहवो
नारि सरस संसार । राति घालें दुर्गतें, विरती कारागार ॥ आ०
॥ ३ ॥ विण दोरी नर बंधणुं, नाम विना ए रोग । योग
विणासे युक्तिशुं, कांच न सीजे भोग ॥ आ० ४ ॥ मनने
बंधित पहुँचते, माने नरनी आण । उणे तिणि विघटे सही,
पाडे संशय प्राण ॥ आ० ५ ॥ सनसत्रसि जिम वारणा,
आप कलंकें नार । परदुख काजें मच्छिका, मरे पडी आहार
॥ आ० ६ ॥ जननी पिता कुल जातनी, लाज न गणे लगार
। विरती महिला गुण दहे, छार करे उपकार ॥ आ० ७ ॥
पुत्र विणाश्यो चुलणीअें, सूरीकंता कंत । महाशतक घरणी
कर्यो, सउकी वारनो अंत ॥ आ० ८ ॥ केकेइ सीता छली,

रावण चरण वेसासि । चालवी रमत पाठवी, एकलडी वन-
 वासि ॥ आ० ६ ॥ सुभट सुदंशण शेट्ठे, अभया दीधे
 कलंक । नारि वचने शुली ठव्यो, नरपति विमति निशंक ।
 आ० १० ॥ ततखिण सिंहासन कयुं, आवी सुरवर कोड ।
 भक्तिअं गुण संथव करे, पाय नमे करजोड ॥ आ० ११ ॥
 सूर्पणखा सीता हसी, दूरुया लखमण राम । खरदूरुखण
 आव्या चठी, कीधुं तिहांसंग्राम ॥ आ० १२ ॥ वंकचूल
 लत्री गयो, नृप घर चोरि काज । राणि रीसाणी विनवे,
 भोगय भोग म भाज ॥ आ० १३ ॥ शीलवंत वलतुं भणे,
 इम किम काजे माइ । विघटि विकट विडालज्युं, कपट करी
 चुंवाइ ॥ आ० १४ ॥ जागी धाया पाहरु, राजा संभली मूल,
 चरवारी आदर करी, पहिराव्युं वंकचूल ॥ आ० १५ ॥ स्वारथ
 हीणे जाणि करी, जणणी जागते नाहि । बहुअं सासु दूहवी
 जोवो अग्निने दाहि ॥ आ० १६ ॥ एकरण उणी पांचसें,
 सौक्यतणी जे माय । ते विणसावी राजबल, स्वारथे किशयुं
 न थाय ॥ आ० १७ ॥ नारि विरती इम करे, जाणी चतुर-
 सुजाण । पाप थकी बीहे नहीं, जब ते छंडे ठाण ॥ आ०
 १८ ॥ नारि वचने जे वीसस्या, ते नर बहु परिधिठ । रमणी
 शंकर नाचव्यो, त्रिभूवन जने ते दीठ ॥ आ० १९ ॥ देखी

दूषण नारिना, जे नर थया विरत । धन नृप-परदेशी हुवो,
 अगाडदत्त ळडचित्त ॥ आ० २० ॥ खंडित धृत बिंदु, मिसैं,
 रे मंडकमां रोय । के के रमणी न खंडिया ? मुंज, मालवपति
 जोय ॥ आ० २१ ॥ राग अनादि अछंडते, दूषण छंडे जेय ।
 चेत्या भीती भाटकी, पडया नहीं गिणि तेय ॥ आ० २२ ॥
 सहज संयोगें जागिया, वैरागिया उदार जंबु सुत, सकडालनो,
 मेघ सुवाहु कुमार ॥ आ० २३ ॥ ए देखाडी वानगी, हुवा
 न लहुपार । धन धन धन रमणी तजी । पाल्युं व्रत असिधार
 ॥ आ० २४ ॥ सोवन गुलिका दोवह, रुकमिणी प्रमुख जे
 नार । कारण कंदल वोलिया, दशमा अंग मजार ॥ आ०
 २५ ॥ प्रमदा मूल संसारनुं, जाणी प्रमोद म मंडि । प्रणमुं ते
 जे सुखी थया, एहनी संगति छंडि ॥ आ० २६ ॥ गणिकपुर
 रलियामणुं, आदिश्वर जिनराय । श्री पार्श्व चंद्रसरि विनवे,
 प्रभु करि एह पसाय ॥ आ० २७ ॥ होज्यो नारि निराशमय,
 परमानंद उल्हास । भव भव मुज मन भ्रमरनें, तुम्ह पय कमल
 निवास ॥ आ० २८ ॥ संवत पन्नर छयासीएँ, कीधी रूप-
 कमाल । उत्तम ते कंठे धरे; जस मन शील रसाल ॥ आ० २९ ॥

॥ इति नारीसंग निषेधक रूपकमाल समाप्त ॥

॥ अथ श्री ब्रह्मचर्य दश समाधिस्थान प्रारंभः ॥

दोहा—श्री नेमिश्चर पय नमी; पामी सुगुरु पसाय । मन
 उल्लासे संयुगुं; परम ब्रह्मव्रतराय ॥ १ ॥ ब्रह्मचर्य ना गुण
 वणा, स्यण जेम जगसार । सुगुरु सो जीमें भणे, तोपण न
 लहे पार ॥ २ ॥ तरुणपणे जे तारुआ; ते विरला संसार । खूता
 नारि नदी जलें; ते केम पोहोचे पार ॥ ३ ॥ शिवगामी तेहज
 भवें; स्वामी मल्लि नेम । वंभचेर मन थिर करी; मुक्ति पोहता
 खेम ॥ ४ ॥ जीव विमासी जोय तु; जीवन खिण खिण
 जाय । अंजलिना जलनी परें; तिम कर जिम थिर थाय ॥ ५ ॥
 गुरु आरामी जोइयो, जिन प्रवचन आराम । मन थाणे तरु
 रोपायो; वंभचेर अभिराम ॥ ६ ॥ श्रद्धा सारणी जल विमल,
 वहे तिहां सुविवेक सुदृढ मूल समकित भणुं; गुणगण पत्र
 अनेक ॥ ७ ॥ पंचमहावृत विडमसम; तत्वविगती तसु खंध ।
 तेहनी शाखा भावना; मोरजे शुभनो बंध ॥ ८ ॥ उत्तम सुर-
 सुख तसु कुसुम; मुक्ति फल अतिचंभ । महावृक्ष ते राखवा;
 हियडे अविहड रंग ॥ ९ ॥

ढाल—उत्तराध्ययन बोल्या सोलमेजी, वंभसमाही
 ठाण । कीधा उत्तम तरुवर पाखलेजी; ए दश वाड समाण
 ॥ १० ॥ भवियण भावें निरतो पालीयेंजी; व्रतमाहे गरुओ

वंभ । दंभ कदाग्रह दूरे परिहरिजी, नरभव लहिय दुलंभ ।
 ॥ भवियण० ११ ॥ आंकणी । स्त्रीपशुपडक वसति जिण
 वसेजी, तिहां न करेवो वास । तेहनी संगति भलिय न
 जाणियेजी, व्रतनो करे विणास ॥ भवियण० १२ ॥ विकट
 विडाली संगते जे रमेजी, कुक्कड मूपग मोर । विससीया ते
 वरांसी आजी, पामे दुःख अघोर ॥ भवियण० १३ ॥ पिगले
 रमणी अगनी संगतेंजी, मानव मन जतुं कुंभ । न चले
 गयवर छूठें चालव्याजी, विरला ते जग थंभ । भवियण०
 १४ ॥ विकल विवेकें पशुय ते बापडाजी, निलज करंता केलि,
 खगचर देखी लखमणा महासतीजी, रुलिय घणुं मनमेलि
 ॥ भवियण० १५ ॥ अतिचित चंचल कायर पडंगाजी, वरते
 त्रीजे वेद । तज तज संगति मति रति तेहनेजी, म पडीश
 भव दुःख खेद ॥ भवियण० १६ ॥ इम जाणी आणी मति
 मनेजी, राखी प्रथम ए वाडि । रखे भंजे भोला पेंसतीजी,
 प्राणि ए प्रमदा घाडि ॥ भवियण० १७ ॥

ढाल-चोपाइ- हवे कहियें छे वीजुं ठाण, रूप जाति
 कुल देश वखाण । रमणितणी कथा जे कहे, तेहनुं ब्रह्मव्रत
 किम रहे ॥ १८ ॥ वेणी भुयंगम गतियें मराल, नयण हिरणह
 रिलंक विशाल । वदन चंद्रवश्यो कुंभ उरोज, करयुग चरखे

जीत सरोज ॥ १६ ॥ इण्णिपरें रमणी रूप वर्णवें, मुग्ध लोकना
 मन भोलवे । सांभलि आणि विषय मन रंग, पास पडे जिम
 दीप पतंग ॥ २० ॥ असूचि मूत्र मलनो कोथलो, कूड कलह
 कज्जल कुंपलो । बारह श्रोत्र निरतर वहे, चर्म दीवडी ओपम
 लहें ॥ २१ ॥ क्षणभंगुर उदारिक देह, सप्त धातुमय आमय
 गेह । चक्रि चोथो आणी हीयें, रूप अनित्यपणुं जोइयें
 ॥ २२ ॥ इथि कथा विकथा माहे गणी, त्रीजे अंगे जिनवर
 भणी । सप्तम अंगे अनरथ दंड, तिणें कहेतां होय पाप प्रचंड
 ॥ २३ ॥ अथवा नारि जिहां एकलो, तेहनो संगति न हुवे
 भली । धर्मकथा पुण तासु न भास, वीजी वाडि इम निश्चल
 राख ॥ २४ ॥ त्रीजी वाडि हवे चित्त विचार, नारि सहित
 वेसवुं निवार । एक आसणें दीपे काम, चोथा व्रतनो भाजे
 ठाम ॥ २५ ॥ इम वेसतां होय अति आसंग, आसंगं
 फरसाए अंग । अंग फरस वश विषय विकार, जोवो श्री संभूत
 अणगार ॥ २६ ॥ इण्णि कारण नियाणो कर्यो, बारम चक्र-
 वर्ति अवतर्यो । चित्रें ते प्रति बोध्यो घणुं, लेश न आव्युं
 विरतिहि तणुं ॥ २७ ॥ इशो जाणि एक आसन वारि,
 जननी बहेन जे पण होय नारि । तेहज बेसी उठी जिहां,
 मुहरत एक न कल्पें तिहां । स्त्रीनां इंद्रिय अंग उपंग, मनहर

निरखि माण मनरंग । चित्र लिखित जे होय पूतली, न
जोडए भाखे केवली ॥ २६ ॥ दशवैकालिक प्रवचन मांह,
एह वचन जाणी आराह । छेदें चक्षु कुशील कहाय, लखभव
रुलियो रूपीराय ॥ ३० ॥ चोथी वाडि जाणी ए पाल,
हवे पंचमी हिये संभाल । परिचय भीत तणे आंतरे, निशि
निवास नारी जिहां करे ॥ ३१ ॥ सुरत केलि रस विहग
निनाद, कुंजे गावे मधुरे साद । रोवे दाधी दुःख दव जाल
विलवे विरह करावी वाल ॥ ३२ ॥ वात करे मुख हडहड
हसे, जेथी विषय राग उल्लसे । सीता हांसीए अनरथ जोय
रावण वध जाणे सहु कोय ॥ ३३ ॥ ब्रह्मचारी ए नहुं संभले,
चित्त चले मति धिरज ठले । वसे नही थानक, एहवे, छठो
माणो सांभल हवे ॥ ३४ ॥

दाल-पामिय योवन, युवनि संयोग, रूद्धि सामग्रिय
सवि लहिए । पंच इंद्रिय वसे; भोगव्या भोग; पहेलाना
चित्तविए नहीए । चित्तव्या दुर्गति, दाएक एह, शल्य विष
विपहर एम नहीं ए । तेहथी अधिक ए; म कर संदेह, एहवी
वात आगामे कहिये ॥ ३५ ॥ श्रेष्ठि माकंदिय; पुत्र जीण
रक्षीय; यत्न शिक्ता सहु विसरीए । देवी मुख सन्मुख; तेणे
जे निरख्युं, पुर्व संगति मति चित्त धरीए । तिरक करवालशुं,

किद्वशत खंडित, जलधि जल दश दिशि बलि कंयुं ए । जो ए
 जिन पालित; थयो जे पंडित; सेलगे वेगे तस उधरयो ए
 ॥ ३६ ॥ सातमी वाडिनो कहूँ स्वरूप, ब्रह्म आचार विचारीए
 ए । कवल उपाडतां जरे घृत विंदु; तेय आहार निवारिए ए ।
 चक्रधर रसवति रसिकभुदेव । काम सरपसर विडंबियोए । इम
 गिणी टालीयेँ सरस रस सेव । रसनद्रिय वल जीपवोए
 ॥ ३७ ॥ पुरुपने कवल वत्रीश आहार; अठ ने वीश नारी-
 तणुं ए । पडक कवल चोवीश ए मान; अधिक आहार
 दूषण घणुं ए । ब्रह्मव्रतधारीने; उण गुण जाणीयेँ । जुवो
 कंडरीक गयो सातमीए । तुछ भोजन कगी सूत्र हियडे धरी ।
 राखिये वाड इम आठमीए ॥ ३८ ॥ नवमी परहरे अंग
 सिंगार; काम दीपन जिणवर भण्युं ए । कंकण मुँद्रडी कुंडल
 हार; स्नान विलेपन अवगएयुं ए । थइय सुमालिया अंग
 वाउ सिया; दूमिया दोपे ते साहुणीए । जाणी बहु दूषण
 भूषण टालीयेँ । पालिये आण चणवरतणीए ॥ ३९ ॥
 शब्द रस रूप बलि गंधने स्पर्श विषयए पांचे छडिये ए ।
 एक एक मोकले जाणि जण एकले । पंच ए वंचिय खंडियेँ
 ए; शब्दे मृग रसे जुष रूप पतंग । गंधे अलि स्पर्श गज
 गंजीये ए । वाडि नहूँ मंजिये दशमि मन रंग । दंसणे तासु

जग रंजिये ए ॥ ४० ॥

कलश-इम वंभ तरु गिणि वाड सम जिण । दशय
थानक सदहा । गुण तासु भाख्या सुदढ राख्या, छिद्र पडता
निग्रहा । ते तहे निर्मल मुक्तिमय फल अचल थानके वासिया
जयो ब्रह्मचारी सुकृत धारी, पार्श्व चंद्र स्रष्टि नमंसिया ।

॥ इति श्री ब्रह्मचर्य दश समाधि स्थान कुलक संपूर्ण ॥

॥ श्री गौतमस्वा मनो लघु रास ॥

॥ श्री वसुभूइ पुत्तो, माया पुइकीय कुच्छि सभुओ ।
गणधार इ दभूइ गोयम गुत्तो सुहंदि सओ ॥ १ ॥ रयण विहारें
थयो प्रभात, गौतम समरू जग विख्यात । ऋद्धि वृद्धि जसु
महिमा घणी, पय सेवे धरणिनाघणी ॥ २ ॥ गौतम स्वामी
लब्धि निधान, गौतम स्वामी नवे निधान, सुरगो तरु मणि
गौतम नाम, जेवो नाम तेवो परिणाम ॥ ३ ॥ गुच्चर गाम
जन्मनो ठाम, गौतम तणा करे गुण ग्राम । सहुअलोय बाला
पय लगे, भट्ट चट्ट बहूला ओलगे ॥ ४ ॥ गौतम गिरुओ
गुण भंडार, कला बहोत्तर पाम्यो पार, चउदह विधा जिण
अभ्यासी; जागत ज्योत जिसि मनवसि ॥ ५ ॥ धीरजिण
चउदह सहस शीश, तेह माहि पहिलो मुजगीश । तसु पय

बंदु नाम्ना शीश, आश फलें मननी निश दीस ॥६॥ गीतारथ
 पदवीना घणी, सरीश्वर जसु महिमा घणी । गौतम मंत्र सदा
 समरंत, ततखिण विद्या सहु फुरंत ॥७॥ तनु प्रणमं वचनें
 संथबुं, एक चित चित्ते चितबुं । श्री गौतम गणधरनो नाम,
 महिमा मोटि गुणमणि धाम ॥ ८ ॥ उठतां वेठता सही, पंथ
 चालतां हियडे ग्रहो । गौतम गौतस कहेंतां मुखे, सहुय कार्य
 ते सीजे सुखे ॥ ९ ॥ गौतम नामें आरत टले, गौतम नामे
 वंछित फलें । गौतम नामें नावे रोग, गौतम नामें पावे भोग
 ॥ १० ॥ गौतम नामें नासे व्याध; गौतम नामें परम समाध ।
 गौतम नामें दुर्जन दूर, गौतम नामें हरख भरपूर ॥ ११ ॥
 गौतम नामें हय गय वार, गौतम नामें सुलख्खण नार ।
 गौतम नामें सुगुण सुपुत्र, गौतम नामें सहुये मित्र ॥ १२ ॥
 गौतम नामें उच्छव होय, गौतम नामें न पराभव कोय ।
 गौतम नामें मंगल तूर, गौतम नामें कुर कपूर ॥ १३ ॥ गौतम
 नामें जय संग्राम, गौतम नामें तुठे स्वाम । गौतम नामें विनय
 विवेक, गौतम नामें लाभ अनेक ॥ १४ ॥ गौतम नामें न
 छिपें पाप, गौतम नामें टलें संताप । गौतम नामें खपे सवि
 कर्म, गौतम नामें होय शिव शर्म ॥ १५ ॥ घणुं घणुं हवे
 कहियें किश्युं, थोडे तुमे जाणजी इश्युं । गौतम समरंतां

जागिये, जे लहिये ते ते मागिये ॥ १६ ॥

॥ कव्य ॥ इत्थं गौतम संस्तुतिः सुविहिता चंद्रेण
पार्थादिना, भक्ति स्फ्रीत मुदालयन गणभृत्पादांबुरुट् चंचुना,
ये तस्या स्मरणं प्रभात समये कुर्वति चंगात्मका, स्तेनित्यं मनसा
समीहित फलं सद्योलभंते तरो ॥ १७ ॥

॥ इति गौतम लघुरास ॥

॥ अथ श्रीआराधना प्रारंभः ॥

तिथ्यनाथ जिनवर नमुं, त्रिभूवन तिलक समान,
आसन उपकारी हुवा, महावीर भगवान ॥ १ ॥ चेत चतुर
लई जीवडा, श्री जिन वचने जाग; मोहतणी मति परि हरी,
सूधे मारग लाग, चेत चतुर लई जीवडा ॥ चेत० २ ॥ (ए
आंकणी) गौतम गणधर तेहना, जगगुरु जग आधार; तसु
प्रणामं त्रिविधे करुं, जिम पांसुं भवपार ॥ चेत० ३ ॥ सह-
गुरु पय प्रणामी करी, कहिर्युं जंकिपि विचार; आत्म सुखने
कारणे; आराधना प्रकार ॥ चेत० ४ ॥ त्रीजे अंगे जिनवर
भणयो, तीयञ्जयणे त्तियठाणः त्रिहुं प्रकारे आराधना,
चारित्र दंशण नाण ॥ चेत० ५ ॥ तिण विणुं कीधे प्राणियो;
भमियो वार अनंत; चउ गति माहें कर्म वशें, नहीं लार्धो दुख

अंत ॥ चेत० ६ ॥ भाग्य वशें हिवें गुरु मिल्या; तिणे देखाड्युं
 मर्म; भव जल तरवा वेडली, देव गुरु अने धर्म ॥ चेत० ७ ॥
 देव एक मुझ जिणवर गुरु ते सुगुरु विचार, जिन प्रवचन
 साचो कहे; गणधरने अनुसार ॥ चेत० ८ ॥ पढम अंगे
 जिणवर कद्यो, तृतीयभक्त्यणें धर्म, त्रिण तत्व इम सदही,
 पाली टाले कर्म ॥ चेत० ९ ॥ जीव न कोई तुझ सगो, शत्रु
 न कोई संसार, राग दोष अलगा करी, पहुँचीजे भवपार
 ॥ चेत० १० ॥ कर्म वशें संगति मलि, तरु पंखी अहिनाण;
 स्वारथ बांध्यो सेवियें, छोडी जाय निदान ॥ चेत० ११ ॥
 अरिहंत सिद्ध सुसाधुनुं, केवली भाख्यो; धर्म; च्यार शरण
 भव भव हज्यो; जेहथी लहुँ शिवशर्म ॥ चेत० १२ ॥ कर्मभूमि
 पनरह लगें, अरिहंत केवली साधु; तेहनी साथे खमाचिये; सवि
 हुँ जीव अपराध ॥ चेत० १३ ॥ छए काय विस्तर भणी,
 पन्नवणा भगवंतः अंत काले कीम सांभरे; तिणे संखेपे खमंत
 ॥ चेत० १४ ॥ पुढवी सूक्ष्म वादर; पञ्जत्तापञ्जत्तः इणिपरे
 सघला जाणवा, खामुं ते एक चित्त ॥ चेत० १५ ॥ लोहा-
 दिक शस्त्रे करी; अरथें अनरथें जेह; धरणि विराधन जे हुई;
 मनश्युं हर्ष धरेह ॥ चेत० १६ ॥ पाहाण माटी फिटकडो;
 हिंगुल लूण हरियाल- ईत्यादिक त्रिविधे करी, खामुं तेय

त्रिकाल । १७ ॥ पाणी भोयण पीवणें, धोवण तनु ने न्हाण
 भेल संभेला जे कर्या, निंदुं ते सविठाण ॥ चेत० १८ ॥
 दिवे चून्हे संधुषणे, सिगडी सुखने हेत, ईत्यादिक काजे गणी,
 आलोवुं ते चित्त ॥ चेत० १९ ॥ परवंदन पूजा भणि,
 ताल घंट चमरादि, धमि चई भोयणी फुंकवे, निंदुं वायुं
 अप्रमादि ॥ चेत० २० ॥ विहुं भेदे वणसई भणी; साधारण
 प्रत्येक; हणी हणावी अनुमती; नाव्यो चित्त विवेक ॥ चेत०
 २१ ॥ खाडी पीसी वावरी छेदी जीव्हा स्वाद; खार भेद ते
 सुकवी; नाण्यो मन विषवाद ॥ चेत० २२ ॥ आतम सरीखी
 वरणवी, तिथ्यनाह पढमंग, सांभलि तासु विराधना, आलोवो
 मनरंग ॥ चेत० २३ ॥ बेइंद्री प्रमुखावली, आरंभिए त्रसकाय
 पंच प्रमादे दूहवी, खामुं ते जिनराय ॥ चेत० २४ ॥ प्राण
 हणि मुखें भाखियो, अलीय लीत्रो अदत्त, मैथुन सेव्यो मन
 वशें; निज पर तियश्यु रत्त ॥ चेत० २५ ॥ परिग्रह बहु
 एकठो करथो, विवरोवि छये काय, क्रोध मान माया घणी,
 लोभ कियो मन भाय ॥ चेत० २६ ॥ राग दोष कलह कर्या
 अभख्वाण परसः, परचाडी अरति रति, पर अपवाद विरस्स
 ॥ चेत० २७ ॥ माया करी कूडो लव्यो; मिथ्यादरशणसल्ल
 पाप अढार जे आचर्या, आलोवुं निसल्ल ॥ चेत० २८ ॥

कुगुरु नम्यो गुरु भोलव्ये, कुदेव थाप्यो करि देव, कुधर्मकर्मो
 धर्म तोलिये, दशविध मिथ्या सेव ॥चेत० २६॥ढाला॥ अधर्म
 धर्म सन्या करी, अभाग्य वशें ते आदरी, परिहरि श्रुत बुद्धिने
 वेगलीए, इणपरे धर्म अधर्म वली, मार्गे उन्मार्गे मनि रली,
 उन्मार्गे मार्गे थइ मति भंभलीए ॥ ३० ॥ अजीवे जीवते
 जाणिए, जीव अजीव वखाणीए, प्राणिय इम किम जुदो
 पामीएए, असाधु साधु मति बंदिय, साधु असाधुइं निंदिय,
 छिंदीय संशय श्रुति सुणि नामीएए ॥ ३१ ॥ नवि मूक्या
 संसारथी, केवल ज्ञान रती नथी, दुखथी छुटा इम मुख
 भाखिएए सकल करमनो क्षय करी, पुहता जे शिव पद पुरी,
 भ्रम धरी चउगति तिहने राखीएए ॥ ३२ ॥ ठाणंगें इम
 सदहो, दश विध मिथ्या गुरु कहो, हिवे लहो समकित तिणें
 ते परिहरुंए, पाप अढारह सेविय, त्रिविध त्रिविध ते निषेधिय,
 छेदीय आठ करम भवजल तरुंए ३३ ॥ श्रावक भावे
 भावण, कहिये त्यजीश्युं धन सयण, शुद्धलयण संजम ग्रहि
 हूं सेविश्युंए पंच महाव्रत उचरी, निरति करुणा मन धरी,
 अणुंसरी गुरु पय मूलें विहरश्युंए ॥ ३४ ॥ संलेपन पहिलुं
 करी, असनादिक छेह परिहरी उस्सरी संलेहणना दोषथीए,
 इणपरे मनोरथ करे, अवसर आव्ये आदरे, गुरुमुखें चित्तें

धर्म समाधिधीए ॥ ३५ ॥ इणपरे हुइ आराधना, अहनिशि
जे बली साधना, ते धना पंडित मरणे जे मरेए, बालमरण
वहुपरे करी, जीवडले चिहू गति फिरी, मन धरी ममता तिणे
किम भवतरेए ॥ ३६ ॥ पुत्र कलत्र धन मन रम्यो, आलें
मानव भव गम्यो, नहुँ दम्यो तप संजम ए प्राणियोए, सुगुरु
वचन श्रवणे सुणी, मूढपणे ते अवगणी, विणु धणी दुर्गती
जाए ताणियोए ॥ ३७ ॥ ते दुख संभली उभगो, जिनवर
वचने चित्त लगो, नहुँ लगो आरत ध्यामें मन रतीए, रौद्र
ध्यान नहुँ ध्याइअँ, धम्म युक्त आराधीअँ, साधीए शिवरमणी
इम संततीए ॥ ३८ ॥ अणशण करी पंडित मरे, सन्न हीयाथी
ऊधरे ते तरे भवजल शुभभावे थयाए, कर्मबीज वाली करी,
भव अंकूर निरा करी, मन ठरी सुख विलसे सिद्धि गयाए
॥ ३९ ॥ दोहा ॥ विहरमाण जवदीपता, श्रीपार्श्व चंद्रसूरिणाय
कीधी निशि आराधना, समरसिंध मन भाय ॥ ४० ॥ सांधु
श्रवण जे मन धरे, श्रावक श्राविका एहं, अनुक्रमें ते शिवगति
लहे; ईण वचने न संदेह ॥ ४१ ॥

॥ इति श्री आराधना समाप्त ॥

॥ अथ श्राद्ध मनोरथमाला प्रारंभः ॥

श्रीरजिणोसर पय प्रणमेसुं, नाम मंत्र गुरुनो समरेसुं,
 त्रिणि मनोरथ श्रावक तणा, कहिस्सुं हीयडे धरि धारणा
 ॥ १ ॥ अध्ययन त्रीजे श्रीठाणांग, ते वोल्या जिणवरें ए
 प्रसंग, पुरा पुन्यतणे ए उदय, पुन्यवंतने आवे हृदय ॥ २ ॥
 वली किवारें जईने फलें, तो फिरी सोवन सौरभि मिले, तिण
 कारण संभली गुरुमुखें । तसु परमारथ लहीये सुखें ॥ ३ ॥
 वीयज्ञयणे वोल्या वे ठाण, न ओलखे जा तेय सुजाण, तानहु
 धर्म सुणेवालेहें, केवलि भाषित जिन इम कहे ॥ ४ ॥ एवमादि
 छे वोले इग्यार, केवलि कद्यो बोधि गुण सार, पव्वज्जा तप
 संजम वंभ, संवर समकित तणो अवठंभ ॥ ५ ॥ मई स्यय
 ओहिनाण मणनाण, केवल केवलि भाषित ठाण, इणि परे
 वोल्या वोले इग्यार, पामे नहीं भमें संसार ॥ ६ ॥ केहा वोल्या
 ते वे ठाण, बहुला दूपण तणा निदाण, एक परिग्रह वीजो
 आरंभ, हीयडे धारो टाली दंभ ॥ ७ ॥ एह कह्या किणि परे
 ओलखे, किम लहीए गुरु भाषित पखे, अनरथ कारण दुरगति
 मूल छे पडिकूल मरण अणुकूल ॥ ८ ॥ एह वशे जीव बहु
 भवे भमे, इम जाणे ते शिवपुरि रमे, इण कारण टालो आरंभ

वली वली नरभव नथी सुलंभ ॥ ९ ॥ एहनो कारण परिग्रह
 जाण, ए वे वे अवगुणनी खाण, ए वे वे जिणें छंडया सहि
 मंडचो धर्म रंग मति लहि ॥ १० ॥ ढाल ॥ दिवंदी ॥ पामी
 सुगुरु पसायरे शेवुंजा थणी, ए देशी । सांभली इम सुविचार,
 भवियण भावेहि, पूरो संजम आदरे ए । करी परिग्रह परिहार,
 करम खपावीय, लहि केवल शिवसिरि वरेए, केई न शके पाल,
 सर्वतसंवर, व्रत धारे समकित धणीए, आवश्यक विहु काल,
 ते ह्णए श्रावक, मन भावना भावे घणीए ॥ ११ ॥ जसू तन
 गुण एकवीश, सहजें दीपए, छीपें मिथ्या मति नहिए, प्रवचन
 धरे जगीश, ए परमारथ, अवर असार सहू सहीए, खोभवि न
 शके कोई, सुर गण निद्रंथ, प्रवचन थी दृढता इसीए, कामदेव
 सम होय, तेहना गुण नीय, वर्णवणा करीए किस ए ॥ १२ ॥ ढाल
 राग मेवाडो ॥ श्रमणोपासक पासक सारना, व्रण मनोरथ
 एह, कर्ता करे ते बहुलि निर्जरा, पामे भवदुह छेह, श्रमणो,
 (ध्रुपद) ॥ १३ ॥ धण कण करसण मंदिर मालिया, रूप
 सोवन भंडार, कूविय दुपय पशु जाति छे घणा, इम ए नवय
 प्रकार ॥ १४ ॥ श्रम० ॥ प्रथम मनोरथ एह, करतो करे ते
 बहुलि निर्जरा, पामे भव दुह छेह, श्रम० ॥ क्रइये प्रभुजी ते
 दिन आवश्ये, आणि समता ठाणि, जईये परिग्रह संग्रह छंडिश्युं

ममता कारण ज्ञानिः श्र. १५ परिश्रुत पृष्ठे आरंभ ये सतिः
 भजना आरंभे धाय, परिश्रुत देता आरंभे इम मज्जुं, तिनो
 मव मूल कदाय, ॥ श्र० १६ ॥ जालि मज्जलि प्रहृष्टा ते धन
 भक्तुं, परश्रुत आरंभ शाली, जेगं नृपुं संयम आरंभुं, ते
 प्रणयुं विदुज्जालि ॥ १७ ॥ श्रवणो० सीय मनोरथ एहः
 कर्ता पामे, श्रवणोः कर्तिये हँ पुनानु टपगो भरी, दश विष
 तजिय आचार, श्रवणुं ज्ञानि मननि भावना, सय्य यकी
 श्रवणार ॥ श्र० १८ ॥ पंच महाधन निरता पालिदयुं, करिदयुं
 उग्र विहार, गुरुकुल वासि यग्नो अरुनिश, पूजि पंच आचार
 ॥ श्र० १९ ॥ गहिदयुं परिश्रुत वीश वे आगला (२२);
 उवसगचिहुं प्रकारि, करिदयुं ममाने काउगय यकना, पूर्य
 मुनि मंभारि ॥ श्र० २० ॥ समनिये नपति निरति गस्विदयुं
 वंम तणि नववाडि, कर्ग लणा दल कर्तिये चरीदयुं, पूरिदयुं
 मनचि रुहाटी ॥ श्र० २१ ॥ निगे नमैते शत्रुंजयगिरि चटीः
 विपुलगिरि वंभार, धन धन अशसण संधे मने कनी, जे पहुना
 मव पार ॥ २२ ॥ (श्रवणो वीजो मनोरथ एह, कर पामे)
 हँ पण कर्तिये कर्ग्य संलेगुणा; द्रव्यत भावत दोई; श्रवणो
 रं निगमल श्राईदयुं, पाव पंक मल धोई ॥ श्र० २३ ॥ पामो
 गमण वीजोई गिणी; वीजो भक्त पंचराण; आदरि आदरि हँ विदु

माहिलो; पालिशू जिननी आण ॥ श्र० २४ ॥ ते दिन कइये
 मुजने 'आवशे' आराधि शुभ जाणि; सहित समाधिऐं काल
 अवंछतुं; वसिश्युं परमपद ठाणि ॥ श्र० २५ ॥ इणि परे
 आगमें जिणवर भाखिया; श्रावकने अधिकार; भवियण आंगले
 (श्री) पार्श्वचंद्र (सूर) कहा; तेह तणे अनुसार ॥ श्र० २६ ॥
 दोहा त्रण मनोरथ इम करे; जे श्रावक सुविचार; जिम श्रावक
 तिम श्राविका; दुत्तर तरें संसार ॥ २७ ॥ इति श्री श्रावकना
 त्रण मनोरथ समाप्तः ॥

॥ श्रमण मनोरथ-माला प्रारंभ ॥

सुहगुरुपय प्रणमुं निसदीस; करजोडीने नामिय सीस; जासु
 पसाये निरमल नाण; लहिये मुक्तिगणो अहिनाण ॥ १ ॥ ते
 गुरु भाखे प्रवचन शुद्ध; जाणे के भेल्युं साकर दूध; श्रवण
 पुटें पीतां सुख होय, एजामलि बीजो नहुं कोय ॥ २ ॥ माहण
 खत्री वैश्यज शूद्र, चार वर्ण ए भद्र अभद्र । करे सदा बहु
 विध आरंभ, नमूणें नरभव नथी सुलंभ ॥ २ ॥ परिग्रह विणु
 आरंभ न थाय, आरंभे छकाय हणाय, जीव हणंतां वयर
 विवृद्धि; इणिपरे कामभोगनी सिद्धि ॥ ४ ॥ तेह थकी सुखनी
 शीआस ? छूटे नहीं दुःखमय पास; काले प्राणि पामे मरण,

कामभोग धन थाय न शरण ॥ ५ ॥ सजन मिलि वाहिर
 लइ जाय, अगनी तनु छारहडो थाय, भोगवै जीव करम एकलो
 कीधो पाप न हुवे भलो ॥ ६ ॥ भोगकाजे म्हेली आथ, ते
 नहुँ चाले काइ साथ, वैहची सजन तासु धन खाय, दुःख
 विभागी कोय न थाय ॥ ७ ॥ माइ पिता बंधव बहुनारी पुत्र
 सजन जे छे संसारी, दुर्गति पडतां न हुवे त्राण, काइ न फुरे
 प्राणि विनाण ॥ ८ ॥ इणि परे ए संसार असार, दुखसागर
 जसु उपमा छार, इम जाणि ममता परिहरे, ते मानव भवसायर
 तरे १ ॥ ९ ॥ ते संभली मन धरे वैराग, छांडी सहु सज्जन
 धन राग, पंचमहाव्रत एक आदरे, शुद्ध पाली केवलसिरी वरे
 ॥ १० ॥ केई श्रुत साचुं सद्देहे, बहु संवेगज हियडेवहे करे
 मनोरथ समरसिधणे, ते रागें उत्तम गुण तणे ॥ ११ ॥ ढाल-
 देशी आदिस्वरविनतीनी । कहिये संयम लेशुं, सुहगुरु संगमे,
 संग सयण धन परिहरीए । विधिअं विहार करिश्युं, निर्मल
 भावियं, गामागरं नयरें फिरीए । पंच महव्वय भारं, गिरीजिम
 दुद्धर, कहिये निरंतर धारिश्युंए, वह मुस चोरीकार, मेहूण
 परिगह, राईभोयण वारिश्युंए ॥ १२ ॥ बहु गुण तणे
 निवास, दोष विणासण, शम सरवर जल झीलिस्युंए । कहिये
 गुरुकुलवास, आदिल मुणिवर, सेव्यो हुँ पण सेविश्युंए ।

सरिण वारण सार, दीधीय चोयण, पडिचोयण सहिश्युं घर्णाए
 ते दिवस हूरये किंवार, शीखे चालीश्युं निय गुरु गीतारथ
 तणीए ॥ १३ ॥ रयणायर गुरुजाण, गुरुओ गंभीर, निरमल
 गुणरयण भयोए । धन धन गुरुनी वाणी, डौल्यो मुनिवर,
 मेवकुमरजिण ऊंधयोए । चेलणा श्रेणिक राय, साहुणि मुणि-
 गण, पेखी नियाणां जे कयोए, टान्या ते गुरुराये, कहिये
 वंदिश्युं ! इस्सा सुगुरु भवजल तयाए ॥ १४ ॥ अचपल
 अतुरित चाल, पग पग निरखतो, जुग प्रमाणधर शोधतोए ।
 चालीशुं इरिय विहारी, कहिये उत्तम, मानव इम प्रतिबोध-
 तोए ! ॥ मृदू वाणी निरबद्य, मधुर अककस प्राणघात,
 जिहथी नहीए । प्रीति उपावे सद्य, त्रिभूवन जीवन हित
 कारण जिणवर कहीए ॥ १५ ॥ मिश्र मृषा परिहार सर्व्वत
 संमत, आगम जामलि तोलिश्युंए । सत्य अने व्यवहार,
 सुमति सुनिरतिय, कहिये भाषा बोलीशुंए ! ॥ कुसुमें जिम
 मधुकार, भंमतां घर घर करीश्युं सुधी गोचरीए । लेश्युं
 उंछ आहार, कहिये दूषण, वीसविगुणवे (४२) परिहरोए
 ॥ १६ ॥ मंडली पंचेदोष, टाली साहम्मीय, संविभाग करी
 भुंजीश्युंए । छंडी राग वलीदोष, कहिये श्रम मन, मोह
 महाभड जीपीशुए ! । जीव जतन मूकेशुं, द्रष्टीअं निरखीय,

पुंजी उपधिपडि गाहीशुंए । समय ते सफल गणेशुं; जइये
 संयम, सायरभुजवल गाहश्युंए ॥ १७ ॥ पासवणं उचार,
 खेलसिंघाणय, जल्ल उपधितनु तेहवोए । चउपयार आहार,
 वलीय, अनेरडो, परिठवण उचित जेहवोए । दशगुणथंडिल जोइ,
 सुप्पडिलेहीय, सुपमज्जीय वली वली विहीए । तिम तिम जयणा
 होय; प्रवचन भापित, कहियें परिठविश्युं सहीए ॥ १८ ॥
 ढाल- आरति रौद्र निवारिय, समता रस जल्ल ठारिय, सारिय
 गुपति सहित मन राखिश्युंए, कहिये भाषा संवरी, मौनालंबन
 आदरी, सुंदरि वचनगुपति चित्त आणिश्युंए ! ॥ १९ ॥
 सहतो दुसह उवसग्ग, करतो निरतो काउसग्ग, उस्सग्ग मार्गे
 गिरि जिमथिर हुँस्युंए । फल्लगजिमडोलेनहीं, काय हणितो
 मुजसहो, निरवही कहियें ते दिन आवश्येए ! ॥ २० ॥ छंडि
 विषय विष दूषण, वंछिसुनहियविभूषण, लहिषण वस्त्र मलिन
 कहियें पहिरश्युंए ! ते पुण फाटा जीरण, कोइ न करे उदीरण,
 हिरणी निर्भय थइ इम विहरश्युंए । २१ ॥ प्रथम सामायक
 उचरी, छह काय रत्ता करी, आकरी किरिया कहियें पालिश्युंए
 ! छहयमास थिति तिहतणी, उकोसियें प्रवचन भणी, मुखभणी
 छ जीवणी संभालिश्युंए ॥ २२ ॥ आवश्वक दशवेयाली,
 आठ पन्नर दिन तपपाली; मंडली सात चित्रें आराधिश्युंए ।

पामिय सुहगुरु संजोग; तेहनो तशुमुख अणुओग, संभोग
 साम्मिसुं साधिश्युं ए ॥ २३ ॥ गुरु शाखे उवठावण, तप
 करी लेइय वायण, पावण श्रुतभणि कहिये थाइश्युं ए !
 कहिये कालवाधाईय, वेरतिपाभाईय, राईय करी सज्जाय
 पठाविश्युं ए ! ॥ २४ ॥ पढम सज्जाय विधेकरी, वीजे ध्यान
 समाचरी, जागरी त्रीजे जामे जागीश्युं ए, चौथे भणण गुणण
 वली दिवस क्रिया करि मनरलीकेवली मारण कहिये लागश्युं ए
 ॥ २५ ॥ अठार सहस शिलंगे, रथरूपे अति चगे, रंगीए कहिये
 धुरिधर धारिश्युं ए । दशविध साधुसमाचारी, निज थुइ
 परदूपणवारी, मणहारी निरति कहिये पालिश्युं ए ! ॥ २६ ॥
 सहिश्युं परिसह वावीश, नव कल्पीअे मन सजगीश, धन
 दोस उग्र विहारे विहरश्युं ए । परपरिवाय विरतो, शत्रु मित्रसम
 चित्तो, तत्तो गृहिये संघ कहिये छंडीश्युं ए ! ॥ २७ ॥ आरामे उजा
 णिहिं सुन्नागार सुसाणिहिं, ठाणिहिं कहिये वसिश्युं अहनिशिं ए !
 रमिश्युं धर्म आरामीअे, समकित तरु अभिरामीए, नामीए
 दम शिव फलि संवरसेए ॥ २८ ॥ पढिय पुव्वे पडिमावार,
 कहिये वहिश्युं सविचार, आचार आदर करीने आदरीए ।
 गज सुकूमाल तणीपरे, प्राणजे कोई नर हरे, तिह ठरे मन
 प्रवृति अति माहरीए ॥ २९ ॥ दोहा, विकथां सहुए वारी करी

एक चित्ती सज्जाय; कहिये करीशुं वणीगहणी, वेसी निरमल
 ठाय ॥ ३० ॥ थिविरकल्पी हूँ विहरतो, जिनकल्पी इम जाण,
 करीशुं वन मृगचारिका, निपडिकम्ममति आणि ॥ ३१ ॥
 ते दिन कहिये आवशे, एका की गिहथ्य, गुरुप्रशादी जइये
 थशे, साधीशुं निय परमथ्य ॥ ३२ ॥ कच्छपना परे गोपवी,
 इन्द्रिय पचप्रपंच, अप्रतिवद्धो वायु जिम, छंडी छलवल वच
 ॥ ३३ ॥ निरालंब आकाश जिम, जलहि जिम गंभीर, सौग्य
 शेष शशि तणियपरे, मंदरगिरि जिम धीर ॥ ३४ ॥ दिनकर
 जिम तपी दीपतो, विहंग जेमभारंड, अप्रमत्त कहिये होशुं,
 पामी धम अखंड ॥ ३५ ॥ दंशणनाण चरित्त तव, वीरियना
 आचार, निरते निरता आचरिशुं, कहिये निरताचार ॥ ३६ ॥
 धन्य सुवाहु मुणिदवर, धन्य धन्य अणगार, धन अहमत्त
 उवा रीषी अरजूनमालागार ॥ ३७ ॥ एह सरिस हूँ संग्रहिशुं,
 जइये संजम सार, धन्यदीह, ते लोखविशुं, मन वच्छित्त सुख-
 कार ॥ ३८ ॥ त्रिविध भाव गुंथी कुसुम, एह मणोरह माल,
 कंठे ठवि उत्तम जणे, सोहे गुण सुविशाल ॥ ३९ ॥ परमारथ
 परिमल बहुल, पसरे दह दिशि जोय, भमर भविक इण रसे
 रसिक, पामे वच्छित्त सोय ॥ ४० ॥ पाश्व चद्र सूरि विनवे,
 संमलिज्जो सहुकोय, आण सहित किरीयामीली, शिव सुख

दायक होय ॥ ४१ ॥ इति श्री द्वितीय मनोरथ माला समाप्तः

॥ श्री वीतरागायनमः ॥

(श्री सिद्धांतना अर्थ प्रते जाणवानी इच्छा राखनारा पुरुषोए, ११ बोल प्रथम जाणवा जोईए, अर्थात् ॥ १ ॥ धर्मपक्ष ॥ २ ॥ अधर्मपक्ष ॥ ३ ॥ मिश्र पक्ष ॥ ४ ॥ ज्ञेय ॥ ५ ॥ हेय ॥ ६ ॥ आदेय ॥ ७ ॥ विधिवाद ॥ ८ ॥ चरितानुवाद ॥ ९ ॥ यथास्थितवाद ॥ १० ॥ निश्चय अने ॥ ११ ॥ व्यवहार ॥ ए अगीआर बोलने भिन्न भिन्न परमाथे ओलखवा माटे ।

सिद्धांतना अग्यार बोल तत्वदर्शक

सद्याय प्रारंभः

॥ श्री शांतिनाथजीना छंदनि चाल ॥

तिथंकर चउवीशहुँ, वंदुं सुगुरु सुसाधु प्रवचन जे सुधो कहे; खटजीव निराबाध ॥१॥ श्री गुरु दिनकर उगीयो । नाठो तम अन्नाण, करिविवेक जागो जना, हियडे करो विन्नाण ॥ २ ॥ श्री गुरु ॥ गुरु विण माग न पामीए, सुधो इंस

संसार, पर तारे आपण तरे, पहुचावे भवपार, ॥ ३ ॥ श्री
 गुरु ॥ जिम वेडी आश्रावणी, बोले पर ने आप; तिम गुरु
 ग्रंथ सहित करे, निज परने संतापं ॥ श्री गुरु ॥ ४ ॥ ज्ञान-
 क्रिया विहु संजुतो, असंदोन द्वीप समान, तेहने आश्रय जे
 रखा, पामे ते सुखस्थान ॥ श्रीगुरु ॥ ५ ॥ गुरु प्रसन्न जेहने हुआ
 जाग्यो तेहनो भाग्य, कर्म निवड थयां वेगलां, मोह तणो
 नवी लाग ॥ श्री गुरु ॥ ६ ॥ खीरनीर पटंतरो, राजहंस जिम
 लोई; करे एम विगतें करो, धर्मते विरलो कोई ॥ श्री गुरु ॥
 ७ ॥ सूत्र माहे सघले अछे, धर्म अधर्म विचार, पण ते
 जाणे चतुर जे, तेहना विविध प्रकार ॥ श्री गुरु ॥ ८ ॥ धर्म
 अधर्म मिश्रद, ज्ञेय हेय आदेय; विधिचरीतानु यथास्थिते
 जाणे ए नव भेय ॥ श्री गुरु ॥ ९ ॥ अनुयोगे सात नय कहा
 ते सवी बीहु अवतार, ते पण जाण्या जोइये, निश्चे ने
 व्यवहार ॥ श्री गुरु ॥ १० ॥ बीअ अगे बीजे गुण, वियज्ञयणे
 जिनदेव, त्रिणिपक्ष विस्तरी भण्या, कहिश्युं ते संखेव, ॥ श्री
 गुरु ॥ ११ ॥ ग्रह करसण वली आपण, तेहनो सवि व्यापार,
 पंच विषयनो पोषवो, पुत्रादिक परिवार ॥ श्री गुरु ॥ १२ ॥
 शेष परीग्रह सवि मिली, अर्थ काम आरंभ; पाप अठारनो
 सेववो, कूड कपट छल दंभ ॥ श्री गुरु ॥ १३ ॥ मिथ्याती

जे मिश्रण, करे क्रिया अविचार, ज्ञान हीन ते वापडा,
 त्रिणिसय त्रेशठ प्रकार ॥ श्री गुरु ॥ १४ ॥ अधर्म पत्र
 माहे सह; भाखे इम अरिहंत, धर्मपत्र हवे मन धरो, साधु
 सुगुरु गुणवंत ॥ श्री गुरु ॥ १५ ॥ पंच महाव्रत आदरी, पाले
 पंचाचार, सुमति गुपति ब्रह्म संजुआ, छांडयां पाप अढार,
 ॥ श्री गुरु ॥ १६ ॥ जयणा चाले उद्ध रहे, वेसे सुए आउत्त,
 जयणे भासे भुंजए, धर्म पत्र संजुत्त, ॥ गुरु ॥ १७ ॥
 मिश्र पत्र श्रावक कहा, जाणे तत्व विचार, देशविरति निर-
 तिधरे; टाले तसु अतिचार ॥ श्रीगुरु ॥ १८ ॥ जीव घाते
 आदे जिहां, अंते जासु मिछित्त, एक थकी विरत्या अछे,
 एक थकी अविरत्त ॥ श्रीगुरु ॥ १९ ॥ साधु अपेक्षा अणुव्रती
 तेहना पंचप्रकार; सात शीखाव्रत तेह मित्या, इम सवि मेल्यां
 वारा श्री गुरु ॥ २० ॥ पोपहशाला प्रमुख जे, धर्म तणा
 अवठंभ, करे करावे अनुमते, मनमां नाणे दंभ ॥ श्री गुरु ॥
 ॥ २१ ॥ जिन गुरु वंदेवाभणी, चतुरंग दल भेलेवि; दिक्षा
 उद्धव आदिदे; साहमि भगति करेवि ॥ २२ ॥ एहना भेद
 अछे घणा, अधर्म मिश्रने धर्म, निश्चय व्यवहारे करी; समकित
 चारित मर्म ॥ श्रीगुरु ॥ २३ ॥ अर्थ काम आरंभ जे,
 व्यवहारे ते अधर्म, समकितश्युं दाज्ञे रहे, निश्चे तिणे ए

धर्म ॥ नी गुरु ॥ २४ ॥ धर्म काज आरंभ जे, उभय प्रकारे
 मीश, छंडेवा मन नवि करे, करिवा चित जगीस ॥ श्रीगुरु
 ॥ २५ ॥ पोसह सामाइक करे, व्यवहारे ते धर्म; निश्चे
 मिश्र ते जाणीए लागे समता कर्म ॥ श्री गुरु ॥ २६ ॥
 नेय वस्तु हिवे मन धरो, खट द्रव्य खटजीव काय; द्वीप
 जलधि गिरिकंदरा; चउगड सासयभाय ॥ श्री गुरु ॥ २७ ॥
 देवलोक सिद्धि घनोदही; घन अथ तन तिहवात, लोक अ-
 लोकादिक बहु ज्ञेय वस्तु विख्यात ॥ श्री गुरु २८ ॥ हेय
 ते कहीये छांडीवो, दुखकर विषय कषाय, पंच प्रमाद तेर
 काटीया; कर्मरंभ छद्दकाय ॥ नी गुरु २९ ॥ विकहा चउ
 सवला क्रिया मद अड पाप अढार, ए देखाडी वानगी टाली
 लहे भवपार ॥ श्री गुरु ॥ ३० ॥ आदेय सुख संपति करू,
 दंसण नाण चरित्त, तप संयम समिती गुपती, ब्रह्मचर्य नव
 गुति ॥ श्री गुरु ॥ ३१ सामाचारी दशविधे, शमदम दश
 विध धर्म, उपादेय इत्यादि जे, पाले टाले कर्म ॥ नी गुरु ॥
 ॥ ३२ ॥ विधि ते जेवी घटे नहीं, आवश्यक विहु काल,
 चऊविह संघ समाचरे, दिवस निशा अंतराल ॥ ३३ ॥ श्री
 वीरे जे विधि आदरी, भाखी ते पढमंग; ते विधि साधु समा-
 चरे, इत्यादिक मन रंग ॥ श्री गुरु ॥ ३४ ॥ चरित ते नाम

लेईं कहे, तेहना त्रण प्रकार, अधर्म मीस वलि धर्म ते, हेयु-
 पादे अवतार ॥ श्रीगुरु ॥ ३५ ॥ चेडाकोणिक नरपती,
 भुंभक्ता विण्ठा लोक, दुख विपाक दश जे कहां; पापे पड्या
 बहु शोक ॥ श्री गुरु ॥ ३६ गोशाले रूपी बालिया; नागसिरी
 रूपीघात; सोमिल चरित अधर्म ए, करि पाम्या अतिपात
 ॥ श्री गुरु ॥ ३७ ॥ हेयचरित ए जाणिये, हवे मिश्र अधिकार
 श्रावक समकितद्रष्टीए, धर्म काजे व्यापार ॥ श्री गुरु ॥ ३८ ॥
 रूपभदत रथ जोतरी, उदायन कोणिकराय, चतुरंग दल मेली
 करी; जइ वंधा गुरुपाय ॥ श्री गुरु ॥ ३९ ॥ साहमी भोजन
 पुखली; महोछव चरण जमाली; कुणिक दीधी वधामणी,
 परदेशी दानशाली ॥ श्री गुरु ॥ ४० ॥ प्रतिमा पूजी द्रूपदी
 विजयादिक बलीदेव; सूरियाभे नाटक कर्यो; वत्रीश विध
 मंडेव ॥ श्री गुरु ॥ ४१ ॥ चित्तिचार हय वर दम्या; फरहोदक
 धर्मकाज; मंत्रिसुबुद्धीसुरही कर्यो; बोध्यो जीतशत्रुराय ॥ श्री
 गुरु ॥ ४२ ॥ मूकि जिन छउमत्थपणे; शीतल तेजूलेश, खंदक
 सनमुख उठीओ, गौतम गयो तिणेदेश ॥ श्री गुरु ॥ ४३ ॥
 नागशिरी धर्मधोपए, हीली शीश समक्ष; सीहोरोयो गुरुदुखे
 काछेजिनप्रत्यक्ष ॥ श्री गुरु ॥ ४४ ॥ चरितमिश्र इत्याहीजे,
 हियडाश्युं अवधार, निद प्रशंसा नहुं करे, साधु सुगुरु

व्रतधारा ॥ श्री गुरु ॥ ४५ ॥ निंदे तसु धर्म हेलना; थापे
 तसु आरंभ, दूखणलागे विहुपरे, वलतो धर्मदुर्लभ ॥ श्रीगुरु ॥
 ॥ ४६ ॥ आणंदादिक आवके; वारव्रत उचार; कीधो पाल्यो
 निर्मलो, प्रतिमावहिङ्ग्यार ॥ श्री गुरु ॥ ४७ ॥ अंतेअणशण
 आदरी, पाम्यासर्गनिवास; एकभवंतरे पामशे; शिवपुर सुख
 संवास ॥ श्री गुरु ॥ ४८ ॥ मेघकुमार चारित्र लियो गजसु
 कमाल सुबाहु, ढंढण धने तप कीयो; अर्जुन आदि सुसाहु
 ॥ श्री गुरु ॥ ४९ ॥ गजसुकमाल अहियासिउ, सोमिलकृत
 अतिदुःख, ततरिण कर्म खयकरी, लीधो शिवपुर सुख ॥ श्री
 गुरु ॥ ५० ॥ धर्मरुची कडुतु बडो, आहार्यो ततकाल, जीव
 दयाने कारणे, लाधो सुखविशाल ॥ श्रीगुरु ॥ ५१ ॥ चरित
 धर्म ए संभल्यो; ए सहूनेआदेय, इत्यादिकजे आदरे; ते पामे
 शिवश्रेय ॥ श्रीगुरु ॥ ५२ ॥ पढमउबंगंजिणीभययो, जहठिय
 वादिए जाणि, जे जग हुँतो जेहवो; केवलदर्शननाणि ॥ श्री
 गुरु ॥ ५३ ॥ ठाणंगएकादिथी, लोकाकिदशठाण, चोथे अंगे
 इणिपरे, कोडाकोडिप्रमाण, ॥ श्रीगुरु ॥ ५४ ॥ पन्नवणादिक
 आगमे, प्राएजहठियहोय, ज्ञेयहेय आदेयए, हियेविचारीजोय
 ॥ श्रीगुरु ॥ ५५ ॥ भगवइअंगेजेम कळो, निश्चय ने व्यवहार
 संखेपे सुणी येहथी, सघले करो विचार ॥ श्रीगुरु ॥ ५६ ॥

मंजीठा राति कही, नीली शुक्नी पंख, पीली हृद काली गुली
 धवली खीर शशि शंख ॥ श्रीगुरु ॥ ५७ ॥ मीठी साकर
 भेखन, कडुओ लिव सुतिख, इत्यादिकरस जाणवा, फरसिण-
 छारीलुख ॥ श्रीगुरु ॥ ५८ ॥ व्यवहार निश्चे हवे, पंच वरण
 रस पंच गंध । अडफरसा तिहा, गडकडक नहीखल चः
 ॥ श्रीगुरु ॥ ५९ ॥ बोल अग्यारश्रवणेसुणी, मनसुं करो
 विचार, जे जिहां मिले तो ते तिहां, भाखो श्रुत अनुसार ॥ श्री
 गुरु ॥ ६० ॥ कलश ॥ इग्यारपद ए सूत्रसाखि, सुगुरु मुख
 अवधारीये, आदेय पदमन वचकाये, आदरी हिय वारीये ॥
 शैवस्तु स्वरूप नाणी, धर्मशु मनराखीए, सगिद्र श्रीपासचंद्र-
 शिष्ये, समरसिब इम भाखिए ॥ ६१ ॥ इतिश्री उपदेश सार-
 रत्नकोश अग्यार बोलसज्जाय संपूर्णः ॥

॥ अथ श्री ओगणत्रीसी भावना ॥

(दुहा)

अविचल पद मन थिर करी, जिहाछे सुख अपार,
 प्रतिवाधिशु मन आपणी, जिम पामीशु भवपार रे
 मनते अस्थिर पण, कीधा करमह कोड,
 रागतण रगे करी, जीवह आणी खिड

पंचद्री परवसपणे, जे में कीधा पाप; ते मुखे कहिये, कटला,
 हुआ ससारह व्याप ॥ ३ ॥ ज्ञानदृष्टि जीव जोइ तु; मोह-
 तणी मति मुक, वली वली पामिश नहीं, मरभव आलिम
 चूक ॥ ४ ॥ जे दीसे प्रह उगते, ते सध्या नवि होय, धण
 धनह परिवारनी, ममेता म करो कोय ॥ ५ ॥ माहण भोयण
 आभरण, जे पोसिये अपार, एके जाते जीवडे; ते दहि
 कीजे छार ॥ ६ ॥ मंदिर माहे धन घरेणी, सीम रहे परिवार,
 काया अंगनी परजले; जीव जाये निरधार ॥ ७ ॥ जावजीव
 धन भेलीयो, ऐ तुम्ह आव्यो भांग; सकट एक काठी भयो
 खोखरी हाडि आग ॥ ८ ॥ माणसन पामे मरण, सोचे संगी
 अपार, आपणपे जाशु सही, इम नविगणे गर्मार ॥ ९ ॥
 इ द्रादिकने चक्रि गण राय राणा अबलोक; गज स्थ तुंगे
 परिवयो, ते पहुता परलोक ॥ १० ॥ वस्त्रहीनु तु जनमीओ,
 जाइस तेणे रूप; पापे पिडज पोसिओ, पडयो ससारह कुप
 ॥ ११ ॥ माय ताय वधव बहिन भज्जा सुत भंडार, माहरू
 करता मनावी, गया सवे निरधार ॥ १२ ॥ गाम गयो आवे
 चली, हरखे मिले सहु कोई, इण पथे, पथी हुवा, तेदने न मिले
 कोई ॥ १३ ॥ परभव जाता जीवने, आडो कोई न थाय,
 प्रमदा चौसठ सहसनी, पति परलोक जाय ॥ १४ ॥ इद्रादिक

सेवे सदा, जेहनें त्रिगडो वास, तेहु जिन थिर नवि रह्या,
 अवर जीव कूण आश ॥ १५ ॥ लाख बत्रीस विमानना, पति
 जेहनें सेवंत, काज करे मनसुं सदा, ते हुं इंद्र चवंत ॥ १६ ॥
 माय ताय बंधव कवण, कुण वैरी कुण मीत, अे ताहरो
 सहुअें सगो, सांभलतुं एक चित ॥ १७ ॥ सुइ अग्रें भूंय
 चांपीये, चौदहराज प्रमाण, तें सघली फरसी सही, सरिसी चारे
 खाण ॥ १८ ॥ तें निगोदभव पूरीआ, सात नरक कीयो वास
 वंधन धाध्यो कर्मने, कीधो कूड अभ्यास ॥ १९ ॥ सायर
 सलिलथकु अधिक तें बीधो माय थान, बहु पर्वत प्राहें धणा
 तें आरोग्या धान ॥ २० ॥ समुद्र नदी प्राहें धणो; जीव तें
 पाणी पीध, भूरि भवंतर पूर तें, तोही तृपति न लीध ॥ २१ ॥
 इम भमतां सहुअें सगो, शत्रु न को संसार, समताशुं मन
 संवरे, मैत्री भाव विचार ॥ २२ ॥ कुसअग्रें जलविंदु सम जलबुद
 बुद जिम होई, इंद्र धनुष गज कन्नपरें, जीविय चपल इम जोई,
 ॥ २३ ॥ सुहणा समवड जाणियें, अे सघलो संयोग, धर्म म
 छंडिस मन थकी, तेंहनो लही वियोग ॥ २४ ॥ आप
 सवारथ आवियो, अे सहुअें तुं जाण, मोहतसे मद मोहीयो
 मकरीस परतणी हाण ॥ २५ ॥ दश द्रष्टांतें दोहिलो, तें श्रावकनुं
 नुं कुल लद्ध, शीलव्रत साचो वहे, पाले समकित सुद्ध ॥ २६ ॥

जरा न आवे जां लगें, पचेंद्री समरथ्ये, २७
व्याधि न आवे देहने; तां साधे परमथ्ये.
गण्या आऊखा दीहडा, जे ग्यां ते नव लं'त,
श्रेम जाणी आदर सहितं, धर्म करे दृढ चित्त. २८
नरभव चिंतामणि समो, आलें तुं मय हार,
जिनशासन मन थिर करी, जीव जतन संभार. २९
भोग भला ते नर लहे; हरषे जे द्यो दान,
समकितविणुं शिवपद नहीं, जेह अनंत सुखखठाम. ३०
श्रे ओगंणत्रीसी भावना, श्री पाश्व चंद्रसरि सुविचार;
(तेहनूं सुद्ध विचार.)
जे मनमांहे समरसे; ते तरस्ये संसार. ३१ इति:

॥ अथ श्री संक्षेप आराधना ॥

(दुहा)

परम पुरुष पय प्रणमीअें; परमाणंद प्रकाश;
भवजल तारण तरणिसम, पूरे वंछित आश. १
पहेलुं मुझ जे धर्मगुरु; परम पुरुष ते जाण,
जेणे परमाणंथ दाखव्युं; प्रवचन वचन प्रमाण. २

तिथ्यंकर वली सीद्ध भणी; आयरिय उवभाय; ३
 साधु नाण दंसण चरण, साधक सुविहित राय. ३
 काल अनादि अनंत लगे; परम पुरुष अ पंच,
 तेहना पय भवभव सरण, मन न करुं खलखंच. ४

चोपांडू

उठ अहो तिरियलोन मभार, सासयपडीमा श्रुत अनुसार,
 चिहुं नामे जे जीनवर भणि, तेहुं वंदु भक्तिये घणी. ५
 रिषभ अने चंद्राननदेव, वारिसेण प्रभु किजे सेव;
 वर्धमान जीणवर वंदीये, हियडे अहनिसी आणंदीये. ६
 बीजो जे अनुयोगदुवार; तेहतणा छे चार प्रकार,
 नाम ठवण द्रव्य ने भाव, चिहुं उपर निरतो एक भाव. ७
 आवे भावतो सौ प्रमाण, नावे तो स्यु करुं वखाण,
 चिहुं भेदे वंदु अरीहंत, अकल अजय अनादि अनंत. ८
 शत्रुजय तीरथ गिरनार, अष्टापद वलि गीरी वैभार,
 शिखरसमेत वीपुलगीरींद; तसु समरण मुभ मन आणंद. ९
 इहां हुवा जे सीद्ध अनंत, संयम पाली बहु गुणवंत,
 तेहनुं अहनिसी समरुं नाम, कर जोडीने करुं प्रणाम. १०
 नगर गाम आगम बहु ठाम, असासति पडीमा अभिराम;
 ते सवि वंदु मननी सुद्ध, आणी श्री अरिहंतनी बुद्ध. ११

- तेह नीशंक साचुं जीन कखो, ए परम अचर में सहखो,
 भावसुध अहज दोहेलुं, अहे थकी सहुअ सोहिलुं. १२
- जीव अनादी भभ्यो भव भूर, दंसण नाण चरण करी दूर,
 कीधां पाप ठाण जे बहु, ते हूँ खामुं स्वामी सहु, १३
- हिंसा कुड अदत्त अवंभ, मेल्युं परिग्रह बहु आरंभ,
 क्रोध मान माया ने लोभ, राग दोष ने दिधी थोभ. १४
- कर्या कलह बहु दीधां आल, पीसुनपणुं रती अरति वीशाल,
 रसवसें बोल्या परपरीवाद, माया मृषा मोह उनमाद. १५
- मिथ्यासल्य अढारह पाप, भव भव एहज थयो संताप,
 जनम मरण करी चउदहराज, पुयां किपी न सीधा काज. १६
- जीवयोनी चउरासीलक्ष, ते सहुए केवली प्रत्यक्ष,
 इण भव हणया अनेरें भवे, सुगुरु साखे ते खामुं सवे. १७
- जे कांइ कहीए अधिकरण, आपे जनम अनंता मरण,
 जन्म जन्म जे कांथा बहु, वोसीरामी हवडां ते सहु. १८
- दंसण नाण चरण जग सार, अवर न कांइ गुण भंडार,
 वीराधना तेहनी निंदीये, आराध्या ते अनुमोदीये. १९
- आलोयण नींदण गरहणां, खामण अणसण भवभावणां,
 एहज मुजन आराधना, परमारथ सीवसुख साधना. २०
- च्यार सरण दुःकृत गरहणां, सुकृत कर्यानी अनुमोयणां,

रहित तेहनो खल नाम, परती टाले गुणनो ठाम । चाचर
 चोवटे पडी मजीठ, पग ठेलांति लोके दीठ ॥ १७ ॥ राग वसे
 जिण बहु दुःख सखां; अवसाणे एवां फल लखां । वाकस
 करीने नाखी दूर; जन जोवे उगमते सूर ॥ १८ ॥ जिण छे लोक
 इसा स्वारथी, कोई केहनो व्हालो नथी । नेह राग इम गणि
 टालिये, सुगुरु वचन मन संभालिये ॥ १९ ॥ यादव हुआ
 छप्पन कुल कोड, द्वाखति नगरी धन कोड । राजा कृष्ण नहीं
 कइ खोड; सेव करे जसु सुरनर कोड ॥ २० ॥ भाइ बलभद्र
 छे तेहने, हलने मुसल शस्त्र जेहने । तेहने पण आवी आपदा;
 म करो गर्व लही संपदा ॥ २१ ॥ द्वाखति नगरीने दाह, वे
 वांधव आव्या वनमांह । बलभद्र गयो जल लेवा काज, बाणे
 हणयो यादवकुल राज ॥ २२ ॥ नेहें न जाणयो हरिनो काल;
 खंध उपाडी केह काल । घणो मनाव्यो रुठयो गणी, विनवे
 बलि बलि हरि गुण भणी ॥ २३ ॥ स्वामी षट् खंड पृथ्वी-
 तणो, सगर नाम जस जग जस घणो । साठसहस्र बेटा जेहने
 जुगवे काल हुवे तेहने ॥ २४ ॥ कठिन हियो जो सुर न
 करंत, हियडो सतधा फाट विजंत । पुत्र विरहे सिक्तभवसर
 चौद पूरवधर गुणमणि भूर ॥ २५ ॥ तासु नेत्र पण आंसु
 ढल्यां, उत्तम नर सुत मोहे कल्या । अवर लोकने केहेवो किसो,

उत्तम पुरुषे कीधो जिसो ॥ २६ ॥ ते हवे आदर करी सांभलो
मननो टाली कलि कल मलो । सगरराय बलदेव प्रमुख; नेह
थकी जाणी बहु दुःख ॥ २७ ॥ ए संसार असुख भंडार, इहां
अवर नहिं काइ सार । एक धरम विण तारक कोय, जाणयो नहिं
आदरिये सोय ॥ २८ ॥ इस्यो जाणी चारित्र आदरी; शुद्ध
पाली शिवरमणी वरी । वरसे इम बलि करशे जेह; निश्च
सुखिया थाशे तेह ॥ २९ ॥ इम सांभल श्रावक शिवराज;
मोहन लहिये शिवनो राज । केहनो धन केहनो परिवार, ए
सवि लखां अनंती वार ॥ ३० ॥ हवे साची सदहणा लही, ए
सरिस जग बीजी नहीं! परखी लीधो छे, एह घणो, तेहनो
बारंवार शुं भणो ॥ ३१ ॥ धरी संवेग उदासी धरो, अपूर्व
करणी कोइ संग्रहो । आणंदनी पेरे परमाणंद, पामो जिम
पभणे पार्श्वचंद्र ॥ ३२ ॥

॥ अथ श्रीजीवविजयजीकृत पृथ्वीचंद्र अने

गुणसागरनी सव्याय

॥ दोहा ॥ शासननायक सुखकरु; वंदी वीर जिणंद ।
पृथ्वीचंद्र मुनि गायशुं, गुणसागर सुखकंद ॥ १ ॥ उत्तमना
गुण गावर्ता, गुण आवे निज अंगना । वात घणी वैराग्यनी,

सांभलजो मनरंग ॥ २ ॥ शंख कलावती भवथकी, भव एक-
 वीश संबंध । उत्तरोत्तर सुख भोगवी, एकविशमे भवे सिद्ध
 ॥ ३ ॥ पण एकवीशमा भवतणो, अल्प कहूँ अधिकार ।
 सांभल जो सन्मुख थई, आत्मने हितकार ॥ ४ ॥

॥ ढाल पहेली ॥

॥ कंध तमाकू परिहरो ॥ ए देशी । नयरी अयोध्या
 अति भली, राज करे हरिसिंह ॥ मेरे लाल ॥ प्रिया पद्मावती
 तेहने, सुख विलसे गुणगेह ॥ मे० ॥ १ ॥ चतुर सनेही
 सांभलो ॥ ए आंकणी । सर्वारथी सुर चवी, तस कूखे
 अवतार ॥ मे० ॥ रूप कला गुण आगलो; पृथ्वीचंद्रकुमार
 ॥ मे० ॥ च० ॥ २ ॥ समपरिणामी मुनि समो, नीरागी
 निर्धार ॥ मे० ॥ पिता परणावे आग्रहे, कन्या आठ उदार ॥ मे० ॥
 च० ॥ ३ ॥ गीत विलाप नी सम गणो; नाटक काय किलेश
 । मे० ॥ आभूषण तनुभार छे; भोगने रोस गणेश ॥ मे०
 ॥ च० ॥ ४ ॥ हूँ निजतातने आग्रहे; संकट पडियो जेम ॥ मे० ॥
 पण प्रतिबोधूँ ए प्रिया; माता पिता पण तेम ॥ मे० ॥ च०
 ॥ ५ ॥ जो सवि संयम संग्रहे, तो थाये उपकार ॥ मे० ॥ एम
 शुभ ध्यने गुणनिलो ॥ पहीतो भवन मभार ॥ मे० ॥ ज० ॥
 ६ ॥ नारी आठने एम कहे; सांभलो गुणनी खारण ॥ मे० ॥

भोगवतां सुख भोग छे, विपाक कडुवा जाण ॥ मे० ॥ च० ॥ ७ ॥
 कियाकफल अति मधुर छे; खाधे छंडे प्राण ॥ मे० ॥ तिम्
 विषयसुख जाणजो, एवी जननी वाण ॥ मे० ॥ च० ॥ ८ ॥
 अग्निनी जो तृप्ति इंधनें, नदीयें जलधि पूराय ॥ मे० ॥ तो
 विषयसुख भोगथी, जीव ए तृप्तो थाय ॥ मे० ॥ च० ॥ ९ ॥
 भव भव भमतां जीवडे, जेह आरोग्यां धान्य ॥ मे० ॥ ते सवि
 एकठां जो करे, तो सवि गिरिवरमात् ॥ मे० ॥ च० ॥ १० ॥
 विषयसुख सुरलोक गें, भोगवियां इण जीव ॥ मे० ॥ तो पण
 तृप्तज नवि थयो; काल असंख्य अतीव ॥ मे० ॥ च० ॥ ११ ॥
 चतुरा समजो सुंदरी; मूजो मत विषयने काज ॥ मे० ॥ संसार
 अटवी उत्तरी, लहियें शिवपुरराज ॥ मे० ॥ च० ॥ १२ ॥
 कुमरनी वाणी सांभली; बूझी चतुर सुजाण ॥ मे० ॥ लघुकर्मा
 कहे साहेवा; उपाय कहे गुणखाण ॥ मे० ॥ च० ॥ १३ ॥
 कुमर कहे संयम ग्रहो, अद्भुत एह उपाय ॥ मे० ॥ नारी कहे
 अम विसर्जो; संयम वार न थाय ॥ मे० ॥ च० ॥ १४ ॥ कुमर
 कहे पडखो तुमें; हमणां नहिं गुरुजोग ॥ मे० ॥ सद्गुरु जोमें
 साधशुं, संयम छांडी भोग ॥ मे० ॥ च० ॥ १५ ॥ मात पिता
 मन चितवे, नारीनें वश नवि थाय ॥ मे० ॥ उलटी नारी वश
 करी, कुमरनुं गायुं गाय ॥ मे० ॥ च० ॥ १६ ॥ जो हवे राजा

कीजियें, तो भल्लशे राजनें काज ॥ मे० ॥ नरपति एम मन
 चिंतवी, थापे कुमरने राज्य ॥ मे० ॥ च० ॥ १७ ॥ पिता
 उपरोधें आदरे, चित्ते मोहना घाट ॥ मे० ॥ पाले राज्य वैरा-
 गियो, जोतो गुरुनी वाट ॥ मे० ॥ च० ॥ १८ ॥ राज्यसभार्ये
 अन्यदा, पृथ्वीचंद्र सोहंत ॥ मे० ॥ इण अवसर व्यवहारियो,
 सुधन नाम आवंत ॥ मे० ॥ च० ॥ १९ ॥ राजा पूछे, तेहनें
 कोण कोण जोया देश ॥ मे० ॥ आश्चर्य दीठुं जे तुमें, भांखो
 तेह विशेष ॥ मे० ॥ च० ॥ २० ॥ शेठ कहे सुणव साहिवा, एक
 विनोदनी वात ॥ मे० ॥ सांभल्लतां सुख उपजे, भांखुं ते अवदात
 ॥ मे० ॥ च० ॥ २१ ॥

॥ दोहा ॥

॥ कौतुक जोतां बहु गयो, काल अनादि अनंत ॥ पण
 ते कौतुक जग वडुं, सुणतां आतम शांत ॥ १ ॥ कौतुक सुणतां
 जे हुवे, आतमनो उपकार ॥ वक्ता श्रोता मन गहगहे, कौतुक
 तेह उदार ॥ २ ॥

॥ ढाल वीजी ॥

॥ गिरि वैताढयनी उपरे ॥ ए देशी ॥ आच्या गजपुर
 नयरथी, तिहां व से व्यवहारी रे लो ॥ अहो, तिहां वसे
 व्यवहारी रे लो ॥ रत्नसंचय तस नाम छे, सुमंगला तस नारी

रे लो ॥ अहो; सुमंगला तस नारी रे लो ॥ १ ॥ गुणसागर
 तस नंदनो, विद्यागुणनो दरियो रे लो ॥ अ० ॥ वि० ॥
 गोखे वेठो अन्यदा, जुवे ते सुख भरियो रे लो ॥ अ० ॥
 ॥ जु० ॥ २ ॥ राजपंथे मुनि मलपतो, दीठोनें संभरीयो
 रे लो ॥ अ० ॥ दी० ॥ ते देखी शुभ चितवे, पूरव चरण सांभ-
 रियो रे लो ॥ अ० ॥ पू० ॥ ३ ॥ मात पिताने एम कहे, सुखीयो
 मुक्त कीजे रे लो ॥ अ० ॥ सु० ॥ संयम लेशुं हूँ सही, आज्ञा
 मुक्त दीजे रे लो ॥ अ० ॥ आ० ॥ ४ ॥ मात पिता कहें नानडा
 संयमें उमायो रे लो ॥ अ० ॥ सं० ॥ तो पण परणो पदमिणी,
 अम मन हर खावो रे लो ॥ अ० ॥ अ० ॥ ५ ॥ संयम लेजो ते
 पछी, अंतराय न कर शुं रे लो ॥ अ० ॥ अं० ॥ विनयी वात
 अंगीकरी; पछे संयम वरशुं रे लो ॥ अ० ॥ प० ॥ ६ ॥ आठ
 कन्याना वापने; इम भांखे व्यवहारी रे लो ॥ अ० ॥ इ० ॥
 अम सुत परणवा मात्रथी, थाशे संयमधारी रे लो ॥ अ० ॥ आ० ॥
 ॥ ७ ॥ इभ्य सुणी मन चमकिया; वर वीजो करशुं रे लो
 ॥ अ० ॥ व० ॥ कन्या कहे निज तातने, आ भव अवर न वरशुं
 रे लो ॥ अ० ॥ आ० ॥ ८ ॥ जे करशे ए गुणनिधि; अमो तेह
 आदरशुं रे लो ॥ अ० ॥ अ० ॥ राग वैरागी दोयमें, तस आणा
 शिर धरशुं रे लो ॥ अ० ॥ त० ॥ ९ ॥ कन्या आठनां वचनथी;

हरख्या ते व्यवहारी रे लो ॥ अ० ॥ ह० ॥ विवाह महोत्सव
 मांडीयां; धवलमंगल बहु नारी रे लो ॥ अ० ॥ ध० ॥ १० ॥ गुण-
 सागर गिरुओ हवे, वरघोडे वर सोहे रे लो ॥ अ० ॥ व० ॥
 चोरी मांहे आवीया, कन्यानां मन मोहे रे लो ॥ अ० ॥ क० ॥
 ॥ ११ ॥ हाथ मेलानो हर्षशुं; साजन जन सहु मलिया रे लो
 ॥ अ० ॥ सां० ॥ हवे कुमर शुभ चित्तमें; धर्मध्यान सांभरियां रे
 लो ॥ अ० ॥ ध० ॥ १२ ॥ संयम लई सुगुरुकने; श्रुत भणशुं
 सुखकारी रे लो ॥ अ० ॥ श्रु० ॥ समतारमर्गा भीलशुं, काम
 कषायने वरी रे लो ॥ अ० ॥ का० ॥ १३ ॥ गुरुविनय नित्य
 सेवशुं, तप तपशुं मनो हारी रे लो ॥ अ० ॥ त० ॥ दोष
 वहेतालीश टालशुं, माया लोभ निवारी रे लो ॥ अ० ॥
 ॥ मा० ॥ १४ ॥ जीवितमरणें संधपणुं, सम तृण मणि
 गणशुं रे लो ॥ अ० ॥ स० ॥ संयम योगें थिर थई, सोह-
 रिपुनें हणशुं रे लो ॥ अ० ॥ मो० ॥ १५ ॥ गुणसागर गुणश्रेणीयें,
 थया केवल नाणी रे लो ॥ अ० ॥ थ० ॥ नारी प्रण मन चित्तवें;
 वरीयें अमें गुण खाणी रे लो ॥ अ० ॥ व० ॥ १६ ॥ अमो पण
 संयम संधशुं, नाथ नगीनां सांथें रे लो ॥ अ० ॥ ना० ॥ एम
 थई, आठे केवली, कर पियुडा हांथे रे लो ॥ अ० ॥ ते० ॥
 ॥ १७ ॥ अंबर गाजे दुंदुभि, जय जय स्व करता रे लो ॥ अ०

॥ज०॥ साधुवेश ते सुरवरा, सेवाने अनुसंता रे लो ॥अ०॥
 से०॥१८॥ गुणसागर मुनिराजनां, मात पिता ते देखी रे लो
 ॥अ०॥मा०॥ शुभसंवेगें केवली, घाती चार उवेखी रे लो ॥अ०॥
 व०॥१९॥ नरपति आवे वांदवा, मन आश्चर्य आणी रे लो
 ॥अ०॥म०॥ शंख कलावती भवथकी, निजचरित्र वखाणी रे
 लो ॥अ०॥नि०॥२०॥ भव एकवीश ते सभोली, वृभया केई
 प्राणी लो ॥ अ० ॥ बू० ॥ सुधन कहे सुणो साहेवा, अत्र
 आव्यो उमाइ रे लो ॥ अ० ॥ अ० ॥ २१ ॥ पण ते कौतुक
 देखवा; मनडो मुझ हरस्वायो रे लो ॥अ० म०॥ केवलज्ञानी
 मुझ कहे, शुं कौतुक उल्लासे रे लो ॥अ०॥शुं०॥ २२ ॥
 एहथी अधिकूं देखशो; अयोध्या नाम ग्रामे रे लो ॥ अ० ॥
 अ०॥ ते निसुणी मुनिपद नमी, आव्यो हण ठामें रे लो
 ॥अ०॥आ०॥२३॥ कौतुक तुम प्रसादथी, जोशुं सुख कामी
 रे लो ॥अ०॥जो०॥ एम कहीने सुधन तिहां, उभो शिर नामी
 रे लो ॥ अ० ॥ ऊ० ॥ २४ ॥

॥ दोहा ॥

॥ पृथ्वीचंद्र ते सांभली, वाध्यो मन वैराग ॥ धन धन ते
 गुणसागर, पाम्यो भवजल ताग ॥ १ ॥ हुं निज तातने
 दाक्षिणें, पडियो राज्यभकार पण हवे नीसरशुं कदा, थोशुं

कव अणगार ॥ २ ॥

॥ ढाल त्रीजी ॥

॥ रसियानी देशी ॥ धन धन जे मुनिवर ध्याने रमे;
 करता आतम शुद्ध ॥ मुनिश्वर ॥ राजा चिते सद्गुरु सेवना,
 करशुं निर्मल बुद्ध ॥ मु० ॥ धन० ॥ १ ॥ कंवहुँ शम दम सुमति
 सेवशुं, धरशुं आतमध्यान ॥ मु० ॥ इम चितवता अपूरव गुण
 चढे, श्रेणीयें शुक्लध्यान ॥ मु० ॥ ध० ॥ २ ॥ ध्यानवलें सवि
 आवरण क्षय करी, पाम्या केवलज्ञान ॥ मु० ॥ हर्ष धरि सोहम
 पति आवीया, वेश दीये बहुमान ॥ मु० ॥ ध० ॥ ३ ॥ सांभली मात
 पिता मन संभ्रमे, आव्यां पुत्रनी पास ॥ मु० ॥ ए शुं ए शुं
 एणि परे बोलतां, हरिसिंह हर्ष उल्लास ॥ मु० ॥ ध० ॥ ४ ॥ दयितो
 आठ सुणी मन हर्षथी, उलट अंग न माय ॥ मु० ॥ संवेग रंग
 तरंगमें भलीलती, आठे केवली थाय ॥ मु० ॥ ध० ॥ ५ ॥ सारथ
 सुधन पण मन चितवे, कौतुक अद्भुत दीठ ॥ मु० ॥ नरपति
 पूछे मुनिचरणे नमी, स्नेहनुं कारण जिठ ॥ मु० ॥ ध० ॥ ६ ॥
 केवली कहे पूरव भव सांभलो, नयरी चंपा जय राय ॥ मु० ॥
 सुंदरी प्रियमती नामें तेहने, कुसुमायुध सुत थाय ॥ मु० ॥ ध०
 ॥ ७ ॥ दंपती संयम पाली शुभमना; विजयविमाने ते जाय
 ॥ मु० ॥ अनुत्तर सुख विलसी सुर ते चव्यां, थर्यां तुमें राणी

ने राय ॥मु०॥ध०॥८॥ कुसुमायुध पण संयम सुर चवी, थयो
 तुम सुततणे नेह ॥मु०॥ मात पिता पण पृथ्वीचंद्रनां; सुणी
 थयां केवली तेह ॥मु०॥ध०॥९॥ सार्थ पूछे, पृथ्वीचंद्रने गुण-
 सागर तुम केम ॥ मु० ॥ मुनि कहे पूरव भव अम नंदनों,
 कुसुमकेतु तस नाम ॥मु०॥ध०॥१०॥ एहिज दयिता दोयने
 ते भवें, संयम पाली ते सार ॥मु०॥- समधर्में सवि अनुत्तर
 ऊपन्यां; आ भव पण थइ नार ॥मु०॥ ध० ॥ ११ ॥ सांभली
 सुधन श्रावकव्रत लहे; बीजां पण बहु बोध ॥ मु० ॥ पृथिवी
 विचरे पृथ्वीचंद्रजी, सादि अनंत थया सिद्ध ॥मु०॥ध०॥१२॥
 नित नित उठी हूँ तस वंदन करुं, जेणें जग जीत्यो रे मोह
 ॥मु०॥ चढते रंगे हो सम सुख सागरु, करतो श्रेणि अरोह
 ॥मु०॥ध०॥१३॥ जग उपकारी हो जगहेतु वत्सलू; दींठे परम
 कल्याण ॥मु०॥ विरह म पडशो हो एहवा मुनितणो: जाव
 लहूँ निर्वाण ॥मु०॥ध०॥१४॥ मुनिवर ध्याने हो जन उत्तम
 पद वरे, रूपकला गुणज्ञान ॥मु०॥ कीर्तिकमला हो विमला
 विस्तरे; जीवविजय धरे ध्यान ॥ मु० ॥ ध० ॥ १५ ॥

॥ इति पृथ्वीचंद्र अने गुणसागरनी सद्याय संपूर्ण ॥

॥ अथ श्री मानसिंहकृत कलावतीनुं चोढालियुं प्रारंभ

॥ ढाल पहेली ॥

॥ बन्यो रे कुंवरजीनो सेहरो ॥ ए देशी ॥ मालवदेश
मनोहरु, तिहां नयरी उज्ज्मेणी नाम हो । नरिंद । शंख राजा
तिहां शोभतो, सहु शुभ गुण केरुं धाम हो ॥ नरिंद ॥ १ ॥
शीयलतणा गुण सांभलो, शियलें लहियें बहुमान हो ॥ नरिंद ॥
शीयलें संतीय कलावती, जेम पामी सुख प्रधान ॥ नरिंद ॥
॥ शी० ॥ २ ॥ त्रणसो साठ मांहे वडी, लीलावती पट्टराणी
कहेवाय हो ॥ नरिंद ॥ नेपाल देशनो नरपति, नामें जितशत्रु
राय हो ॥ नरिंद ॥ शी० ॥ ३ ॥ जयसेन विजयसेन सुत भला;
कलावती पुत्री उदार हो ॥ न० ॥ मालवपति शंखरायने,
परणावी प्रेम अपार हो ॥ न० ॥ शी० ॥ ४ ॥ पंच विषय
सुख विलसतां, कलावती राय संघात हो ॥ न० ॥ गर्भ रखो
पुण्ययोगथी; हरख्यो नृप साते घात हो ॥ न० ॥ शी० ॥ ५ ॥
अघरणी उत्सव मांडियो; गीत गावे बहु मली नार हो ॥ न० ॥
पेटी आची पीयर थकी, कलावतीने तेणिवार हो ॥ न० ॥ शी० ॥
॥ ६ ॥ शंकाती सहु शोक्यथी, लेइ गोपवी गोठण हेठ हो ॥ न० ॥

एकांते ऊखेलतां, दोय वेहेरखा दीठा दृष्ट हो । न० । शी० । ७।
 नंग जडयां मांहे निर्मलां, अंधारे करे उजवास हो । न० ।
 नामांकित वेहु भ्रातना, पेहेरीने पामी उज्जास हो । न० । शि० ।
 । ८ । खाट हिंडोले हिंचतां, वहेरखा भवुके जेम बीज हो ।
 । न० । दासी लीलावती तणी; देखीं धरे दिलमां खीज हो ।
 । न० । शि० । ९ । कहो वाइ ए केणें दियां, आभूपण दोय
 अमूल्य हो । न० । मुजने जे घणुं वालहो, तेणें दीधां ए
 बहुमूल हो । न० । शि० । १० । दासी लीलावती भणी,
 भांख्यो ते सघलो भेद हो । न० । सांभली क्रोधातुर थइ,
 उपन्यो चित्तमां बहु खेद हो । न० । शि० । ११ । राणी प्रत्यें
 महीपति कहे, केणे दुहव्यां तुमने आज हो । न० । बहुमूला
 तमे वहेरखा; केम कीधा कलावती काज हो । न० । शि० ।
 । १२ । में न घडव्या वहेरखा, तस खवर नहिं मुज कांय हो ।
 । न० । पूछी निरति करो तुमें, सुणी लीलावती तिहां जाय
 हो । न० । शि० । १३ । राय छानो उभो रह्यो, तव पूछे
 लीलावती तेह हो । न० । साचुं कहो वाइ कलावती, केणें दीधा
 वहेरखा एह हो । न० । शि० । १४ । हुं घणुं जेहने वालही,
 तेणे मोकल्या मुझनें एह हो । न० । रात दिवस मुझ सांभरे,
 पण भाइ न कह्यो तेह हो । न० । शि० । १५ । राजा क्रोधा-

तुर थयो, सुणी कलावतीनां वचन हो । न० । ग्रीति पूरवला
 पुरुपशुं; मूक्या ए तेणें प्रच्छन्न हो । न० । शि० । १६ ।
 कोल दियो लीलावती भणी; दोय वहेर खासेंती वांह हो । न० ।
 छेदायी तुम्हने दीयुं; सुणी पामी परम उत्साह हो । न६ ।
 । शी० । १७ । इति ।

। ढाल वीजी ॥

सुणा सुण रे गौतम समय म करीश प्रमाद । ए देशी ।
 राय हुम म एहवो करथो जी, चंडालने तेणि वार । कलावती
 कर कापीने जी, आणी द्यो एणी वार । १ । सुण सुण रे
 प्राणी; कर्म तणां फल एह । ए आकणी । जन्मांतर जीवें
 किया जी, आवे उदय सही तेह । सुण सुण रे प्राणी । कर्म०
 । २ । साभली अंत्यज थरहरथो जी, चंडालीने कहे तेह ।
 राय हुकम रुडो नहीं जी, मूकीए नगरी एह । सुण० । कर्म० ।
 । ३ । पापणी कहे तुं शुं वीये जी; एछे मांहरुं काम । शिर
 नामी उभी रही जी, रायें खड्ग दीयो ताम । सु० । कर्म० ।
 । ४ । रथ जोडी रंडा कहे जी; वेसो बाइ इणमांह । पीयर
 तुमने मोकले जी, राय धरी बहु चाह । सु० । कर्म० । ५ ।
 गलियल माफा केहवा जी, श्याम वृषभ वलि केम । पुत्र रहे
 नहीं रायने जी, कीधो कारण एम । सुण० । कर्म० । ६ ।

रथ बेसारी रानमां जी, चाली उजड वाट । सूके वन रथ
छोडियो जी, राणी पामी उचाट । सुण० । कर्म० । ७ । पीयर
मारग ए नहिं जी, चांडाली कहे ताम । राये मुझने मोकली
जी, कर कापणने काम । सुण० । कर्म० । ८ । जमणो पोतें
छेदीयो जी, डावो चंडालियें लीध । वहेरखा सहित वेहु ग्रहे जी,
आणी रोयने दीध । सु० । कर्म । ९ । नारीभ्रात नाम निर-
खतां जी, मूच्छ्राणो तत काल । शीतल वाये सज करथो जी,
रोवे तव महिपाल । सु० । कर्म० । १० । किसी कुमति मुझ
उपनी जी, कीधो सबल अन्याय । ए जीव्युं कुण कामनुं जी
राजरमणी न सहाय । सु० । कर्म० । ११ । चयरचावो चंदनेंजी,
बलवाने तिहां जाय । लोक मली वारे घणुं जी, बचन न
माने राय । सु० । कर्म० । १२ । इति ।

। ढाल त्रीजी ।

। वामाजीनो कुंअर लाडिलो । ए देश । कलावतीने जे
थयो, ते सुणजो प्रतिकार । भवि । प्राणी । करछेदन वेदनथकी
सुत जनम्यो तेणि वार । भवि० । १ । शीयलनो महिमा
जाणीयें, शीयले संपत्ति थाय । भ० । ए आंकुणी । विघ्न
विषम दूरें टले, सुर नर प्रणये पाय । भ० । शी० । २ । पुत्र
प्रत्यें कहे पद्मिणी, शुं करुं ताहरी सूर । भ० । माहरी कुखें

अवतरयो, तुं निर्भाग्य कुमार । भ० । शी० । ३ । अशुचिपणुं
 केम टालशुं; पालशुं ए केम बाल । भ० । शौच करे गेवे
 वली, वन महोरयो ततकाले । भ० । शी० । ४ । शियलें मूकी
 नदी वही, पाणी आव्युं नजीक । भ० । जाणे के जल लेइ
 जायशे; वच्चें वेठी निर्भीक । भ० । शी० । ५ । आंठो देइ
 चिहूँ दिशें, नदी वही दोय धार । भ० । बोले बांह नीची
 करी, जलमांहे तेणि वार । भ० । शी० । ६ । नवपल्लव नवली
 थइ; वहेरखासेंती बांह । भ० । वीजी पण तिमहिज थइ, पामी
 परम उत्साह । भ० । शी० । ७ । अचरिज देखी आवियो;
 तापस एक तेणि वार । भ० । जन कनो मित्र जाणी करी,
 बोलावे सुविचार । भ० । शी० । ८ । रे पुत्री तापस कहे,
 एकली अटवी मझार । भ० । केम आवी मुझने कहे, तव
 भांख्यो सघलो विचार । भ० । शी० । ९ । कोप्यो तापस
 एम कहें, राजाने करुं उत्पात । भ० । कलावती तव विनवे;
 कोप म करो मुज तात । भ० । शी० । १० । तापसें तिहां
 विद्यावलें, अषल रंच्यो आवास । भ० । कलावती सुतशुं तिहां;
 अहोनिश रहे उल्लास । भ० । शी० । ११ । काठियारा तेणे
 अवसरे, देखी एह विचार । भ० । दोड्या देवा वधामणी,
 राजाने तेणि वार । भ० । शी० । १२ । मंत्री अरज करे तिसे,

सुणो राजन सुकुमाल । भ० । अबधि दियो एक मासनी,
 खवर करुं ततकाल । भ० । शी० । १३ । एम कही शोध
 करण चले, एहवे आव्या कठियार । भ० । राणीनी वेगत
 कही सवे, हरख्यो चित्त मझार । भ० । शी० । १४ । सुकुवन
 सखि मोरियुं; शूकी नदी वहे पूर । भ० । राणीये सुत तिहां
 जनमियो, कर ऊग्या ससनूर । भ० । शी० । १५ । राजाने
 जइ विनव्यो, पाभ्यो हर्ष विशाल । भ० । राणीने तेडवा
 योक्ल्यो, मंत्रीने ततकाल । भ० । शी० । १६ । राय राणी
 मन रंगशुं, आव्यां नगर मझार । भ० । उत्सवरंग वधामणां
 हुवो ते जय जयकार । भ० । शी० । १७ ।

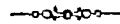
॥ ढाल चौथी ॥

॥ आदर जीव क्षमा गुण आदर ॥ ए देशी ॥ एक दिन राय
 राणी मन रंगे; वनमां खेलण जावे जी । तव तिहां साधु धर्म-
 धुरंधर, तेहनां दर्शन पावे जी । १ । भवियण धर्म क्रमे मन
 शुद्धे, धर्मेसंपत्ति थाय जी । ए आंकणी । धर्मे मनोवंचित सवि
 हुवे, धर्मे पाप पलाय जी । भ० । २ । पाय प्रणमी साधुने
 पूछे; भगवंत मुझने भांखो जी । राणी कर छेद्या किण कारण;
 तेहनो उत्तर दाखो जी । भ० । ३ । साधु ज्ञानी एणी परे
 बोले; महा विदेहमां रहेतां जी । महींद्रपुरी नयरी नृप विक्रम,

लीलावती विलसंतां जी । भ० । ४ । पुत्री प्रसर्वा रूप अनुपम;
 सुलोचना गुणखाणी जी । विद्यावंत विदेशी सूडो, वदतो
 अमृत वाणी जी । भ० । ५ । सुलोचना सोवन पिंजर्मा,
 सूडो घाली राखे जी । गाहा गूढा नवली गावे; मनोहर मेवा
 चाखे जी । भ० । ६ । मनमां कीर विमासे एहवुं, पिजर
 बंधन रहेवुं जी । आश पराइ करवी अहो निश, परवश सुख
 न लेहवुं जी । भ० । ७ । एक दिन पिजर वार उवडियुं,
 पोपट तव निकलीयो जी । वनमां तरु शाखायें वेठो, मन वंछित
 सवि फलियो जी । भ० । ८ । सुलोचना सूडाने विरहें; तत-
 क्षण मूर्च्छित थावे जी । राजा पाश नखावी सूडो, बंधावाने
 लावे जी । भ० । ९ । रीपाणी सूडाशुं कुमरी; पांखो वेहु तस
 छेदे जी । सूडो पण तनुमोह तजीने; भूख तृपा बहु वेदे जा
 । भ० । १० । शुभ परिणामें सूडो चवीने; सुर लोके सुर थावेजी ।
 कुंवरी तंस विरहें तनु त्यजीने; देवांगना पद पावे जी । भ० ।
 । ११ । सुरलोके सुर सुख विलसीने, इहांकणे राजा हुओ जी
 देवी पण ते त्यांधी चवीने, हुइ कलावती जूओ जी । भ० ।
 । १२ । पूरव वैर इहां तुम्ह प्रगटयो; तिण कारण कर छेद्याजी
 जन्मांतर कीधां जे जीवे, नवि छूटे विण वेद्वार्जी । भ० । १३ ।

राजा राणी सुखीने ततक्षण, जाति समरख ज्ञाने जी । पूरव
भव संपूर्ण देखे, तहत्ति करीने माने जी । भ० । १४ । करम
तणी गति विरुड जाणी, वैराग्ये मन भीनो जी । राजा राणी
निर्मल भावे, संयम मारग लीनो जी । भ० । १५ । तप वल
ध्यान शुक्क आराधी भवबंधन सवि छोड्यां जी । राजा राणी
केवल पामी, शिवरमणी सुख जोड्यां जी । भ० । १६ ।

। कलश ॥ एम दुरित खंडण शीयल मंडण आराधी
शिवपद लह्यो । संवत अठार पांत्रीश श्रावण, शुक्क पंचचमी
दिन कह्यो । लोकात्रपि श्री करमसी तस; शिष्य रंगे उच्चरे ।
भुजनगर भावे रही चोमासुं, मानसिद जय जय वरे । १ । इति ।



पंडित श्री देवीचन्द्रजी कृत—

प्रभंजना महासतीनी सज्जाय ।

॥ ढाल पहेली ॥

(नाटकीयानी नदनी, ए देशी)

गिरि वैताढ्यने उपरे; चक्रांका नयरीरे लो ।

अहो चक्रांका नयरीरे लो ।

चक्रायुध राजा तिहां, जीत्या सवी वयरीरे लो ।

अहो जीत्या सवि वयरीरे लो । १ ।

मदनलता तस सुंदरी; गुण शील अचंभारे लो ॥ अहो० ॥
 पुत्री तास प्रभंजना, रूपे रति रंभारे लो ॥ अहो० ॥ २ ॥
 विद्याधर भूचर सुता; बहु मिलि एक पंतेरे लो ॥ अहो० ॥
 राधावेध मंडावियो, वर वरवा खंतेरे लो ॥ अहो० ॥ ३ ॥
 कन्या एक हजारथी, प्रभंजना चासीरे लो ॥ अहो० ॥
 आर्य खंडमां आवर्ता; वनखंड विचालीरे लो ॥ अहो० ॥ ४ ॥
 निर्ग्रंथी सुप्रतिष्ठिता; बहु गुरुणी संगेरे लो ॥ अहो० ॥
 साधु विहारे विचरंता; वंदे मन रंगेरे लो ॥ अहो० ॥ ५ ॥
 आर्या पूछे एवढो, उमाहो स्यो छे रे लो ॥ अहो० ॥
 विनये कन्या विनवे, वर वरवा इच्छेरे लो ॥ अहो वर० ॥
 ए श्यो हित जाणो तुमे, एहथी नवि सिद्धिरे लो ॥ अहो० ॥
 विषय हलाहल विष जिहां; शी अमृत बुद्धिरे लो ॥ अहो० ॥
 भोग संग कारमा क्ख्या, जिनराज सदाई रे लो ॥ अहो० ॥
 राग द्वेष संगे वधे, भव भ्रमण सदाई रे लो ॥ अहो० ॥ ८ ॥
 गजसुता कहे साच ए, जे भाखो वाणी रे लो ॥ अहो० ॥
 पण ए भूल अनादिनी, किम जाए छंडाणीरे लो ॥ अहो० ॥ ९ ॥
 जेह तजे तेह धन्य छे; सेवक जिनजीना रे लो ॥ अहो० ॥
 अमे जड पुद्गल रस रम्या; मोहे लयलीनारे लो ॥ अहो० ॥ १० ॥
 अध्यात्म रस पानथी, भीना मुनिरायारे लो ॥ अहो० ॥

ते पर परिणति रति तजी, निजतत्व समायारे लो ॥ अहो० ॥ ११ ॥
अमने पण करवो घटे, कारण संयोगेरे लो ॥ अहो० ॥
पण चेतनता परिणमे, जड पुद्गल भोगेरे लो ॥ अहो० ॥ १२ ॥
अवर कन्या पण उच्चरे, चिंतित हवे कीजेरे लो ॥ अहो० ॥
पछो परमपद साधवा; उद्यम साधीजे रे लो ॥ अहो० ॥ १३ ॥
प्रभंजना कहे हें सखी, ए कायर प्राणीरे लो ॥ अहो० ॥
धर्म प्रथम करवो सदा, देवचंद्रनी वाणीरे लो ॥ अहो० ॥ १४ ॥

॥ ढाल वीजी ॥

कहे साहुणी सुण कन्याका रे धन्या; ए संसार क्लेश ।
एहने जे हित करि गणे रे धन्या, ते मिथ्या आवेश रे ।

सुज्ञानी कन्या, सांभल हित उपदेश ।

जग हितकारी जिनेश छे रे, कन्या ॥ कीजे तसु आदेश रे ॥

सुज्ञानी कन्या, सांभल हित उपदेश ॥ १ ॥

खरडी ने जे धोयवुं रे कन्या, तेह न शिष्टाचार ।

रत्नत्रयी साधन करो रे कन्या, मोहाधीनता वाररे ।

सुज्ञानी कन्या, सांभल हित उपदेश ॥ २ ॥

जेह पुरुष वरवा तणी रे कन्या, इच्छे छे ते जीव ।

स्ये संबंधपणे भणो रे कन्या, धारी काल सदैव रे ।

सुज्ञानी कन्या; सांभल हित उपदेश ॥ ३ ॥

तव प्रभञ्जना चित्तवेरे अप्पा, तुं छे अनादि अनन्त ।
ते पण सुज सत्ता समोरे अप्पा, सहज अकृत महंतरे ।

सुज्ञानी अप्पा, सांभल हित उपदेश ॥ ४ ॥

भव भमतां सवि जीवथी रे अप्पा, पाम्यो सर्व संबंध ।
मात पिता भ्राता सुता हे अप्पा, पुत्र वधू प्रतिबंध रे ।

सुज्ञानी अप्पा, सांभल हित उपदेश ॥ ५ ॥

श्यो संबंध कहुं इहा रे अप्पा, शत्रु मित्र पण थाय ।
मित्र शत्रुता वली लहे रे अप्पा; एम संसार स्वभावरे ।

सुज्ञानी अप्पा, सांभल हित उपदेश ॥ ६ ॥

सत्ता सम सवि जीव छे रे अप्पा, जोतां वस्तु स्वभाव ।
ए माहरो ए पारको रे अप्पा; सवि आरोपित भाव रे ।

सुज्ञानी अप्पा, सांभल हित उपदेश ॥ ७ ॥

गुरुणी आगल एहवुं रे अप्पा, जूठुं किम कहेवाय ।
स्वपर विवेचन कीजतारे अप्पा, माहरो कोइ न थाय रे ।

सुज्ञानी अप्पा, सांभल हित उपदेश ॥ ८ ॥

भोगपणुं पण भूलथी रे अप्पा, माने पुद्गल खंध ।
हुं भोगी निज भावनो रे अप्पा; परथी नहीं प्रतिबंध रे ।

सुज्ञानी अप्पा, सांभल हित उपदेश ॥ ९ ॥

सम्यक ज्ञाने वहेचतां रे अप्पा, हुं अमृत्त चिद्रूप ।

कर्त्ता भोक्ता तत्त्वनो रे अप्पा, अक्षय अक्रिय अनूप रे ।

सुज्ञानी अप्पा, सांभल हित उपदेश ॥ १० ॥

जुदो सर्व विभावथी रे अप्पा, निश्चय निज अनुभूत ।

पूर्णांदि परिणमे रे अप्पा, नहिं पर परिणति रीत रे ।

सुज्ञानी अप्पा, सांभल हित उपदेश ॥ ११ ॥

सिद्ध समो ए संग्रहे रे अप्पा, पर रंगे पलटाय ।

संगांगी भावे करी रे अप्पा, अशुद्ध विभाव अपाय रे ।

सुज्ञानी अप्पा, सांभल हित उपदेश ॥ १२ ॥

शुद्ध निश्चय नये करी रे अप्पा, आतम भाव अनंत ।

तेह अशुद्ध नये करी रे अप्पा; दुष्ट विभाव महंत रे ।

सुज्ञानी अप्पा, सांभल हित उपदेश ॥ १३ ॥

द्रव्यकर्म कर्त्ता थयो रे अप्पा; नय अशुद्ध व्यवहार ।

तेह निवारो स्वपदे रे अप्पा, समतां शुद्ध व्यवहार रे ।

सुज्ञानी अप्पा, सांभल हित उपदेश ॥ १४ ॥

व्यवहारे समरे थके रे अप्पा; समरे निश्चय तिवार ।

प्रवृत्ति समारे विकल्पने रे अप्पा, तेह स्थिर परिणति साररे ।

सुज्ञानी अप्पा, सांभल हित उपदेश ॥ १५ ॥

पुद्गल ने परजीवथी रे अप्पा, कीधो भेद विज्ञान ।

बाधकता दूरे टली रे अप्पा; हवे कुण रोके ध्यान रे ।

सुज्ञानी अर्प्पा, सांभल हित उमदेश ॥ १६ ॥
आलंबन भावनं वशे रे अर्प्पा, धरम ध्यान प्रगटाय ।
देवचंद्र पद साधवा रे अर्प्पा, एहजं शुद्ध उपाय रे ।

सुज्ञानी अर्प्पा; सांभल हित उपदेश ॥ १७ ॥

॥ ढाल त्रीजी ॥

(राग धन्याश्री)

आयो आयो रे, अनुभव आत्मचो आयो ।
शुद्ध निमित्त आलंबन भजतां; आत्मालंबन पायो रे ।
आयो आयो रे; अनुभव आत्मचो आयो ॥ १ ॥
आत्मखेत्रे गुण पर्याय विधि, तिहां उपर्योग समायो ।
पर परिणति पर रीते जाणी, तास विकल्प समायो रे ।
आयो आयो रे, अनुभव आत्मचो आयो ॥ २ ॥
पृथक्त्व वितर्क शुक्ल आरोही, गुण गुणी एक समायो ।
परंजय द्रव्य वितर्क एकता, दुर्धर मोह खपायो रे ।
आयो आयो रे, अनुभव आत्मचो आयो ॥ ३ ॥
अनंतानुबंधी सुभटने काठी, दर्शन मोह समायो ।
तिरिगति हेतु प्रकृति क्षय करी, थयो आत्म रस रायो रे ।
आयो आयो रे; अनुभव आत्मचो आयो ॥ ४ ॥
द्वितीय तृतीय चोकडी खपावी, वेद युगल क्षय थायो ।

हास्यादिक सत्ताथी ध्वंसी, उदय वेद मिटायो रे ।

अयो आयो रे, अनुभव आतमचो आयो ॥ ५ ॥

थई अवेदी ने अविहारी, हएयो संजलनो कपायो ।

मार्यो मोह चरण क्षायक करो, पूरण समता समायो रे ।

आयो आयो रे, अनुभव आतमचो आयो ॥ ६ ॥

घनघाती त्रिक पोधा लडिया, ध्यान एकत्वने ध्यायो ।

ज्ञानावरणादिक भट पडिया, जीत निराण घुरायो रे ।

आयो आयो रे, अनुभव आतमचो आयो ॥ ७ ॥

केवल ज्ञान दर्शन गुण प्रगटया, महाराज पद पायो ।

शेष अघाति कर्म क्षीण दल, उदय अबंध दिखायो रे ।

आयो आयो रे, अनुभव आतमचो आयो ॥ ८ ॥

सयोगी केवली थया प्रभंजना लोकालोक जणायो ।

तीन कालनी त्रिविध वर्तना, एक समे ओलखायो रे ।

आयो आयो रे, अनुभव आतमचो आयो ॥ ९ ॥

सर्व साधवीये वंदना कीधी, गुणी विनय उपजायो ।

देव देवी तव स्तव गुण स्तुति, जग जय पडह वजायो रे ।

आयो आयो रे, अनुभव आतमचो आयो ॥ १० ॥

सहस कन्यकाने दीक्षा दीधी, आश्रव सर्व तजायो ।

जग उपकारी देश विहागी, शुद्ध धर्म दीपायो रे ।

आयो आयो रे, अनुभव आत्मचो आयो ॥११॥

कारण योगे कारज साधे तेह चतुर गाइजे ।

आत्म साधन निर्मल साधे, परमानंद पाइजे रे ।

आयो आयो रे, अनुभव आत्मचो आयो ॥१२॥

ए अधिकार कळो गुणरागे, वैरागे मन भावी ।

वसुदेवहिंड तणे अनुसारे, मुनि गुण भावना भावी रे ।

आयो आयो रे; अनुभव आत्मचो आयो ॥१३॥

मुनि गुण थुणतां भाव विशुद्धे, भव विच्छेदन थावे ।

पूर्णानंद इहांथी उलसे; साधन शक्ति जमावे रे ।

आयो आयो रे, अनुभव आत्मचो आयो ॥१४॥

मुनिगुण गावो भावो भावना, ध्यावो सहज समाधि ।

रत्नत्रयी एकत्वे खेलो, मेटी उपाधि अनादि रे ।

आयो आयो रे, अनुभव आत्मचो आयो ॥१५॥

राजसागर पाठक उपगारी, ज्ञान धर्म दातारी ।

दीपचंद्र पाठक खरतरवर, देवचंद्र सुखकारी रे ।

आयो आयो रे; अनुभव आत्मचो आयो ॥१६॥

नयर लींबडी मांहे रहीने, वाचंयम स्तुति गाइ ।

आत्म रसिक श्रोता जन मनने, साधन रुचि-उपजाइ रे ।

आयो आयो रे; अनुभव आत्मचो आयो ॥१७॥

इम उत्तम गुण माला गावो; पावो हर्ष वधाइ ।

जैन धर्म मारगलचि करता; मंगल लील सदाइ रे ।

आयो आयो रे, अनुभव आतमचो आयो ॥१८॥

पंडित श्रीदेवचन्द्रजी कृत

॥ प्रभंजना महासतीनी सज्जाय समाप्त ॥

अथ नित्यलाभजी कृत चंदनवालानी

सद्याय प्ररंभः

॥ ढाल पहेली ।

अरणिक मुनिवर चाल्या गोचरी । ए देली । श्री
सरस्वतीना रे पाय प्रणमी करी, थुणशुं चंदनवाला जी । जेणें
वीरनो रे अभिग्रह पूरियो, लाधी मंगल माला जी । १ । दान
उलट धरी भवियण दीजियें; जेम लहियें जग मानो जी ।
स्वर्गतणां सुख सहेजें पामीयें; नासे दुर्गति स्थानो जी । दान ।
२ । नयरी कोसंबी रे राज्य करे तिहां, नामें संतानिक जाणुं
जी । मृगावती राणी रे सहियर तेहनी, नंदी ना में वखाणुं
जी । दान । ३ । शेठ धनावो रे जिण नगरी वसे, धनवंतमां
शिरदारो जी । मूलानामें रे गृहिणी जाणियें; रूपें रति अवतारो

जी । दान० । ४ । एणें अवसर श्रीवीरजिनेश्वरु, करता उग्र
 विहारो जी । पोपवद पडवे रे अभिग्रह मन धरी, आव्या तिण
 पुर सारो जी । दान० । ५ । राजसुता होये मस्तक चौर करी;
 कीधा त्रण्य उपवासो जी । पगमां वेडी रे रोती दुःख भरी,
 रहेती परधरवासो जी । दान० । ६ । खरे रे वपोरें वेठी उंवरे
 एकपग बाहिर एक मांहे जी । सुपडाने खूणो रे अडद ना
 वाकला, मुझने आपे उत्साहे जी । दान० । ७ । एहवुं धारी
 रे मन मांहे प्रभु, फरता आहारने काजे जी । एक दिन आव्या
 रे नंदीने धरे, ईयां समिति विराजे जी । दान० । ८ । तव सा
 देखी रे मन हर्षित थइ; मोदक लेइ सारो जी । वहोरावे पण
 प्रभुजी नवि लीये; फरि गया तेणी वारो जी । दान० । ९ ।
 नंदी जइने रे सहियरने कहे, वीर जिनेसर आव्या जी । भिचा
 काजे रे पण लेता नथी, मनमां अभिग्रह लाव्या जी । दान०
 । १० । तेहनां वयण सुणी निज नयरमां, घणा रे उपाय
 करावे जी । एक नारी तिहां मोदक लेइ करी; एक जणी गीतज
 गावे जी । दान० । ११ । एक नारी शृंगार सोहामणा, एक
 जणी बालक लेइ जी । एक जणी मूके रे वेणीज मोकली,
 नाटक एक करेइ जी । दान० । १२ । एणिपरें रामा रे स्मणी
 रंग भरी; आणी हर्ष अपारो जी । वहोरावे बहु भाव भक्त

करी; तोय न लीये आहारो जी । दान० । १३ । धन्य धन्य
 प्रभुजी वीर जिनेसरु; तुम गुणनो, नहिं पारो जी । हुकर परिसह
 चितमां आदरयो; एह अभिग्रह सारो जी । दान० । १४ ।
 एणीपरें फिरतां रे पांच मास थया; उपर दिन पचवीसो जी ।
 अभिग्रह सरिखो रे जोग मले नहीं, विचरे श्री जगदीशो जी
 । दान० । १५ ।

॥ ढाल बीजी ॥

॥ नमो नमो मनक महामुनि ॥ ए देशी ॥ तेणें अवसर
 तिहां जाणियें, राय संतानिक आव्यो रे । चंपानगरी उपरे;
 सेना चतुरंगी दल लाव्यो रे ॥ तेणें अवसर तिहां जाणियें ॥
 । ए आंकणी । १ । दधिवाहन नवलो थयो, सेना सघली
 नाठी रे । धारणी धूआ वसुमती, बांदपडद्या थइ माठी रे
 । ते० । २ । मारगमां जातां थकां; सुभटने पूछे राणी रे । शुं
 करशो अमने तमें, करशुं गृहिणी गुणखाणी रे । ते० । ३ ।
 तेह वचन श्रवणें सुणी; सतीय शिरोमणि ताम रे । ततक्षण
 प्राण तज्यां सही, जो जो कर्मनां काम रे । ते० । ४ । वसुमती
 कुमरी लेइ करी, आव्यो निजघर मांही रे । कोप करी घरणी
 तिहां, देखी कुमरी उत्साही रे । ते० । ५ । प्रात समय गयो
 वेचवा, कुमरीने निरधारो । वेश्या पूछे मूल्य जेहनूं, ते कहे

शतपंच दिनारो रे । ते० । ६ । एहवे तिहांकणे आवियो, शेठ
 धनावो नाम रे । कहे कुमरी लेशुं अमें; खासा आपशुं दाम
 रे । ते० । ७ । शेठ वेश्या भुगेडे तिहां, मांहे मांहे विवादो रे ।
 चक्केसरी सान्निध्य करी, वेश्या उतारयो नादो रे । ते० । ८ ।
 वेश्याथी मूकावीने, शेठ तेडी घरे आवे रे । मनमां अति हर्षित
 थको; पुत्री कहीने वोलावे रे । ते० । ९ । कुमरी रूपें रूअडी,
 शेठ तणुं मन मोहे रे । अभिनव जाणे सरस्वती, कला चोशठ
 सोहे रे । ते० । १० । काम काज घरनां करे; बोले अमृत
 वाणी रे । चंदनवाला तेहनूं, नाम दीधुं गुण जाणी रे । ते० ।
 ११ । चंदनवाला इक दिने, शेठ तणा पग धोवे रे । वेणी
 उपाडी शेठजी; मूला वेठी जोवे रे । ते० । १२ । ते देखीने
 चितवे; मूला मन संदेह रे । शेठजी रूपें मोहिया, कशे
 गृहिणी एह रे । ते० । १३ । मनमां क्रोध करी घरणे, नावीने
 तेडावी रे । मस्तक भद्र करावीयुं; पग मां वेडी जडावी रे
 । ते० । १४ । ओरडामांहि घालीने, तालुं देइने जावे रे ।
 मूला मन हर्षिन थइ, बीजे दिन शेठ आवे रे । ते० । १५ ।
 शेठ पूछे कुमरी किहां; घरणीने तिण काले रे । ते कहे हूं
 जाणुं नहीं; एम ते उत्तर आले रे । ते० । १६ । एम करतां
 दिन त्रण थया, तोहि न जाणे बात रे । पाडोशण एकडोकरी

सघली कही तेणें वात रे । ते० । १७ । काढी वार उघाडीने
 उंवरा वच्चे वेसारी रे । आप्या अडदना वाकुला; सुपडामाहि
 तिण वारी रे । ते० । १८ । शेठ लूहार तेडण गयो, कुंवरी
 भावना भावे रे । इण अवसर वहोराविये, जो कोइ साधुजी
 आवे रे । ते० । १९ । इति ।

॥ ढाल व्रीजी ॥

॥ वेडले भार घणो छे राज; वार्ता केम करो छो ॥ ए
 देशी ॥ इण अवसर श्रीवीर जिनेसर, जंगम सुरतरु आया रे ।
 अतिभावे ते चंदनवाला, वांदि जिन सुखदाया ॥ १ ॥ आघा
 आम प्रधारो पूज्य; अम घर व्होरण वेला ॥ ए आंकणी ॥
 आज अकालें आवो महोरयो; मेह अमी रस वूठा रे । कर्मतणा
 भय सर्वे नाठा, अपने जिनवर तूठा । आघा आम पधारो चिरो
 मुभने पावन कीजे ॥ २ ॥ एम कहीने अडदना वाकुला,
 जिनजीने व्होरावे रे । योग्य जाणीने प्रभुजी व्होर, अभिग्रह
 पूरण थावे ॥ आघा० ॥ ३ ॥ वेडी टलीने भांभर हूआं,
 मस्तक वेणी रूडी रे; । देव करे तिहां वृष्टि सुवननी; साडी
 वारह कोडी ॥ आघा० ॥ ४ ॥ वात नगरमां सघले व्यापी,
 धन लेवा नृप आवे रे । मूलाने पण खबर थइ छे, ते पण
 तिहां कणे जावे ॥ आघा० ॥ ५ ॥ शासनदेवी सान्निध्य करवा

बोले अमृत वाणी रे । चंदनवालानुँ छे ए धन; सांभल
 गुणमणिखाणी ॥ आघा० ॥ ६ ॥ चंदनवाला संयम लेशे,
 तव ए धन खरचाशे रे । राजाने एणि परे समजावे, मनमां
 धरी उल्लासे ॥ आघा० ॥ ७ ॥ श्रेष्ठ धनावो कुमरी तेडी, धन
 लेई घर आवे रे । सुखे समार्धे तिहां कणे रहेतां, मनमां हर्ष
 न मावे ॥ आघा० ॥ ८ ॥ हवे तिण काले वीर जिणंदजी;
 हुआ केवल नाणी रे । चंदनवाला वात सुणीने; हियडामां
 हरखाणी ॥ आघा० ॥ ९ ॥ वीरकने जइ दीचा लीधो, तत-
 क्षण कर्म खपाव्यां रे । चंदनवाला गुणहविशाला, शिवमंदिर
 सीधाव्यां ॥ आघा० ॥ १० ॥ एहवुं जाणी रूडा प्राणी;
 करजो शियल जतन्न रे । शियलथकी शिवसंपद लहीये; शियले
 रूपरतन्न ॥ आघा० ॥ ११ ॥ नयन वसु संयमने भेदे, संवत
 (१७२८) सुरत मझारे रे । वदि आपाढ तणी छठ दिवसें
 गुण गाया रविवारे ॥ आघा० ॥ १२ ॥ श्री विद्यासागरसुरि
 शिरोमणि, अचलगच्छ सोहाया रे । महियल महिमा अधिक
 विराजे; दिन दिन तेज सवाया ॥ आघा० ॥ १३ ॥ वाचक
 सहज सुंदरनो सेवक, हर्ष धरी चित्त आणी रे । शील भली
 परे पालो भवियण, कहे नित्यलाभ ए वाणी ॥ आघा० ॥
 ॥ १४ ॥ इडि ॥

॥ अथ श्री वारभावनानी वार सद्याय प्रारंभः ॥

॥ दोहा ॥

॥ पास जिनेसर पय नमी, सद्गुरुने आधार ॥ भवियण जनने
हित भणी, भणशुं भावना वार । १ । प्रथम अनित्य अशरण
पणुं, एह संसार विचार । एकलपणुं अन्त्यत्व तिम, अशुचि
आश्रव संभार । २ । संवर निर्भर भावना, लोक सरूप सुबोधि
दुल्लह भावन जिन धरम, एणीपरें कर जीउ सोधि । ३ ।
रसकूपी रस वेधिओ, लोहथकी होये हेम । जीउ इण भावन
शुद्ध हुये, परम रूप लहे तेम । ४ । भावविना दाना दिकां,
जाणे अलूणुं धान । भाव रसांग मल्या थकी, वुटे करम
निदान । ५ ।

॥ ढाल पहेली ॥

॥ भावनानी देशी ॥ पहेली भावना एणी परें भावीयेंजी ।
अनित्य पणुं संसार । डाम अणी ऊपर जल बिंदुओ जी,
इंद्र धनुष अनुहार । १ । सहेज संवेगी सुंदर आतमा जी, धर
जिन धर्मसुं रंग । चंचल चपलानी परें चितवे जी; कृत्रिम
सविहु संग । स० । २ । इंद्रजाल सुहणें शुभ अशुभशुं जी:

कूडो तोष ने रोष । तिम भ्रम भून्यो अथिर पदारथे जी, श्यो
 कीजे मन शोष । स० । ३ । ठार त्रेह पामरना नेहज्युं जी,
 ए यौवन रंग रोल । धन संपद पूण दीसे कारमी जी, जेहवा
 जलधिकल्लोल । स० ४। मुंज सरिखे मागी भीखडी जी, राम
 रखा वनवास । इण संसारें ए सुख संपदा जी, संध्या राग
 विलास ॥ स० ॥ ५ सुंदर ए तनु शोभा कारमी जी, विणसंता
 नहीं वार । देवतणे वचनें प्रति वूजीयो जी, चक्री सनत कुमार
 ॥ स० ॥ ६ ॥ सूरज राहू ग्रहणें समभ्तीओ जी, श्री कीर्तिधर
 राय । करकंडू प्रतिवूभयो देखीने जी, वृषभजराकुल काय । स० ७।
 किहां लगें धूआ धवल हरा रहे जी, जल परपोटा जोय ।
 आउखूं अथिर तिम मनुष्यनुं जी, गर्व म करसो कोय । जे
 क्षणमां खेरू होय ॥ स० ॥ ८ ॥ अतुलि वल सुरवर जिनवर
 जिस्या जी, चक्रि हरिवल जोडी । न रह्यो एणे जगें कोइ थिर
 थइ जी, सुरनर भूपति कोडी ॥ स० ॥ ९ ॥

॥ दोहा ॥

॥ पल पल छीजे आउखूं, अंजलि जल ज्युं एह ।
 चलते साथें संवलो, लेह सके तो लेह ॥ १ ॥ ले अंचित्य
 गलशुं ग्रही, समय सींचाणो आवि । शरण नहीं जिनवयण
 विण, तेणे हवे अशरण भावि ॥ २ ॥

॥ ढाल वीजी ॥

॥ राग रामगिरी, राम भणे हरि ऊठिये ॥ ए देशी ॥

वीजी अशरण भावना, भावो हृदय मझार रे । धरम विना
परभव जतां; पापे न लहीश पार रे । जाइश नरक दुवार रे,

तिहां तुज कवण आधार रे ॥ १ ॥ लाल सुरंगा रे प्राणीआ

मूकने मोह जंजाल रे, मिथ्या मति सवि टाल रे, माया आल
पंपाल रे ॥ ला० ॥ २ ॥ मात पिता सुत कामिनी; भाइ

भयणि सहाय रे । में में करतां रे अज परे, कर्म ग्रहो जीव
जाय रे । आडो कोइ नवी थाय रे, दुःख नलाये वहेचाय रे

॥ ला० ॥ ३ ॥ नंदनी सोवन डूंगरी, आखर नावी कोकाज

रे । चक्री सुभूप ते जलधिमां, हारयुं खट खंड राज रे । बूडयो

चरम जहाज रे, देव गया सवि भाज रे, लोभे गइ तस लाज
रे ॥ ला० ॥ ४ ॥ द्वीपायन दही द्वारिका, चलवंत गोविंद

राम रे । राखी न शक्या रे राजवी, मात पिता सुत धाम रे ।

तिहां राख्यां जिननाम रे; शरण कीओ नेमिस्वाम रे । व्रत
लेइ अभिराम रे, पोहोता शिवपुर ठाम रे ॥ ला० ॥ ५ ॥

नित्य मित्र सम देहडी, सयणां पर्व सहाय रे । जिनवर धर्म
उगारसे, जिम ते वंदनिक भाय रे । राखे मंत्रि उपाय रे,

संतोष्यो चली राय रे; टाल्या तेहना अपाय रे । ला० । ६ ।

जनम जरा मरणादिका, वयरी लागी छे, केड रे । अरिहंत
शरणुं ते आदरी, भव भ्रमण दुःख फेड रे, शिवसुंदरी घर
तेड रे नेह नवल रस रेड रे, सींची सुकुत सुरपेड रे । ला०७

॥ दोहा ॥

। थावचा सुत थरहरयो, जोर देखी जम धाड । सयम
शरणुं संग्रह्युं, धण कण कंचण छांड । १ । इण शरणुं
सुखिया थया, श्री अनाथी अणगार । शरण लह्या विण
जीवडा, इणी परें रुले संसार । इति द्वितिय भावना

। ढाल त्रीजी ।

। राग मारुणी । त्रीजी भावना इणीपरें भावीयें रे । १ ।
एह स्वरूप संसार । कर्मवशें जीव नाचे नवनव रंगशुं रे, ऐ
ऐ विविध प्रकार रे । १ । चेतन चेतियें रे; लही मानव अवतार
। चे० । भव नाटकथी जो हुत्रो उभगो रे; तो छांडो विषय
विकार रे । चे० । २ । कवही भूजल जलणानिल तरुमा भम्यो
रे, कवही नरक निगोद । विति चउरिंद्रियमाहे केह दिन वस्यो
रे, कवहींक देव विनोद । चे० । ३ । कीडी पतंग हरि मातंग
पणुं भजे रे; कवही सर्प सीयाल । ब्राह्मण क्षत्रिय वैश्य कहा-
वतो रे; होवे शूद्र चंडाल । चे० । ४ । लख चोराशी चउटे
रमतो रंगशुं रे, करी करी नव नव वेश । रूप कुरूप धनी

निद्राव्य सोभांगिओ रे; दुर्भागी दुरवेश ॥ चे० ॥ ५ ॥ द्रव्य
 क्षेत्र सूक्ष्मने वादर भेदशुं रे, काल भाव पण तेम । अनंत
 अनंता पुद्गल परावर्त्तन करयां रे, कस्यो पन्नवणां एम ॥चे०
 ॥ ६ ॥ भाइ वहिन नारी तातपणुं भजे रे, मातपिता होये
 पूत्र । तेहज नारी वेरीने वलि वालहो रे, एह संसारह सूत्र
 ॥ चे० ॥ ७ ॥ भवनभानु जिन भांख्यां चरित्र सुणी धर्णा रे;
 समज्या चतुर सुजाण । कर्म विवरवश मूकी मोह विटवना रे,
 मल्या मुगति जिन भाण ॥ चे० ॥ ८ ॥

॥ होहा ॥

॥ इम भव भव जे दुख सह्यां; ते जाणे जगनाथ । भयभंजण
 भावठ हरण, न मल्यो अविहड साथ ॥ १ ॥ तिण्ण कारण जीव
 एकलो छोडी राग गलपास । सवि संसारीजीवशुं; धरी चित्त
 भाव उदास ॥ २ ॥

॥ ढाल चौथी ॥

॥ राग गोडी ॥ पूत न कीजे हो साधु विमासडो ॥ चौथी
 भावना भवियण मन धरो, चेतन तुं एकाकी रे । आव्यो तिम
 जाइश परभव वली, इहां मूकी सवि वाकी रे । मम करो ममता
 रे समता आदरो । १ । आणो चित्त विवेकी रे । स्वारथियां
 सभन सहुए मल्यां; सुख दुख सहेशे एकी रे । मम० । २ ।

वित्त वहैचण आवी सहये मले, विपति समय जाय नाशी रे ।
 दव बलतो देखी दश दिशें पुगे, जिम पंखी तरुवासी रे । मम० ।
 - ३ । खट खंड नवनिधि चौद रयण धणी; चोसठ सहस्र
 सुनारी रे । छेहडे छोडी ते चाल्या एकला, हारचा जेम जूआरी
 रे । मम० । ४ । त्रिभुवन कंटक विरुद धरावतो, करतो गर्व
 गुमानो रे । त्रागा विण नागा तेसहु चल्या; रावण सरिखा
 राजानो रे । मम० । ५ । माल रहे घर स्त्री विश्रामिता, प्रेत-
 वना लगें लोको रे । चय लगें काया रे आखर एकलो, प्राणी
 चले परलोको रे । मम० । ६ । नित्य कलहो बहु मेलें देखीओ
 विहुं पण खटपट थाय रे । वलयानी परें विहरिस एकलो, इम
 वूज्यो नमीरायो रे । मम० । ७ । इति चतुर्थ भावना ।

। दोहा ।

। भवसायर बहु दुख जलें, जामण मरण तरंग । ममता तंतु
 तिणें ग्रहो; चेतन चतुर मातंग । १ । चाहे जो छोडण भणी,
 तो भज भगवंत महंत । दूर करे पर बंधने, जिम जलथी
 झलकंत । २ ।

। ढाल पांचमी ।

। राग केदारो गोडी । कपूर हुवे अति उजलो रे । ए देशी ।
 पांचमी भावना भावीर्ये रे, जिउ अन्यत्व विचार । आपसवारथी

ए सहू रे, मलिञ्चो तुज परिवार । १ । संवेगी सुंदर, बूज मा
 मूँभ गमार । तहारुं को नहीं इण संसार, तुं केहनो नहि
 निरधार । सं० । १ । पंथसिरे पंथी मल्या रे, कीजे किणशुं
 प्रेम । राति वसे ग्रह उठ चले रे; नेह निवाहे केम । सं० । ३ ।
 जिम-मेलो तीरथ मले रे, जन वणजनी चाह । के चोटो के
 फायदो-रे, लेइ लेइ निजघर जाय । सं० । ४ । जिहां कारज
 जेहनां सरे रे, तिहां लगें दाखे नेह । सरीकंतानी परे रे;
 छटकी देखाडे छेह । सं० । ५ । चुलणी अगज मारवा रे,
 कूडुं करी जतुगेह । भरत बाहुबलि भूजीयारे, जो जो निजना
 नेह । सं० । ६ । श्रेणिक पुत्रे वांधीञ्चो रे, लीधुं वेहेंची
 राज्य । दुःख दीधुं बहु तातने रे, देखो सुतनां काज । सं० ।
 ७ । इणभावना शिवपद लहे रे, श्री मरुदेवी माय । वीर-
 शिष्य केवल लह्युं रे, श्री गौतम गणराय । सं० । ८ ।
 इति पंचम भावना ।

। दोहा ।

। मोह वंसु मन मंत्रवी; इंद्रिय मल्या कलाल । प्रमाद
 मदिरा पाइ के, वांध्यो जीव भूपाल । १ । कर्म जंजीर जडी
 करी, सुकृत माल सवि लीधे । अशुभ विरस दुरगंधमय;
 तनगो तहरे दीध । २ ।

॥ ढाल छठी ॥

॥ राग सिंधु सामेरी ॥ छठी भावना मन धरो, जीव अशुची भरी ए काया रे; शी माया रे; मांडे काचा पिंडशु ए । १ । नगर खाल परें नितु वहे; कफ मल मूत्र भंडारो रे, तिम द्वारो रे, नर नव द्वादश नारिनां ए । २ । देखी दुरगंध दूरथी, तु मुह मचकोडे माणो रे, नवि जाणो रे; तिण पुद्गल निज तनु भरचुं ए । ३ । मांस रुधिर नेदारसें, अस्थि मझानर वाजे रे, शुं रीजे रे, रूप देखी देखी आपणुं ए । ४ । कृमिवालादिक को थली, मोहरायनी चेटी रे, ए पेटी रे, चर्म जडी घणा रोगनी ए । ५ । गर्भावास नव मासमां; कृमिपरें मलमां व सियो रे, तुं रसियो रे, उंघे माथें इम रह्यो ए । ६ । कनक कुमरी भोजन भरी; तिहां देखी दुरगंध वूज्या रे; अति जूज्यागे, मल्लि मित्र निज कर्मशुं ए । ७ । इति छठी भावना ।

॥ दोहा ॥

॥ तन छिन्नर इंद्री मच्छा; विषय कलण जंवाल ॥ पाप कलुष पाणी भरचुं, आश्रव वहे गडनाल । १ । निमेल पंख सहेज सुगति; नाण विनाण रसाल । शुं वगनी परें पंकजल; चूथे चतुर मराल ॥ २ ॥

॥ ढाल सातमी ॥

॥ राग धोरणी ॥ आश्रवभावना सातमी रे, समजो सुगुरु

समीप । क्रोधादिक काँइ करो रे; पामी श्रीजिन दीपोरे ॥ १ ॥
 सुण सुण प्राणीया, परिहर आश्रव पंचो रे । दशमे अंगें कह्या
 जेहना दुष्ट प्रपंचो रे ॥ सु० ॥ २ ॥ होंशें जे हिंसा करे रे,
 ते लहे कटुक विपाक । परिहोसैं गोत्रासनी रे, जो जो अंग-
 विपाको रे ॥ सु० ॥ ३ ॥ मिथ्या वयणें वसु नड्यो रे; मंडिक
 परधन लेई । इण अब्रह्म रोलव्या रे, इंद्रादिक सुर केई रे
 ॥ सु० ॥ ४ ॥ महा आरभ परिग्रहें रे; ब्रह्मदत्त नरय पहुत्त ।
 सेव्यां शत्रुपणुं भजे रे, पांचे दुरगति इतो रे ॥ सु० ॥ ५ ॥
 छिद्र सहित नावा जलें रे; बूडे नीर भराय । तिम हिंसादिक
 आश्रवें रे; पापें पिड भरायो रे ॥ सु० ॥ ६ ॥ अविरति लागे
 एकेंद्रिया रे, पाप स्थान अदार । लागे पांचेही क्रिया रे,
 पंचम अंग विचारो रे ॥ सु० ॥ ७ ॥ कटुक क्रिया थानके
 फलां रे, बोल्या बीजे रे अंग । कहैतां हीयडुं कमकमे रे,
 विरुओ तास प्रसंगो रे ॥ सु० ॥ ८ ॥ मृग पतंग अलि माछलो
 रे; करी एक विषय प्रपंच । दुखिया त्रे किम सुख लहे रे, जस
 परवस एह पंचो रे ॥ सु० ॥ ९ ॥ हास्य निंद विकथा वसें रे;
 नरक निगोदे रे जात । पूरवधर श्रुत हारीनें रे, अवरानीं शी
 वातो रे ॥ सु० ॥ १० ॥ इति सप्तम भावना ॥

॥ दोहा ॥

॥ शुभ मानस मानस करी, ध्यान अमृत रस रेलि ॥ नव-
दल श्रीनवकार पय, करी कमलासन केलि । १ । पातक पंक
पखालीने; करी संवरनी पाली । परम हंस पदवी भजो, छोडी
सकल जंजाल । २ ।

। ढाल आठमी ।

। उलूनी देशी । आठमी संवर भावनाजी, धरी चितसुं
एक तार । समिति गुप्ति सूधी धरोजी, आपो आप विचार ।
सल्लूणा, शांति सुधारस चाख । ए आंकणी । विरस विषय
फल फूलडेजी, अटतो मन अलि राख । स० । १ । लाभ
अलाभें सुख दुखेंजी, जीवित मरण समान । शत्रु मित्र सम
भावतो जी; मान अने अपमान । स० । २ । कहीयें परिग्रह
छांडशुं जी, लेशुं संयम भार । श्रावक चिते हूँ कदा जी;
करीश संथारो सार । स० । ३ । साधु आशंसा इम करे जी,
सूत्र भणीश गुरु पास । एकल मल्ल प्रतिमा वही जी, करीश
संलेपण खास । स० । ४ । सर्व जीवहित चितुवे जी, वयर
मकर जगमित्त । सत्य वंयण मुख भांखियें जी, परिहर परतुं
वित्त । स० । ५ । काम कटक, भेदण भणी जी, धर तुं
शीलसनाह । नवविध परिग्रह मूकतां जी, लहियें सुख अथाह

। स० । ६ । देव मणुअ उपसर्गशुं जी, निश्चल होइ सधीर ।
बावीश परिसह जीताये जी, जिम जीत्या श्रीवीर । स० । ७ ।
। इति अष्टम भावना ।

। दोहा ।

। दृढ प्रहारि दृढ ध्यान धरी, गुणनिधि गज सुकुमाल ।
मेतारज मद न भ्रमो, सुकोशल सुकुमाल । १ । इम अनेक
मुनिवर तरचा, उपशम संवर भाव । कठिन कर्म सवि निजरिचा,
तिण निर्हार प्रस्ताव । २ ।

। ढाल नवमी ।

। राग गोडी, मन भमरा रे । ए देशी । नवमी निजरी
भावना । चित चेतो रे । आदरो व्रत पञ्चकारण । चतुर चित
चेतो रे । पाप आलोचो गुरु कने । चि० । धरिये विनय
सुजाण । च० । १ । वेयावच्च बहुविध करो चि० । दुर्बल बाल
गिलान । च० । आचारज वाचक तणो । चि० । शिष्य
साधर्मिक जाण । च० । २ । तपसी कुल गण संवनो चि० ।
थिविर प्रवर्चक वृद्ध । च० । चैत्य भक्ति बहुनिजारा । चि० ।
दशमे अंग प्रसिद्ध । च० । ३ । उभय टंक आवश्यक करो
। चि० । सुंदर करि सद्याय । च० । पोसह सामायिक करो
। चि० । नित्य प्रत्ये नियमन भाय । च० । ४ । कर्मभूडन

कनकावली । चि० । सिंहनिक्रीडित दौय । च० । श्रीगुण
 रयण संवत्सरू । चि० । साधु पडिमा दश दौय । च० । ५ ।
 श्रुत आराधन साचवो । चि० । योग वहन उपधान । च० ।
 शुक्लध्यान सूधुं धरो । चि० । श्री आंबिल वद्धमान । च० ।
 । ६ । चौद सहस्र अणगारमां । चि० । धन धनो अणगार
 । च० । स्वयमुख वीर प्रशंसीओ । चि० । खंधक मेघकुमार
 । च० । ७ । इति नवम भावना ।

॥ दोहा ॥

॥ मन दारु तननालि करि, ध्यानानल सलगावि । कर्म-
 कटक भेदण भणी, गोला ज्ञान चलावि ॥ १ ॥ मोहराय
 मारीकरी, उंचो चढी अक्ल्लोय । त्रिभुवन मंडप मांडणी; जिम
 परमानंद होय ॥ २ ॥

॥ ढाल दशमी ॥

॥ राग गोडी, जंबूद्वीप मभार ॥ ए देशी ॥ दशमी लोक
 स्वरूप रे, भावना भावीयें; निसुणि गुरु उपदेशथी ए ॥ १ ॥
 उर्ध्वपुरुष आकार रे, पग पहूला धरी, कर दोउ कटि राखियें
 ए ॥ २ ॥ इण आकारे लोकरे, पुद्गल पूरीओ; जिम काज-
 लनी कुपली ए ॥ ३ ॥ धर्माधर्माकाश रे, देश प्रदेश ए,
 जीव अनंतें पूरीओ ए ॥ ४ ॥ सात राज देशोन रे, उद्ध

तिरिय मली, अधोलोक सात साधिकूँ ए । ५। चौदराज त्रसनाडी रे
 त्रयजीवालय, एक रजू दीर्घविस्तरू ए । ६। उर्ध्वसुगलय सार रे;
 त्रिय भुवन नीचें, नाभें नर तिरि दो सुरा ए । ७। द्वीप समुद्र
 असंख्य रे, प्रभु मुख सांभली; राय ऋषि शिव समजीओ ए
 । ८। लांबी पोहोली पणयाल रे, लखजोयण लही, सिद्धशिला
 शिर ऊजली ए । ९। उंचा धनुसय तीन रे, तेत्रीश साधिकें,
 सिद्ध योजननें छेहडे ए । १०। अजर अमर निकलंक रे,
 नाण दंसण मय; ते जोवा मन गह गहे ए । ११। इति
 दशम भावना ।

॥ दोहा ॥

॥ वार अनंती फरसीओ, छाली वाटक न्याय । नाण विना
 नवि संभरे, लोक भ्रमण भडवाय । १। रत्नत्रय त्रिहुँ भुवनमें,
 दुल्लह जाणी दयाल । बोधि रयण काजें चतुर; आगम खाणि
 संभाल । १ ।

॥ ढाल अगीआरमी ॥

॥ राग खंभाती ॥ दश दृष्टांते दोहिलो रे, लाधो मणुअ
 जमारो रे । दुल्लहो उंवर फूलज्युँ रे; आरज घर अवतारो रे ।
 मोरा जीवन रे, बोधि भावना इग्यारमी रे, भावो हृदय मजारो
 रे, भावो हृदय मजारो रे ॥ मो० ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥ उत्तम

कुल तिहां दोहिलो रे; सहगुरु धर्म संयोगो रे । पांचें 'इंद्रिय
परवडां रे, दुल्लहो देह निरोगो रे ॥ मो० ॥ २ ॥ सांभलवुं
सिद्धांतनुं रे, दोहिलुं तस चित्त धरवुं रे । स्रथी सदहणा धरी
रे, दुक्कर अंगें करवुं रे ॥ मो० ॥ ३ ॥ सामग्री सघली लही
रे, मूढ मुधा ममहारो रे । चिंतामणि देवें दीत्रो रे; हारयो
जेम गमारो रे ॥ मो० ॥ ४ ॥ लोह कीलकने कारणे रे, कुण
यान जलधिमां फोडे रे । गुण कारण कोण नवलखो रे, हार
हीयानो त्रोडे रे ॥ मो० ॥ ५ ॥ बोधि रयण उवेग्दीनें रे, कोण
विपयार्थें दोडे रे । कांकर मणि समोवड करे रे, गज वेचे खर
होडे रे ॥ मो० ॥ ६ ॥ गीत सुणी नटणी कने रे, जुल्लकें
चित्त विचारयुं रें । कुमारादिक पण समजीया रे, बोधि रयण
संभारयुं रे ॥ मो० ॥ ७ ॥

॥ दोहा ॥

॥ परिहर हरिहर देव सवि; सेव सदा अरिहंत ॥ दोष रहित गुरु
गणधरा; सुविहित साधु महंत ॥ १ ॥ कुमति कदाग्रह मूकतुं
श्रुत चारित्र विचार । भवजल तारण पोतसम; धर्म हियामां
धार ॥ २ ॥

॥ ढाल वारमी ॥

॥ डुंगरीयानी देशी ॥ धन धन धर्म जगहित करु, भांख्यो

भलो जिनदेव रे ॥ इह परभव सुख दायको, जीवडा जनम
 लागि सेव रे ॥ १ ॥ भावना सरस सुर वेलडी, रोपी तु हृदय
 आराम रे । सुकृत तरु लहिय बहु पसरती, सफल फलशे
 अभिराम रे ॥ भा० ॥ २ ॥ क्षेत्रशुद्धि करिय करुणा रसें, काढि
 मिथ्यादिक शाल रे । गुपति त्रिहुँ गोपी रूडी परें, नीक तुं
 सुमतिनी वाल रे ॥ भा० ॥ ३ ॥ सींचजे सुगुरु वचनामृतें,
 कुमति कंधेर तजी संग रे । क्रोध मानादिक छकरा, वानरो
 वारि अनंग रे ॥ भा० ॥ ४ ॥ सेवता एहने केवली, पन्नर
 सय तीन अणगार रे । गौतम शिष्य शिवपुर गया, भावता
 देव गुरु सार रे ॥ भा० ॥ ५ ॥ शुक परिव्राजक सीधलो,
 अर्जुनमाली शिव वास रे । राय परदेशी जे पापिओ, कापिओ
 तास दुखपास रे ॥ भा० ॥ ६ ॥ दुसम समय दुप्पसह लगें, अविचल
 शासन एह रे । भावशुं भवियण जे भजे; तेह शुभमति गुण
 नेहरे ॥ भा० ॥ ७ ॥

॥ दोहा ॥

तपगच्छपति विजय देवगुरु, विजयसिंह मुनिराय । शुद्ध
 धर्म दायक सदा, प्रणमो एहना पाय ॥ १ ॥

॥ ढाल तेरमी ॥

॥ राग धनाश्री ॥ तुमें भावो रे; भवि इणी परें भावना

भावो । तन मन वयण धर्म लय लावो, जिम सुख संपद पावो
 रे ॥ भ० ॥ १ ॥ ललना लोचन चित न डोलावो; धन
 कारण कांइ धावो । प्रभुशुं तारो तार मिलावो, जो होय
 शिवपुर जावो रे । कांइ गर्भावास न आवो रे ॥ भ० ॥ २ ॥
 जवूनी पेरें जीव जगावो, विषय थकी विरमावो । ए हित शीख
 अमारी मानी, जग जस पडह वजावो रे ॥ भ० ॥ ३ ॥ श्री
 जशसोम विबुध वैरागी, जग जस चिहु खंड चावो । तास
 शिष्य कहे भावना भणतां; घर घर होये वधावो रे ॥ भ० ॥ ४ ॥

॥ दोहा ॥

भोजन नभ गुण वरस शुचि; सित तेरस कुजवार । भग ते
 हेतु भावन भणी, जेसलमेर मभार ॥ भ० ॥ ५ ॥ इति श्री
 जशसोम शिष्यजयसोम कृत द्वादश भावना संपूर्णा ॥

पंडित श्री देवचंद्रजी कृत—

॥ साधुनी पंच भावना ॥

(दोहा)

स्वस्ति सीमंधर परम, धर्म धाम सुखठाम ।

स्यादवाद परिणाम धर, प्रणमुं चेतन राम ॥ १ ॥

महार्चर जिनवर नमी; भद्रवाहू सरीश ।
 बंदी श्रीजिनभद्र गणी; श्रीक्षेमेंद्र मुनीश ॥ २ ॥
 सद्गुरु शासनदेव नमी, बृहत्कल्प अनुसार ।
 शुद्ध भावना साधुनी, भाविश पंच प्रकार ॥ ३ ॥
 इंद्रिय योग कपायने, जीपे मुनि निःशंक ।
 इण जीते कुध्यान जय, जाए चित्त तरंग ॥ ४ ॥
 प्रथम भावना श्रुत तणी, वीजी तप तिय सत्व ।
 तुरिय एकत्व भावना, पंचम भाव सुतत्व ॥ ५ ॥
 श्रुत भावना मन थिर करे, टाले भवनो खेद ।
 तप भावना काया दमे, वामे वेद उमेद ॥ ६ ॥
 सत्वभाव निर्भय दशा; निज लघुताइक भाव ।
 तत्व भावना आत्मगुण, सिद्धि साधना दाव ॥ ७ ॥

॥ ढाल पहेली ॥

(लोक स्वरूप विचारों आत्म हित भंगी रे, ए देशी)

श्रुत अभ्यास करो मुनिवर सदा रे, अतिचारे सहु टालि ।
 हीण अधिक अक्षर मत उच्चरो रे; शब्द अर्थ संभालि ॥

श्रुत अभ्यास करो मुनिवर सदा रे ॥ १ ॥

सूक्ष्म अर्थ अगोचर दृष्टिथी रे, रूपी रूप निहीण ।

जेह अतीत अनागत वर्तता रे; जाणे ज्ञानी लीन ॥श्रु ॥२॥

नित्य अनित्य एक अनेकता रे, सदसद्भाव स्वरूप ।
 छत्र भाव एक द्रव्य परिणाम्या रे, एक समयमां अनूप ॥श्रु०॥३॥
 उत्सर्ग अपवाद पदे करी रे, जाणो सहु श्रुत चाल ।
 वचन विरोध निवारो युक्तिथी रे; थापे दूषण टाल ॥श्रु०॥४॥
 द्रव्यार्थिक पर्यायार्थिक धरे रे, नय गम भंग अनेक ।
 नय सामान्य विशेषे बहु ग्रहे रे, लोकालोक विवेक ॥श्रु०॥५॥
 नंदीसूत्रे उपगारी कह्यो रे, वली असुचा ठाम ।
 द्रव्यश्रुतने वांद्यो गणधरे रे, भगवइ अंगे नाम श्रु०; ॥६॥
 श्रुत अभ्यासे जिनपद पामिये रे, छठे अंगे साख ।
 श्रुतनाणी केवलनाणी समो रे; पन्नवणिज्जे भाख श्रु०, ॥७॥
 श्रुतधारी आराधक सर्वनो रे, जाणो अर्थ स्वभाव ।
 निज आतम परमातम सम ग्रहे रे, ध्यावे ते नय दाव; श्रु० ॥८॥
 संयम दर्शन ते ज्ञान वधे रे, ध्याने शिव साधंत ।
 भव स्वरूप चउगतिनो ते लखे रे, तेणो संसार तजंत श्रु० ॥९॥
 इंद्रिय सुख चंचल जाणी तजे रे; नव नव अर्थ तरंग ।
 जिम जिम पामे तिम मन उल्लसे रे; वसै न चित्त अनंग; श्रु० ॥१०॥
 काल असंख्याताना भव लखे रे, उपदेशक पण तेह ।
 परभव साथी आलंबन खरो रे, चरण विना शिव गेह; श्रु० ॥११॥
 पंचम काले श्रुतवल पण घट्यो रे, तो पण एह आधार ।

देवचंद्र जिनमतनो तत्व ए रे, श्रुतशुं धरजो प्यार, श्रु० ॥१२॥

॥ ढाल वीजी ॥

(अनुमति दीधी माये रोवती, ए देशी)

रयणावली कनकावली, मुक्तावली गुणारयण ।

वज्रमध्य ने जवमध्य ए, तप करीने हो जीपो रिपु मयण ॥ १ ॥

भवियण तप गुण आदरो, तप तेजेरे, छीजे सहु कर्म ।

विषय विकार सहु टले; मन गंजे रे भंजे भव भर्म,

भवियण तप गुण आदरो० ॥ २ ॥

जोगे जय इंद्रिय जय तदा; तप जाणो हो कर्मसूडण सार ।

उवहाणे योग दुहा करी, शिव साधे रे सूधा अणगार;

भवियण तप गुण आदरो० ॥ ३ ॥

जिम जिम प्रतिज्ञा दृढ थको; वैरागीओ तपसी मुनिराय,

तिम तिम अशुभ दल छीजवे, रवि तेजेरे जिम शीत विलाय,

भवियण तप गुण आदरो० ॥ ४ ॥

जे भिच्छु पडिमा आदरे; आसन अकंप सुधीर ।

अंतिलीन समता भावमां, तृण पेरे हो जाणंत शरीर;

भवियण तप गुण आदरो० ॥ ५ ॥

जिण साधु तप तलवारथी; सूडयो छे हो अरि मोह गयंद ।

तिण साधुनो हूँ दास छूं, नित्य वंदुं रे तस पय अरविंद;

भवियण तप गुण आदरो० ॥ ६ ॥

आचार सूर्यगडांगमां, तिम कह्यो भगवई अंग ।
उत्तराध्ययन गुणतीसमें, तप संगे हो सहु कर्मनो भंग;

भवियण तप गुण आदरो० ॥ ७ ॥

ते दुविध दुकर तप तपे, भव पास आश विरक्त ।
धन्य साधु मुनि ढंढण समा, ऋषि खंधक हो तिसग कुरुदत्त,

भवियण तप गुण आदरो० ॥ ८ ॥

निज आतम कंचन भणी, तप अग्नि करी शोधंत ।
नवनवि लब्धि बल छते, उपसर्ग हो ते सहंत महंत,

भवियण तप गुण आदरी० ॥ ९ ॥

धन्य तेह जे धन गृह तजी, तन स्नेहनो करी छेह ।
निःसंग वनवासे वसे; तपधारी हो ते अभिग्रह गेह,

भवियण तप गुण आदरो० ॥ १० ॥

धन्य तेह गच्छ बुधा तजी, जिनकल्प भाव अफंद ।
परिहार विशुद्ध तप तपे, ते वंदे हो देवचंद्र मुनींद,

भवियण तप गुण आदरो० ॥ ११ ॥

॥ ढाल त्रीजी ॥

(हवे राणी पदमावती जीवराशि खमावे ए देशी)

रे जीव साहस आदरो, मत थाओ दीन ।

सुख दुःख संपद आपदा; पूर्व कर्म आधीन; रे जीव० ॥१॥

क्रोधादिक वशे, रण समे, सिद्धां दुःख अनेक ।

ते जो समतामां सहे; तो तुज खरो विवेक, रे जीव० ॥ २॥

सर्व अनित्य अशाश्वतो, जेह दीसे एहन

धन तन सयण सर्गां सह, तिणस्युं श्यो नेह, रे जीव० ॥३॥

जिम बालक वेलु तणा, धर करीय रमंत ।

तेह छते अथवा दहे, निज निज गृह जंत, रे जीव० ॥ ४ ॥

पंथी जेम सराहमां, नदी नावनी रीति ।

तिम ए परियण तो मिल्यो, तिणथी शी प्रीति; रे जीव० ॥५॥

ज्यां स्वारथ त्यां सह सर्गां, विण स्वारथ दूर ।

पर कोजे पापे भले, तुं केम होय शूर, रे जीव० ॥ ६ ॥

तज बोहिर मेलावडो; मिलियो बहु वार

जे पूर्व मिलियो नहिं, तिणस्युं धर धरि; रे जीव० ॥ ७ ॥

चक्री हरि वल प्रतिहरि, तस विभव अमान ।

ते पण काले संहर्षा, तुज धन श्यो मान, रे जीव० ॥ ८ ॥

हा हा हुंतो तुं फिरे, परियण नीचित ।

मरके पंड्यां कहे ताहरी, कोण करसे चित, रे जीव० ॥ ९ ॥

रोगादिक दुःखे उपने; मन अरति मधुरेव

अपूर्व निजकृत कर्मनो; ए अनुभव हेव, रे जीव० ॥१०॥

ककंदु नमि नहगइ रे; दुम्मुह प्रमुख ऋषिराय ।
मृगोपुत्र हरिकेशीना रे, वंदुं हूँ नित पाय रे ॥

प्राणी एकल भावना भाव ॥१६॥

साधु चिलातीसुत भलो रे, वली अनाथी तेम ।

एक मुनिगुण अनुमोदतां रे, देवचंद्र सुख खेम रे ॥

प्राणी एकल भावना भाव ॥१७॥

॥ ढाल पांचमों ॥

(इणी पंदे चचल आवखुं, जीव जागो रे, ए देशी)

चेतन एतन कारिगो, तुमे ध्यावो रे ।

शुद्ध निंजन देव, भविक तुमे ध्यावो रे ॥

शुद्ध स्वरूप अनूप, भविक तुमे ध्यावो रे ॥१॥

नरभव श्रावक कुल लह्यो तुमे०, लाधो समकित सार भवि० ।

जिन आगम रुचिशु सुणी तुमे०, आलस निंद निवार ॥

भविक तुमे ध्यावो रे ॥ २ ॥

समयांतर सह भावनी तुमे०, दर्शन ज्ञान अनंत भवि० ।

आतम भावे थिर सदा तुमे०, अक्षय चरण महंत ॥

भविक तुमे ध्यावो रे ॥ ३ ॥

तीन लोक त्रिहुं कालनी तुमे०, परिणति तीन प्रकार भवि ।

एक समे जाणे तिणे तुमे०, नाण अनंत अपार ॥

सकल दोषहर शाश्वतो तुमे० । भविक तुमे ध्यावो रे ॥ ४ ॥
वीरज परम अदीन भवि० ।

सूक्ष्म तनु बंधन विना तुमे० । अवगाहना स्वाधीन ॥

भविक तुमे ध्यावो रे ॥ ५ ॥

पुद्गल सकल विवेकथी तुमे० । शुद्ध अमूर्ति रूप भवि० ।

इंद्रिय सुख निस्पृह थह तुमे० । अकथ अवाह स्वरूप ॥

भविक तुमे ध्यावो रे ॥ ६ ॥

द्रव्य तणा परिणामथी तुमे० । अगुरु लघुत्व अनित्य भवि० ॥

सत्य स्वभावमयी सदा तुमे० । छोडी भाव असत्य ॥

भविक तुमे ध्यावो रे ॥ ७ ॥

निजगुण रमतो राम ए तुमे० । सकल अकले गुणखाण भवि० ॥

परमात्म पर ज्योति ए तुमे० । अलेख अलेप वखाण ॥

भविक तुमे ध्यावो रे ॥ ८ ॥

पंच पूज्यथी पूज्य ए तुमे० । सर्व ध्येयथी ध्येय भवि० ॥

ध्याता ध्यानरुये ए तुमे० । निश्च एक अभेद ॥

भविक तुमे ध्यावो रे ॥ ९ ॥

अनुभव कर्ता एहनो तुमे० । थाय परम प्रमोद भवि० ॥

एक स्वरूप अभ्यासशु तुमे० । शिवसुख छे तस गोद ॥

भविक तुमे ध्यावो रे ॥ १० ॥

तुं एकाकी अनादिनी रे, किण्ठी तुज संवध रे ॥

प्राणी एकल भावना भाव ॥ ३ ॥

शत्रु मित्रता सर्वथी रे, पामी वार अनंत

कोण सज्जन दुर्मन किंस्यो रे, काले सहुनो अंत रे ॥

प्राणी एकल भावना भाव ॥ ४ ॥

वाधे करम जीव एकलो रे, भोगवे पण ते एक ।

किण्ठे ऊपर किण्ठे वातनी रे, राग द्वेषनी टेक रे ॥

प्राणी एकल भावना भाव ॥ ५ ॥

जो निज एकपणु ग्रहे रे, छोडी सकल परभाव ।

शुद्धात्म ज्ञानादिशु रे, एक स्वरूपे भाव रे ॥

प्राणी एकल भावना भाव ॥ ६ ॥

आव्यो छे तु एकलो रे, जाइश पण तु एक ।

तो ए सर्व कुटुंबथी रे, प्रीति किंसि अविवेक रे ॥

प्राणी एकल भावना भाव ॥ ७ ॥

वनमाहे गज सिंहादिथी रे, विहरतां न टले जेह ।

जिण आसन रवि आथमे रे, तिण आसन निशि छेह रे ॥

प्राणी एकल भावना भाव ॥ ८ ॥

आहार ग्रहे तप पारणे रे, करमा लेप विहीन ।

एक वार पाणी पीवता रे, वनचारी चित्र अदीन रे ॥

प्राणी एकल भावना भाव ॥ ११ ॥

एह दोष पर ग्रहणथी रे, पर संगे गुण हाणता रे,
परधन ग्राही चोर ते रे, एकपणो सुख खाणत रे ॥ १० ॥

प्राणी एकल भावना भाव ॥ ११ ॥
पर संयोगथी बंध छे रे, पर त्रियोगथी मोक्ष ॥
तेणे तजी पर भेलावडो रे, एकपणो निज प्रोष रे ॥ ११ ॥

प्राणी एकल भावना भाव ॥ ११ ॥

जन्य न पाम्यो साथ को रे; साथ न मरथो कोयजि रे,
दुःख वहेंचवा को महीं रे; क्षणभंगुर सहु लोय रे ॥ १२ ॥

प्राणी एकल भावना भाव ॥ १२ ॥

परिजन मरतो देखीने रे, शोक करे जन मूढ ॥
अवसरे वारो आपणो रे, सहु जेनी ए रूढ रे ॥ १३ ॥

प्राणी एकल भावना भाव ॥ १३ ॥

सुरपति चक्री हरि वली रे, एकला परभव जाय ॥
तन धन परिजन सहु मिलि रे; कीई सखाई न थाय रे ॥ १४ ॥

प्राणी एकल भावना भाव ॥ १४ ॥

एक आतमा माहरो रे, ज्ञानादिक गुणवंत ॥
वांछी योग सहु अवर छे रे, पाम्यो वार अनंत रे ॥ १५ ॥

प्राणी एकल भावना भाव ॥ १५ ॥

एह शरीर अशाश्वतो, खिणमें सीजंत ।

प्रीति किसि ते ऊपरे, जे स्वारथवंत; रे जीव० ॥ ११ ॥

ज्यां लगे तुज इण देहथी, छे पूरव संगि

त्यां लगे कोटि उपायथी, नवि थाय भंग; रे जीव० ॥ १२ ॥

आगल पाछल चिहुँ दिने, जे विणसी जाय ।

रोगादिकथी नवि रहे, कीधे कोटि उपाय; रे जीव० ॥ १३ ॥

अंते पण एने तज्यां, थाये शिव सुख ।

ते जो छूटे आपथी, तो तुजने स्यो दुःख, रे जीव० ॥ १४ ॥

ए तन विणसे ताहरे; नवि क्रांइ हाण

जो ज्ञानादिक गुण तणो, तुज आवे ज्ञाण, रे जीव० ॥ १५ ॥

तुं अजरामर आतमा, अविचल गुण खाण ।

क्षणमंगुर आ देहथी, तुज किहां पीछाण, रे जीव० ॥ १६ ॥

छेदन भेदन । ताडना, वध, बंधन दाह ।

पुद्गलने पुद्गल करे, तुं तो अमर अगाह, रे जीव० ॥ १७ ॥

पूर्व कर्म उदये सही, जे वेदना थाय,

ध्यावे आतम तिण समे, ते ध्यानी राय; रे जीव० ॥ १८ ॥

ज्ञान ध्याननी वातडी, करणी आसान ।

अंत समे आपद पड्यां, विरला करे ध्यान; रे जीव० ॥ १९ ॥

अरति करी । दुःख भोगवे, परवस जेम कीर ।

तो तुज जाणपणा तणो, गुण केवो धीर, रे जीव० ॥ २० ॥

शुद्ध निरंजन निरमलो, निज आतम भाव ।

ते विणसे कहे दुःख किश्यो, जे मिलियो दाव, रे जीव ॥ २१ ॥

देह गेह भोडा तणो, ए आपणो नाहि ।

तुज गृह आतम ज्ञान ए, तिख मांह समाहि, रे जीव० ॥ २२ ॥

मेतारज सुकोसलो, बली गजसुकुमाल ।

सनतकुमार चक्री पेरे, तन ममता छाल, रे जीव० ॥ २३ ॥

कष्ट पहर्या समता रमे, निज आतम ध्याय ।

देवचंद्र तिण मुनितणा, नित वंदु पाय, रे जीव० ॥ २४ ॥

दाल चोथी ॥

(प्राणी धरीये संवेग-विचार, देशी)

ज्ञान ध्यान ज्यारिने रे, जो दृढ करवा चाहे ।

तो एकाकी विहरता रे, जनकल्पादि साहे रे ॥

प्राणी एकल भावना भाव, शिवमारग साधन दाव रे,

प्राणी एकल भावना भाव ॥ १ ॥

साधु भणी गृहवासनी रे, छूटी ममता तेह ।

तो पण गच्छवासी पणो रे, गण गुरु पर छे नेह रे ॥

प्राणी एकल भावना भाव ॥ २ ॥

वन मृगनी परे तेहथी रे, छोडी सकल प्रतिबंध ।

बंध अबंध ए आतमा तुमे० । करता अकरता एह भवि० ।

एह भोगता अभोगता तुमे० । स्यादवाद गुण गेह ।

भविक तुमे ध्यावो रे ॥ ११ ॥

एक अनेक स्वरूप ए तुमे० । नित्य अनित्य अनादि भवि० ।

सदसद्-भावे परिणस्या तुमे० । मुक्त सकल उन्माद ॥

भविक तुमे ध्यावो रे ॥ १२ ॥

तप जप किरियो खप थकी तुमे० । अष्ट करम न विलाय भवि० ।

ते सह आतम ध्यानथी तुमे० । स्वर्णमें खेरु थाय ॥

भविक तुमे ध्यावो रे ॥ १३ ॥

शुद्धातम अनुभव विना तुमे० । बंध हेतु शुभ चाल भवि० ।

आतम परिणामे रम्या तुमे० । एहंज आश्रव पाल ॥

भविक तुमे ध्यावो रे ॥ १४ ॥

इम जाणी निज आतमा तुमे० । वरजी सकल उपधि भवि० ।

उपादेय अवलंबने तुमे० । परम महोदय साध ॥

भविक तुमे ध्यावो रे ॥ १५ ॥

भरत इलासुत तेतली तुमे० । इत्यादिक मुनि वृंद भवि० ।

आतम ध्यानथी ए तर्था तुमे० । प्रणमे ते देवचंद्र ॥

भविक तुमे ध्यावो रे ॥ १६ ॥

॥ ढाल छड़ी ॥

(शेलग शेवुजे सिद्ध थया, ए देशी)

भावना मुक्ति निशानी जाणी; भावो आसक्ति आणीजी ।
योग कपाय कपटनी हानि, थाये निर्मल जाणी ॥

भावना मुक्ति निशानी जाणी० ॥ १ ॥

पंच भावना ए मुनि मनने, संवर खाणी वखाणी जी ।
बृहत्कल्प सूत्रनी वाणी, दीठी तेम कहाणी जी ॥

भावना मुक्ति निशानी जाणी० ॥ २ ॥

कर्म कतरणी शिव निसरणी, ध्यान ठाण अनुसरणी जी ।
चेतन राय तणी ए घरणी; भव समुद्र दुःख हरणी जी ॥

भावना मुक्ति निशानी जाणी० ॥ ३ ॥

जयवंत पाठक गुण धारी, राजसागर सुविचारी जी ।
निर्मल ज्ञान धरम संभाली, पाठक सहु हितकारी जी ॥

भावना मुक्ति निशानी जाणी ॥ ४ ॥

राजहंस सुगुरु सुपसाये, देवचंद्र गुण गावे जी ।
भविक जीव जे भावना भावे, तेह अमित सुख पावे जी ॥

भावना मुक्ति निशानी जाणी ॥ ५ ॥

जेसलमेरी साह सुत्यागी, वद्धमान वड भागी जी ।
पुत्र कलत्र सकल सुभागी, साधु गुणना रागी जी ॥

भावन। मुक्ति निशानी जाणी० ॥ ६ ॥

तस आग्रहथी भावना भाई, ढालबंधमां गाई जी ।

भणशे गणशे जे एह ज्ञाता, लहेशे ते सुख-ज्ञाता जी ॥

भावना मुक्ति निशानी जाणी ॥ ७ ॥

मन शुद्धे पंचे भावना भावो, पावन निज गुण पावो जी ।

मन मुनिवर गुण संग वसावो, सुख संपति गृह-थावो जी ॥

भावना मुक्ति निशानी जाणी० ॥ ८ ॥

पंडित श्री देवचन्द्रजी कृत—

साधुनी पंच भावना समाप्ता ॥

॥ महालब्धिनिधानेभ्यः श्री गौतमगुरुभ्योनमः ॥

॥ अथ श्री सम्यक्त्वना सडसठ बोलनी

सद्याय प्रारंभः ॥

॥ दोहा ॥

सुकृतवलि कादंविनी, समरी सरसति मात समकित सडसठ बोलनी;

कहिशुं मधुरी वात ॥ १ ॥ समकित दायक गुरुतणो; पच्चु-

वयार न थाय ॥ भव कोडाकोडी करी, करतां सवे उपाय ॥ २ ॥

दानादिक किरिया न दिये, समकित विण शिवशर्म । तेमाटे

समकित वड्डं; जाणो प्रवचन मर्म ॥३॥ दर्शन मोह विना-
शथी; जे निर्मल गुणठाण । ते निश्चय-समकित कह्यो, तेहनां
ए अहिठाण ॥ ४ ॥

॥ ढाल पहेली ॥

देइ देइ दरिसण आपणुं ॥ए देशी॥ चउ सहहणा तिलिंग
छे, दशविध विनय विचारो रे । त्रिण शुद्धि पण दूपण; आठ
प्रभाविक धारो रे ॥ ५ ॥ त्रुटक ॥ प्रभाविक अड पंच भूपण,
पंच लक्षण जाणियें । षट जयणाषट आगार भावना; छव्विहा
मन आणियें । षट ठाण समकित तेणा, सडसठ; भेद एह
उदार ए । एहनो तत्वविचार करतां, लहीजे भवपार ए ॥६॥

॥ ढाल बीजी ॥

चउ विह सहहणा तिहां, जीवादिक परमत्थो रे । प्रवचनमहिं
जे भापिया, लीजे तेहनो अत्थो रे ॥ ७ ॥ त्रुटक ॥ तेहनो
अर्थ विचार करीयें; प्रथम सहहणा खरी । बीजी सहहणा
तेहनी जे, जाण मुनि गुण जवहरी । संवेग रंग तंग शीले,
मार्ग शुद्ध कहे बुधा । तेहनी सेवा कीजियें जिम, पीजियें
समता सुधा ॥ ८ ॥

समकेत जेणे ग्रही वमिऊं, निन्हव ने अहैछंदा रे । पासत्थाने
कुशीलिया, वेपविडंक्क मंदा रे ॥ ९ ॥ त्रुटक ॥ मंदा अनाणी

दूर छंडो; त्रीजी सदहणा ग्रही । परदर्शनीनो संग तजियें; चोथी
सदहणा कही । हीणातणो जे संग न तजे, तेहनो गुण नवि
रहे । ज्यूं जलधि जलमां भव्यूं गंगा, नीरः लूणपणूं लहे
॥ १० ॥

॥ ढाल त्रीजीं ॥

कपूर होवे अति उजलो रे ॥ ए देशी ॥ त्रण लिंग समकित
तणां रे, पहिलो श्रुतअभिलाप । जेहथी श्रोता रस लहे रे;
जेवो साकर द्राख रे । प्राणी धरियें समकित रंग, जिम लहियें
सुख अभंग रे ॥ प्राणी ॥ ए टेक ॥ ११ ॥ तरुण सुखी स्त्री
परिवरयो रे; चतुर सुणे सुरगीत । तेहथी रागे अति घणो रे,
धर्म सुण्यानी रीत रे ॥ प्राणी० ॥ १२ ॥ भूख्यो अटवी
उतरयो रे, जिम द्विज गेवर चंग । इच्छे तिम जे धर्मने रे,
तेहिज वीजूं लिंग रे, ॥ प्राणी ॥ १३ ॥ वैयावच्च गुरुदेवनूं
रे; त्रीजुं लिंग उदार । विद्या साधक तणि परें रे, आलस
नविय लगार रे ॥ प्राणी० ॥ १४ ॥

॥ ढाल चोथी ॥

प्रथम गोवालातणे भवेजी, ॥ ए देशी ॥ अरिहंत ते जिन
विचरता जी । कर्म खपी हुआ सिद्ध ॥ चेइय जिण पडिमा
कही जी, सत्र सिद्धांत प्रसिद्ध । चतुर नर समभो विनय प्रकार,

जिम लहियें समकित सार । चतुर० । १५ । धर्म खिमादिक
 भाखिअो जी; साधु तेहना रे गेह । आचारय आचारना जी,
 दायक नायक जेह ॥ चतुर० ॥ १६ ॥ उपाध्याय ते शिष्यने
 जी; सूत्र भण्णावणहार । प्रवचन संघ वखाणियें जी, दरिसण
 समकित सार ॥ चतुर० ॥ १७ ॥ भगति बाह्य प्रतिपत्तिथी
 जी, हृदय प्रेम बहुमान । गुण थुति अवगुण ढांकवा जी,
 आशातननी हाण ॥ चतुर० ॥ १८ ॥ पांच भेद ए दशतणो
 जी; विनय करे अनुकूल । सीचे तेह सुधारसैं जी, धर्म वृत्तनूं
 मूल ॥ चतुर० ॥ १९ ॥

॥ ढाल पांचमी ॥

धोवीडा तूं धोजे मननुं-धोतीयूं रे ॥ ए देशी ॥ ऋण
 शुद्धि समकित तणी रे, तिहां पहिली मन शुद्धिरे । श्री जिनने
 जिनमत विनां रे, जूठ सकल ए बुद्धि रे । चतुर विचारो
 चित्तमां रे ॥ ए आंकणो ॥ २० ॥ जिन भगतें जे नवि थयुं
 रे, ते बीजाथी नवि थाय रे । एवुं जे मुख भाखियें रे, ते
 वचनशुद्धि कहेवाय रे ॥ चतुर० ॥ २१ ॥ छेद्यो भेद्यो वेदना रे
 जे सहंतो अनेक प्रकार रे । जिण विणपर सुर नवि नमे रे,
 तेहनी काया शुद्ध उदार रे ॥ चतुर० ॥ २२ ॥

॥ ढाल छट्टी ॥

मुनि जन मारगनी देशी । समकित दूपण परिहरो; तेमां पहिली छे शंका । ते जिन वचनमां मत करो । जेहने सर्प नृप रंका, समकित दूपण परिहरी ॥ ए आंकणी ॥ २३ ॥ कंखा कुमतनी वांछना; वीजुं दूपण तजिये । पामी सुरतरु परगडो, किम वाउल भजिये ॥ सम० ॥ २४ ॥ संशय धर्मना फलतणो, वित्तिगिच्छा नामें । त्रीजूं दूपण परिहरो, निज शुभ परिणामें ॥ सम० ॥ २५ ॥ मिध्यामति गुण वर्णनो, टालो चोथो दोष । उन्मारगिथुणतां हुवे; उन मारग पोष ॥ सम० ॥ २६ ॥ पांचयो दोष मिथ्यामती; परिचय नवि, कीजे । इम शुभ मति अरविदनी, भली वासना लीजे ॥ सम० ॥ २७ ॥

॥ ढाल सातमी ॥

भोलिडा हंसारे विषय न राचीथे ॥ ए देशी ॥ आठ प्रभाविक प्रवचनना कह्या, पावयणी धुरि जाण । वर्तमान श्रुतना जे अर्थनो, पार लहे गुणखाण । धन धन शासन मंडन मुनिवरा । ए आंकणी ॥ २८ ॥ धर्म कथी ते बीजो जाणिये, नंदिपेण परि जेह । निज उपदेशे रे रंजे लोकने, भंजे हृदयसंदेह । धन० । २९ । वादी त्रीजोरे तर्क निपुण भणयो; मल्लवादी परि जेह । राजद्वारे रे जयकमला वरे

गाजंतो जिम येह ॥ धन० ॥ ३० ॥ भद्रवाहु परि जेह निमित्त
 कहे, परमत जी पण काज । तेह निमित्तीरे चोथो जाणिये,
 श्रीजिनशासन राज ॥ धन० ॥ ३१ ॥ तप गुण जपेरे रोपे
 धर्मने, गोपे नवि जिन आण । आश्रव लोपेरे नविःकोपे कदा,
 पंचम तपसी ते जाण । धन० ॥ ३२ ॥ छठो विद्यारे मंत्र
 तणो वलि, जिम श्रीवयर मुणिंद । सिद्ध सातमोरे अंजन
 योगथी, जिम कालिक मुनिचंद्र ॥ धन० ॥ ३३ ॥ काव्य
 सुधारस मधुर अर्थभरचा, धर्म हेतु करे जेह । सिद्धसेनपरे नर
 पनि रीक्षवे; अठम वर कवि तेह । धन० ॥ ३४ ॥ जव नवि
 होवे प्रभाविक एहवा, तव विधि पूरव अनेक । जात्रा पूजादिक
 करणी करे, तेह प्रभाविक छेक ॥ धन० ॥ ३५ ॥

॥ ढाल आठमी ॥

सतीय सुभद्रनी देशी ॥ सोहे समकित जेहथी; सखि जिम
 आभरणें देह । भूषण पांच ते मन वस्यां, सखी मन वस्यां
 तेहमां नही संदेह, मुज समकित रंग अचल होजो । ए आंकणी
 ॥ ३६ ॥ पहेलुं कुशलपणुं तिहां, सखी वंदन ने पचखाण ।
 किरियानो विधि अति वणो, सखी आचरे तेह सुजाण
 ॥ मुज० ॥ ३७ ॥ वीजूं तीरथ सेवना, सखी तीरथ तारे जेह
 ते गीतारथ मुनिवरा; सखी तेहसुं कीजे नेह ॥ मुज० ॥ ३८ ॥

भगति करे गुरु देवनी; सखी त्रीजुं भूषण होय । किणहि
चलाव्यो नवि चले; सखि चोथुं भूषण जोय ॥ मुज० ॥ ३८ ॥
जिनशासन अनुमोदनां, सखी जेहथी बहुजन हुँत । कीजे तेह
प्रभावना; सखी पांचभूषणनी त ॥ मुज० ॥ ४० ॥

॥ ढालं नवमी ॥

इम नविं कीजे हो ॥ ए देशी ॥ लक्षण पांच कक्षां सम-
किततरणां; धुर उपसम अनुकूल । सुगुण नर । अपराधी सुं
पण नवि चितथकी, चितवियें प्रतिकूल । सुगुण नर; श्री
जिनभाषित वचन विचारियें ॥ ए आंकणी ॥ ४१ ॥ सुरनर
सुख जे दुःख करि लेखवे, बंछे शिवसुख एक ॥ सु० ॥ वीजुं
लक्षण ते अंगीकरे, सार संवेग सुटेक ॥ सु० ॥ श्रीजिन० ॥
॥ ४२ ॥ नारक चारक समभव ऊभग्यो; तारक जाणिने धर्म
। सु० । चाहे निकलुं निर्वेद ते, त्रीजुं लक्षण मर्म । सु० ।
। श्रीजिन० ॥ ४३ ॥ द्रव्यथकी दुःखियानी जे दया; धर्महीणानी
रे भावि । सु० । चोथुं लक्षण अनुकंपा कही, निज शकतें
मनल्यावि । सु० । श्रीजिय० । ४४ । जे जिन भाख्युं ते
नहि अन्यथा; एहवो जे दृढ रंग । सु० । ते आस्तिकता लक्षण
पांचमुं, करे कुमतिनो ए भंग ॥ सु० ॥ श्रीजिन० ४५ ॥

॥ ढाल दशमी ॥

जिन जिन प्रति वंदन दिसे; ए देशी । पर तीर्थी परना
 सुर तेणे, चैत्य ग्रह्या वलि जेह । वंदन प्रमुख तिहा नवि करवुं,
 ते जयणा पट भेय रे; भविका समकित यतना कीजे ॥ ए
 आंकणी ॥ ४६ वंदन ते करजोडन कहिये, नमन ते शीश
 नमाडे । दान इष्ट अन्नादिक देवुं । गौरव भक्ति देखाडे रे
 ॥ भ० ॥ ४७ ॥ अनुप्रदान ते तेहने कहिये; वार वार जे
 दान । दोष कुपात्रे पात्रमतिये । नहि अनुकंपा मान रे ॥ भ०
 ॥ ४८ ॥ अण बोलावे जेह भाखवुं, ते कहिये आलाप ।
 वारंवार आलाप जे करवो; ते कहिये संलाप रे ॥ भ० ॥ ४९ ॥
 ए जयणाथी समकित दीपे, वलि दीपे व्यवहार । तेमां पण
 कारणाथी जयणा, तेह अनेक प्रकार रे ॥ भ० ॥ ५० ॥

॥ ढाल अगीआरमी ॥

॥ ललनानी देशी ॥ शुद्ध धरमथी नवि चले, अति दृढ
 गुण आधार ललना । तो पण जे नवि तेहवा, तेहने एह
 आगार ॥ ललना ॥ ५१ ॥ बोळ्युं तेहवुं पालिये । दंति दंत
 सम बोल ॥ ललना ॥ सज्जनना दुर्जन तणा, कच्छप कोटिने
 तोल ॥ ललना ॥ बो० ॥ ५२ राजा नगरादिक धणी, तस
 शासन अभियोग ॥ ललना ॥ तेहथी कार्तिकनी परे, नहि

मिथ्यात्व संयोग ॥ ललना ॥ वो० ॥ ५३ ॥ मेलो जननो घण
 कह्यो, बल चोरादिक जाण ॥ ललना ॥ खेत्रपालादिक देवता,
 तातादिक गुरु ठाण । ललना । वो० । ५४ । वृत्ति दुर्लभ
 आजीविका, ते भीषण कंतार । ललना । ते हेते दूषण नही,
 करतां अन्य आचार । ललना । वो० । ५५ ।

। ढाल । राग मल्हार । १२ ।

भाविजे रे समकित जेहथी रुअडुं, ते भावना रे भावो मन
 करि परवडुं । जो समकित रे ताजुं साजुं मूल रे, तो व्रत
 तरु रे दीये शिवपद अनुकूल रे । ५६ । व्रटक । अनुकूल मूल
 रसाल समकित, तेहविण मति अंध रे । जे करे किरिया, गर्व
 भरिया, तेह जूठो धंध रे । ए प्रथम भावना गुणो रुअडी,
 सुणो बीजी भावना । वारणुं समकित धर्मपुरनुं, एहवी ते
 पावना । ५७ । । ढाल ।

त्रीजी भावना रे समकित पीठ जो दृढ सही, तो मोटो रे
 धर्म प्रासाद डगे नही । पाइये खोटे रे मोटो मंडाण न शोभीयें
 तेह कारण रे समकितशुं चित्त थोभीयें । ५८ । व्रटक ।
 थोभीयें चित्त नित एम भावी; चौथी भावना भावियें । सम-
 कित निधान समस्त गुणनुं, एहवुं मन लावियें । तेह विण
 छुटा रत्नसरिखा, मूल उत्तर गुण सवे । किम रहे ताके जेह

हरवा, चोर जोर भघै भवे । ५६ । ढाल । भावो पंचमी रे
 भावना शम दम सार रे; पृथ्वी परे रे समकित तसु आधार
 रे । छठी भावना रे समकित भाजन जो मले, श्रुत शीलनो रे
 तो रस तेहमां नवि ढले । ६० । त्रुटक । नवि ढले समकित
 भावना रस, अप्रिय सम संवरतणो । षट भावना ए कही
 एहमां, करो आदर अति घणो । इम भावना परमार्थ जलनिधि;
 होय नित जक भोल ए । घन पवन पुण्य प्रमाण प्रगटे
 । चिदानंद कलोल ए । ६१ ।

। ढाल बारमी ।

जे मुनिवेष सके नवी छंडी । ए देशीं । ठरे जिहां समकित
 ते थानक, तेहना षट विध कहिये रे । तिहां पहिलुं थानक छे
 चेतन; लक्षण आतम लहिये रे । खीर नीर परें पुङ्गल मिश्रित;
 पण एहथी छे अलगो रे । अनुभव हंस चंचु जो लागे, तो
 नवि दीसे बलगो रे । ६२ । बीजुं थानक नित्य आतमा,
 जे अनुभूत संभारे रे । बालकने स्तन पान वासना, पूरव भव
 अनुसारें रे । देव मनुज नरकादिक तेहना, छे अनित्यपर्याय
 रे । द्रव्यथकी अविचलित अखंडित, निज गुण आतमराय रे
 । ६३ । बीजुं थानक चेतन कर्ता, कर्मतणे छे योगे रे ।
 कुंभकार जिम कुंभतणो जे; दंडादिक संयोगे रे । निश्चयथी

निज गुणनो कर्त्ता, अनुप चरितं व्यवहारं रे । द्रव्यकर्मनो नगरा-
दिकनो, ते उपचार प्रकारं रे । ६४ । चोथुं थानक छे, ते भोक्ता, पुण्य
पाप फलकेरो रे । व्यवहारं निश्चय नय दृष्टे, भुंजे निज गुण
नेरो रे । पंचम थानक छे, परम पद; अचल अनंत सुख वासो
रे । अधि व्याधि तन मनथी लहिये; तसु अभावे सुख खासो
रे । ६५ । छठु थानक मोक्षतणुं छे, संयम ज्ञान उपायो रे ।
जो सहिजे लहिये तो सधले, कारण निःफल थायो रे । कहे
ज्ञान नय ज्ञानज साचुं, ते विण जूठी किरिया रे । न लहे
रूपूं रूपूं जाणी, सीप भणी जे फिरिया रे । ६६ । कहे किरियानय
किरियाविण जे ज्ञान तेह शुं करशे रे । जल पेसा कर पद न
हलावे, तारू ते किम तरशे रे । दूषण भूषण छे इहां बहुला,
नय एकेकने वादे रे । सिद्धांती ते वेहु नय साधे; ज्ञानवंत
अप्रमादे रे । ६७ । इणियरे सडसठ वोल विचारी, जे समकित
आराहे रे । राग द्रोप टाली मन वाली; ते समसुख अवगाहे
रे । जेहनुं मन समकितमां निश्चल; कोइ नही तस तोले रे ।
श्री नयविजय विबुध पयसेवक, वाचक जस इम बोले रे । ६८ ।
॥ इति श्री सम्यक्त्वना सडसठ वोलनी सधाय संपूर्ण ॥

। अथ श्री रूपभविजयजी कृत ।

श्रीधूलिभद्र द्वितीय सहाय प्रारंभः

श्री धूलिभद्र मुनिगणमां शिरदार जो, चोमासु आव्या
 कोर्या आगार जो । चित्रामण शालीये तप जप आदर्यां जो
 । १ । आदरियां व्रत आव्या छो अम गेह जो, सुंदरी सुंदर
 चंपकवरणी देह जो । हम तुम सरिखो मेलो आ संसारमां जो
 । २ । संसारे में जोयुं सकल स्वरूप जो; दर्पणनी छ् आयामां
 जेवुं रूप जो । स्वप्नानी सुखडली भूख भांगे नहीं
 जो । ३ । ना कहेशो तो नाटक करशुं आज जो; बार वरसतो
 माया छे मुनिराज जो । ते छोडी केम जाउ हुं आशा भरी
 जो । ४ । आशा भरियो चेतन काल अनादि जो, भमियो
 धर्मने हीण थयो परमादी जो । न जाणी में सुखनी करणी
 योगनी जो । ५ । जोगी तो जंगलमां वासो वसिया जो;
 वेश्याने मंदिरीये भोजन रसिया जो । तुमने दीठा एवा संयम
 साधता जो । ६ । साधुशुं संयम इच्छारोध विचारी जो,
 कुरमापुत्र थया नाणी धरवारी जो; पाणी मांहे पंकज कोरुं
 जाणीये जो । ७ । जाणीये तो सधली तुमारी वात जो; मेवा
 मीठा रसवंता बहु जाता जो, अमर भूषण नव नवली भातें

लावत जो ॥ ८ ॥ लावता तुं देती आदर मान जो, काया
 जाणुं रंग पतंग समान जो, ठालीने शी करवी एवी प्रीतडी
 जो ॥ ९ ॥ प्रीतलडी करता ते रंगभर सेज जो, रमता ने
 देखाडंता घणुं हेज जो; रीपाणी मनावी मुंभने सांभरे जो
 ॥ १० ॥ सांभरे तो मुनिवर मनडुं वाले जो; ठांक्यो अग्नि
 उघाड्यो परजाले जो, संयममांहे ए छे दूषण मोटकुं जो
 ॥ ११ ॥ मोटकुं आव्युं तुं नंदनुं तेडुं जो, जातार्ता न वहे
 कांइ तुमारुं मनडुं जो, में तुमने तिहां कोल करीने मोकल्या
 जो ॥ १२ ॥ मोकल्या तो मारगमांहे मलिया जो, संभूति
 आचारिज ज्ञानें वलीया जो, संयम दीधुं समकित तेणे शीख-
 व्युं जो ॥ १३ ॥ शीखव्युं तो कहि देखाडो अमने जो, धर्म करंतां
 पुण्य वडेरुं तुमने जो । समताने धेर आवी वेश्या एम वदे जो
 ॥ १४ ॥ वदे मुनिश्वर शंकाने परिहार जो समकित
 मूले श्रावकनां व्रत वार जो । प्राणातिपातादिक स्थूलथी उच्चरे
 जी ॥ १५ ॥ उच्चरे तो वीत्युं छे चीमासुं जो, आणा लहने
 आव्या गुरुनी पासे जो । श्रुतनाणी कहेवाणा चउदे पूरवी
 जो ॥ १६ ॥ पूरवी थहने तारचा प्राणी थोक जो, उज्ज्वल
 ध्यानें ते गयां देवलोक जो; रूपभ कहे हूँ नित्य तेने करीये
 वंदना जो ॥ १७ ॥ इति ॥

। अथ श्रीवीरविजयजीकृत रहनेमीजीनी सद्याय प्रारंभः ।

वाह्यावाह्या उत्तरदिशिना वाय जो ॥ ए देशी ॥ रहनेमि
अंवर विण राजूल देखि जो; मदनोदय मोह्या मुनि चित्त
गवेषि जो, कहे सुंदरी सुंदर मेला संसारमां जो ॥ १ ॥ संसारे
मेला आवे शे काज जो, चीर धरी कहे राजूल तुमे मुनि राज
जो, आज किस्सुं संभारो मेला वीसरच्या जो ॥ २ ॥ वीसरे
नही रागीनें पूरव प्रीत जो, प्रीत करी रहे दूर ए मुखरीत जो,
चतुरशुं चित्त मेलावो चतुरनें सांभरे जो ॥ ३ ॥ सांभरे पण
अमशुं तुमश्यो मेलाप जो; दीयर भोजाइपणानी जगम! छाप
जो, तेमां श्यो चित्त मेलो फोगट रांगनो जो ॥ ४ ॥ फोकट
रागे रोतां तुम्हे घरमांहि जो, तजि तुमने मुज भाई गया वन-
मांहि जो, अम्हे तुम्ह घरे नित वात वीशामे आवता जो ॥ ५ ॥
आवता तो हूँ देती आदरमान जो, प्रीतम लघु बंधव मुज
भाइसमान जो, कंतवियोगें तुमशुं वात विसामती जो ॥ ६ ॥
वीसांमां वनिताने वल्लभ केरा जो; अण परणी कन्याने कंत
घणोरा जो; एक पत्नी जे राग ते धरवो नवि घटे जो ॥ ७ ॥
नवि धरे सतीयो जे नाम धरावे जो; वीजो वर वरवा ह्छ्या

नवि भावे जो; न फरे पंचनी साखे जे तिलक धरयो जो ॥८॥
 तिलक धरे ते तो सामान्य ठराय जो, मंगल वर ते कर मेला
 पक थाय जो, माय पछी बोलवे कन्या सासरे जो ॥ ९ ॥
 सासरियें कुंवारी जमवा जाय जो; वस्तु सामान्य विशेषे लइ
 समवाय जो, कग्मेलावा पेला मनमेला करे जो ॥ १० ॥
 मेला करवा अमें तुम घेर आवंता जो; भूपण चीवर मेवाफल
 लावंता जो; तुमे लेतां अमने थइ आश्या मोटकी जो ॥११॥
 मोटी आश्या शी थइ तुम दिलमांहि जो, देवर जाणी हूँ लेती
 उच्छांहि जो; ससरानुं वर लहिन धरी शंका अमे जो ॥१२॥
 अमे जाण्युं पतिविण राजुल ओसीआली जो, एहने परणी
 सुखभर प्रीतडी पाली जो; दंपती दीक्षा लेशुं जोवनमां नही
 जो ॥ १३ ॥ नही ओसीयाली हूँ जगमां कहेवाणी जो, त्रय
 जगत्तना राजानी हूँ राणी जो; भूतल सरगे गवाणी प्रभूचरणे
 रही जो ॥ १४ ॥ रही चरणे तो सुख संसार ठगणी जो,
 चंपकवरणी तुज काया सोसाणी जो, तप जप कष्ट जे करवुं
 ते वृधापणे जो ॥ १५ ॥ वृधापणे मुनिने नवि थाये विहार
 जो, थिरवासे एक ठामे रहे अणगार जो, जे जे कारज साधवुं
 ते योवन वयें जो ॥ १६ ॥ जोवनवय जगमगतो तुम हम योग
 जो, चालो घर जइ विलसीयें सुखभोग जो, वात बनी एकति

गुफामां पुण्यथी जो ॥ १७ ॥ पुण्ये दीक्षा लीधी प्रभुनी पास
 जो; संयमथी सुर मुगती तणा सुखवास जो, वीरुआं विषफल
 खावा इच्छा सी करो जो ॥ १८ ॥ सीकरो तो पास प्रभु
 अणगार जो, उपदेशे घर छंडी थशे मुनिच्यार जो, ते भव
 मोक्ष सुणीने किम जइ घरे वश्या जो, ॥ १९ ॥ घरे वश्या
 पण मुनि दीठा तप करता जो; पश्चात्ताप करी फरी संयम धरता
 जो, परिशाटन करी परमात्म पदवी वर्या जो ॥ २० ॥ वरी
 पदवी पण भुक्त भोगी थइ तेह जो, तुम उपर अमने पूखनो
 नेह जो, अधुराने दुःखकर संजम साधन विधि जो ॥ २१ ॥
 विधिये व्रत धरी थावचा कुमार जो, सिधगिरि सीधा साथे
 साधु हजार जो, वीरनी वारे अयमंता मुगति जसे जो ॥ २२ ॥
 जसे खरा पण बालपणामां जोगी जो; वात न जाणे आ
 संसारिक भोगी जो; भुगत भोगी थई अंते संयम साधशुं जो
 ॥ २३ ॥ साधशुं अंते संयम ते सवि खोटुं जो, जरापणानुं
 दुःख संसारे मोटुं जो, व्रत भांगीने जिव्या ते नरकें गया जो
 ॥ २४ ॥ गया नरकें ते जेणे फरी व्रत नवि धरियां जो, भागे
 परिणामे संयम आचरीयां जो, चारित्रें चित्त ठरसे इच्छा पूरणे
 जो ॥ २५ ॥ इच्छा पूरण कोइ काले नवि थावे जो, स्वर्ग
 तणां सुख वार अनंती पावे जो; भव भय पामी पंडित दीक्षा

नवि तजे जो ॥ २६ ॥ नवि तजे तो पूरवधर किम चूक्या जो,
 रहि घरवासे तप जप वेशज मूक्या जो, अरिहावात एकांते
 सासन नवि कहे जो ॥ २७ ॥ कहे एकांते ब्रह्मचरज जिन-
 वरिया जो, व्रत तजी पूरवधर निगोदें पडिया जो, विष खातां
 संसारे कृष्ण सुखिया थया जो ॥ २८ ॥ थया जिनेसर सुख
 विलसी संसारे जो, केवल पायी पछी जगतने तारे जो; दीक्षा
 लेशुं आपणे सुखलीला करी जो ॥ २९ ॥ किरी आ संजम
 जिन आणा सिरधारो जो; चलचित्त करीनें चरणतणुं फल
 हारो जो, वमन भखंतां श्वानपरें वांछा करो जो ॥ ३० ॥
 करयो अमने तुमे श्वान बरोबर सांचो जो, तो तुभशुं हवे
 राग ते धरवो काचो जो, लागो तमाचो शिचानो मुक्कने घणो
 जो ॥ ३१ ॥ मुक्कने घणो छे दीयरियानो गग जो, तेणे कहुं
 अगंधक कूलनां नाग जो, अगनी पडे पण विप वमीयुं
 चूसे नही जो ॥ ३२ ॥ चूसे नही तिरजंच पशु विख्यात जो
 तेथी भूंडो हुं नर क्षत्री जात जो, तुं गुरु माता वात किहां
 करसो नहीं जो ॥ ३३ ॥ करशो नही पण जाणे जिनवर ग्यानी
 जो, ग्यानी आगल वात न जगमां छानी जो; प्रभु पासे
 आलीयण लेइ निरमल थवुं जो ॥ ३४ ॥ निरमल थावा
 जइशुं प्रभुनी पासे जो, पिच्छामि दुकड करी तुमशुं शुभ

वासे जो; कूप पडंतां तुमे कर भाली राखियो जो ॥ ३५ ॥
 राखे आतम पोतानो मुनिराया जो; स्वामी सहोदर मात शिवाना
 जाया जो, रहेनेमी संयमे ठरीया इम सांभली जो ॥ ३६ ॥
 सांभली जइ प्रभुचरणे सीस नमावी जो, आलोयण लेइ उज्वल
 भावना भावी जो, केवल पामी शिवपदवी वरिया सुखे जो ॥ ३७ ॥
 सुखे रहि घरमां सय वरस तेच्यार जो; एक वरस छद्यस्था राजूल
 नारनर जो; एक विहूणां पांचसें वरसज केवली जो ॥ ३८ ॥
 केवली थइने विचर्यां देश विदेश जो, बहुजन तारया देई
 वर उपदेश जो, शिवसुख सद्याये पोढया अगुरु लघुशुखे जो
 ॥ ३९ ॥ गुणेकरी दोइ गाया सुणजो सयणा जो, एक एक
 गाथा अंतर बेहुनां वयण जो, श्रीशुभवीरविवेकी नित्य बंदन
 करे जो ॥ ४० ॥ इति ॥

॥ अथ बलिभद्रमुनिनी सद्याय ॥

॥शा माटे बंधन मुखथी न बोलो; आंशुडे आनन धोतां मोरारी
 रे ॥ पुण्यजोगे दडियो एकपाणी, जडयो छे जंगल जोत
 मोरारी रे ॥ शा० ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥ त्रीकम रीस चढी छे
 तुजने, वनमाहे वनमाली मोरारी रे । बडीरे वारनु मनावुं छुं
 वाला, तुं तो वचन न बोले फरी वाली मोरारी रे ॥ शा० ॥

॥ २ ॥ नगरी रे दाधीने शुद्ध व लाधी, महारी वाणी निसुण
 वाला मोरारी रे । आ वेलांमां लीधों अबोलो, कानजी कां
 थया काला मोरारी रे ॥ शा० ॥ ३ ॥ शी शी वात कहूँ
 शामलीया, वीरलजी आ वेला मोरारी रे । शाने काजें मुजने
 संतापे, हरि हसी बोलोने हेला मोरारी व ॥ शा० ॥ ४ ॥ प्राण
 माहारा जासे पाणी विण, अधघडीने अणबोलें मोरारी रे ।
 आरति सवली जाये अलगी, बांधवजो तुं बोले मोरारी रे
 ॥ शा० ॥ ५ ॥ पट्यास लगे पाव्यो छवीलो, हैया उपर
 अति हिते मोरारी रे । सिधु तटें सुरने संकेते; हरि दहन करम
 शुभरीतें मोरारी रे ॥ शा० ॥ ६ ॥ संयम लइ गयो सुरलोकें
 कवि उदयरतन इम बोले मोरारी रे । संसारमाहे बलदेव मुनिने
 कोइ न आवे तोले मोरारी रे ॥ शा० ॥ ७ ॥

॥ अथ मेघकुमारनी सद्याय प्रारंभः ॥

॥ धारिणी मनावे रे मेघकुमारने रे, तुं मुक्त एकज पूत ॥
 तुक्त विण सुनां रे मंदिर मालियां रे, राखो राखो घर तरां
 सूत ॥ धारिणी० ॥ १ ॥ तुक्तने परणावुं रे आठ कुमारिका
 रे, सुंदर अति सुकुमाल । मलपति चाले रे वन जेम हाथणी
 रे, नयण वयण सुविशाल ॥ धारिणी० ॥ २ ॥ मुक्त मन

आशा रे पुत्र हती घणी रे, रमाडीश बहूनां रे बाल । दै
 अटारो रे देखी नवि शक्यो रे, उपायो एह जंजाल ॥धारिणी०
 ॥ ३ ॥ धण कण कंचन रे रूद्धि घणी अछे रे; भोगवो भोग
 संसार । छती रूद्धि विलसो रे जाया घर आपणे रे, पछें लेजो
 संयम भार ॥ धारिणी० ॥ ४ ॥ भेघकुमारें रे माता प्रत्ये बूजवी
 रे, दीक्षा लीधी वीरजीनी पास । प्रीतिबिमल रे इणि परें उच्चरें
 रे; पोहोती महारा मनडानी आश ॥ धारिणी० ॥ ५ ॥ इति ॥

॥ अथ रसनानी सद्याय प्रारंभ ॥

॥ वापडली रे जीभडली तुं; कां नवि बोले मीठुं ॥ विरुआ
 वचन तणुं फल विरुउं, ते शुं तें नवि दीठुं रे ॥ वापड० ॥
 ॥ १ ॥ अन्न पान अण गमतुं तुजनें, जो नवि रुचे अनीठुं
 अण बोलावी तुं शा माटें; बोले कुवचन धीठुं रे ॥ वा० ॥ २ ॥
 अग्नियेंदह्युं नवपल्लव थाये, कुवचन दुर्गति घाले । अग्निथकी
 ते अधिकुं कुवचन, तेतो क्षण क्षण शाले रे ॥ वा० ॥ ३ ॥
 क्रोध भरयुं ने कूडुं बोले, अभिमानी अणशक्ति । आप तणा
 अवगुण नवि देखे; ते केम् जाशे मुक्ति रे ॥ वा० ॥ ४ ॥ ते
 नर मान महोत नवि पामे, जे नर होय मुखरोगी । तेहने कोइ
 नवि बोलावे, तेह तो प्रत्यक्ष शोगी रे । वा० ॥ ५ ॥ जन्म जन्मनी

प्रीति विणाशे, कडवे वयणें बोले । मीठां चोलथकी विण गरथें
जग लीजें सवि मोलें रे ॥ वा० । ६ ॥ आगम वयण तणे
अनुसारें; जे भवि रुडुं भांखें । प्रकट थई परमेश्वर तेहनी;
लाज जगमाहि राखे रे ॥ वा० ॥ ७ ॥ सुवचन कुवचननुं
फल जाणी, गुण अवगुण मन आणी । वात कही जें अमिय
समाणी, लब्धि कहे सुण प्राणी रे ॥ वा० ॥ ८ ॥ इति
रसनागीत समाप्तम् ॥

॥ अथ श्री आत्मोपदेश सद्याय ॥

॥ सासरीये एम जइयें रे वाइ, सासरीयें एम जाइये ॥ जिनधर्म
ते सासरुं कहीयें, जिनवर देव ते ससरो । जिनआणा सास्र
रढीयाली; तेना कळामां विचरो रे वाइ ॥ सासरीये० ॥ १ ॥
अरां ने परां क्यांहि न भमीयें, भमतां जस नवि लहीयें रे
वाइ । सा० ॥ ए आंकणी ॥ शियल स्वभाव सोहे वाघरीयो,
जीवदया कांचलडी । समकित ओढणी ओढी रे जीणी, शंका-
मेले न खरडी रे वाइ ॥ सा० ॥ २ ॥ निश्चय ने व्यवहार
तणा वे, पाये नेउर खलके । वेउविध धर्म साधु श्रावकनो;
कानें अकोटा भलके रे वाइ ॥ सा० ॥ ३ ॥ तपतणा वे वेरखा
वांहे, तगतगे तेजे सारा । ज्ञान परमत तणुं ते अर्चा;

मांहे परिणामनी धारा रे वाइ ॥ सा० ॥ ४ ॥ राग सिंदूरनुं
 कीधुं टीलुं; शियल्लनो चांडलो शोहे । भावनो हार हैयमां
 लहेके; दाननां कांकरण सोहे रे वाइ ॥ सा० ॥ ५ ॥ सुमति
 साहेली साथें लेइनें; दीठे मारग वहीये । क्रोध कपाय कुमति
 अज्ञानी; तेहथी वात न करीये रे वाइ ॥ सा० ॥ ६ ॥ मिध्यात्वा
 पीयरमां न वसीये, रहेतां अलखामणां थइये । मोह माया
 मावतर वीरुआं दोहिलो काल निगमीये रे वाइ ॥ सा० ॥ ७ ॥
 अनुभवप्रीतम साथे रमतां; प्रेमे आनंदपद लहिये । विनय-
 प्रभ सखी प्रसादे; भावे शिवसुख लहिये रे वाइ ॥ सा० ॥
 ॥ ८ ॥ इत्यात्मोपदेश सद्याय संपूर्णः ॥

। अथ द्वितीय श्री आत्मोपदेश सद्याय ।

॥ हुँ तो प्रणमुं सद्गुरु राया रे; माता सरसतीना वंडूं
 पीया रे, हुँ तो गाऊं आतम राया । जीवनजी वारणे मत्
 जाजो रे, तुमे घेर वेठां कमा वो चेतनजी, वारणे मत् जाजो
 रे ॥१॥ ताहरे घरमां छे दुर्मति राणी रे, के तासुं कुमति केहे-
 वाणी रे तुने भोलवी वांधशे ताणी रे ॥ जी० ॥ वा० ॥ २ ॥
 ताहारा घरमां छे व्रण रत्न रे, तेनुं करजे तुं तो यत्न रे, ए
 तो अखूट खजीनो छे धन ॥ जी० ॥ वा० ॥ ३ ॥ ताहारा घरमां

पेठा छे धूतारा रे, तेने काढोने प्रीतम प्यारा रे; एथी रहो ने
 तुमें न्यारा ॥ जी० ॥ वा० ॥ ४ ॥ सत्तावनने काढो घरमांथी
 रे, त्रेवीशने कहो जाये इहांथी रे, पछी अनुभव जागशे मांहेथी
 ॥ जी० ॥ वा० ॥ ५ ॥ शोल कषायने दीयो शीख रे, अढार
 पापस्थानकने मगावो भीख रे, पछे आठ करमनी शी वीक
 ॥ जी० ॥ वा० ॥ रे ६ ॥ चारने करोने चकचूर रे, पांचमीशुं
 थाओ हजूर रे, पछे पामो आनंद भरपूर ॥ जी० ॥ वा० ॥ ७ ॥
 विवेकदीवो करो अजुवालो रे, मिथ्यात्व अंधकारनें टालो रे ।
 पछे अनुभव साथे मालो रे ॥ जी० ॥ वा० ॥ ८ ॥ सुमति
 साहेलीशुं खेलो रे; दुर्मतिनो छेडो मेहलो रे, पछे पामो मुक्ति
 गढ वेलो रे ॥ जी० ॥ वा० ॥ ९ ॥ ममतानें केम न मारो
 रे; जींती वाजी कांइ हारो रे; केम पामो भवनो पारो रे ॥ जी०
 ॥ वा० ॥ १० ॥ शुद्ध देवगुरु सुपसाय रे, मारो जीव आवे
 कांइ ठाय रे, पछे आनंदघनमय थाय रे ॥ जी० ॥ वा० ॥
 ॥ ११ ॥ इति ।

॥ अथ आपस्वभावनी सद्याय ॥

॥ आप स्वभावमां रे, अवधू सदा मगनमें रहेना । जगत
 जीव हे कर माधीना, अचरिज कछुअ न लीना ॥ आ० ॥ १॥
 तुम नहीं केरा कोइ नहीं तेरा, क्या करे मेरा मेरा । तेग हे

सो तेरी पास; अवर सवे अनेरा ॥ आ० ॥ २ ॥ वपु विनाशी
 तुं अविनाशी, अब हे इनको विलासी । वपु संग जब दूर
 निकाशी, तब तुम शिवका वासी ॥ आ० ॥ ३ ॥ राग ने
 रीसा दोय खत्रीसा, ए तुम दुखका दीसा । जब तुम उनकुं
 दूर करी सा, तब तुम जगका ईसा ॥ आ० ॥ ४ ॥ पारकी
 आसा सदा निरासा, ए हे जग जन पासा । ते काटनकुं करो
 अभ्यासा लहो सदा सुखवासा ॥ आ० ॥ ५ ॥ कवहींक काजी
 कवहींक पाजी, कवहींक हुआ अब भ्राजी । कवहींक जगमें
 कीर्ति गाजी; सब पुङ्गलकी वाजी ॥ आ० ॥ ६ ॥ शुद्ध उप-
 योग ने समता धारी, ज्ञान ध्यान मनोहारी । कर्म कलंककुं
 दूर निचारी; जीव तरे शिव नारी ॥ आ० ॥ ७ ॥ इति सद्याय ॥

। अथ शीयल विषे पुरुषने शिखामणी सद्याय

॥ चाल ॥ सुख सुख कंता रे, शीख सोहामणी । प्रीत न
 कीजे रे; परनारी तणी ॥ उथलो ॥ परनारी साथे प्रीत पिउडा,
 कहो कीण परें कीजिये । उंघ वेची आपणी, उजागरो किम
 लीजिये । काछडी छूटो कहे लंपट; लोकमाहि लाजिये । कुल

विषय खंपण रखे लागे, सगामां केम गाजिये ॥ १ ॥ चाल ॥
 प्रीति कंतां रे, पेहेलां वीहीजीये । रखे कोइ जाणे रे, मन
 शुं ध्रूजीयें मनशुं भूरीयें पण, जोग मलवो छे नहीं । रात
 दिन विलपतां जाये, अचटाइ मखुं सही । निज नारिथी संतोप
 न वल्यो, परनारिथी कहो शुं हशे । जो भरे भाणे वृत्ति न
 वली तो एठ चाटे शुं हशे ॥ २ ॥ चाल ॥ मृग तृष्णाथी रे,
 तृष्णा नवि टले । वेलु पील्यां रे, तेल न नीसरे । उ० । नीसरे पाणी
 वलोवतां, लव लेश मांखणनो वली । वूडतां वाचक भरया केणे
 ते तरया वात न सांभली । तेम नार रमतां परतणी, संतोप न
 वल्यो एक घडी । चित्त चटपटी उच्चाट लागे, नयणे नावे
 निद्रडी ॥ ३ ॥ चाल ॥ जेवो खोटो रे; रंग पतंगनो । तेवो
 चटको रे, परस्त्री संगनो ॥ उ० ॥ परत्रीयाकेरो प्रेम पिउडा
 रखे तुं जाणे खरो । दिन चार रंग सुरंग रूडो, पछी नहीं रहे
 निर्धरो । जे वणा साथे नेह मांडे छांड तेहशुं प्रीतडी । एम
 जाणी म म कर नाहला, परनारि साथे प्रीतडी ॥ ४ ॥ चाल ॥
 जे पति वाहालो रे, वंचे पापिणी । परशुं प्रेमें रे; राचे
 सापिणी ॥ उ० ॥ सापिणी सरखी वेंण निरखी, रखे शीयल
 थकी चले । आंखने मटके अंग लटके, देव दानवने छले । ए मांहे
 काली अति रसाली; वणी मीठी शेलडी । सांभली भोला रखेभूलो,

जाणजो विष वेल्डडी ॥५॥ चाल ॥ संग निवारो रे, पररामा तणो ।
 शोक न कीजें रे, मन मिलवा तणो ॥ ३० ॥ शोक शाने करो
 फोगट, देखवुं पण दोहिलुं । क्षिण मेडिये क्षिण शेरीये,
 भमतां न लागे सोहिलुं । उक्कासने निःश्वास आवे, अंग भांजे
 मन भमे । वलि कामिनी देखी देह दाजे, अन्न दीडुं नवि गमे
 ॥ ६ ॥ चाल ॥ जाये कलामी रे; मनशुं कल मले । उन्मत्त
 थइनें रे अलल पलल लवे ॥ ३० ॥ लवे अलल पलल जाणे
 मोहधेलो मन रडे ॥ महामदन वेदन कठिन जाणी, मरण वारु
 त्रेवडे । ए दश अवस्था कामकेरी, कंत कायाने दहे । एम
 चित्त जाणी तेज प्राणी, पारकी ते सुख लहे ॥ ७ ॥ चाल ॥
 परनारींना रे, पराभव सांभलो । कंता कीजें रे, भाव ते निर्मलो
 ॥ ३० ॥ निर्मलें भावे नाह समजो, परव धूरस परिहरो ।
 चांपीउं कीचक भीमसेनें; शिला हेठल सांभलो । रण पड्यां
 रावण दशे मस्तक; रडवड्यां ग्रंथे कल्यां । तिम मुंजपति दुख
 पुंज पाम्यो, अपजश जगमांहे लह्या ॥ ८ ॥ चाल ॥ शीयल
 सल्लुणा रे, माणस सोहिये । विण आभरणें रे; जग मन
 मोहीयें सुर नर करे सेवा, विष अमिय थइ संचरे । केंसरी सिंह
 शीयाल थाए, अनल अति शीतल करे । साप थाए फूलमाला
 लच्छी घर पाणी भरे । परनारि परिहरि शीयल मन धरि,

मुक्तिवधु हेला वरे ॥ ६ ॥ चाल ॥ ते माटे हूँ रे, वालम वीनवु
 पाए लागीनें रे, मधुर वयणो चवुँ ॥ ७० ॥ वयण माहारुं
 मानीये, परनारीथी रही वेगला । अपवाद माथे चढे मोटो,
 नरक थड्ये दोहिला । धन्य धन्य ते नर नारि जे जग, शीयल
 पाले कुल तिलो; ते पामशे यश जगत मांहि, कुमुद चंद सम
 उजलो ॥ १० ॥ इति ॥

॥ अथ शीयलविषे नारीने शिखामणी सद्यास ॥

॥ चाल ॥ एक अनोपम, शिखामण खरी । समजी लेजो
 रे; सवली सुंदरी ॥ ७० ॥ सुंदरी सेहेजे, हृदय हेजे, पर सेजे
 नवि बेसीये । चित्तथ की चूकी लाज मूकी; पर मंदिर नवि
 पेसीये । बहु धेर हींडी नार निर्लज, शास्त्रे पण तजवी कही
 । जेम प्रेत दृष्टे पड्युं भोजन, जमवुं ते जुगतुं नहीं ॥ १ ॥
 ॥ चाल ॥ परशुं प्रमे रे, हसीय न बोलीये । दांत देखाडी
 रे, गुह्य न खोलीये ॥ ७० ॥ गुह्य घरतुं परनी आगे, कहोने
 केम प्रकाशीये । वली वात जे विपरीत भासे, तेहथी दूरे
 नाशीये । असुर सवारा अने अगोचर, एकलां नवि जाहये ।

सहसातकारे काम करतां, सहेजे शील गमावीये ॥ २ ॥ चाल ॥
 नट विट नरगुं रे, नयण न जोडीये । मारग जातां रे, आधुं
 ओढीये ॥ ३० ॥ आधुं ते ओढी वात करतां; वगुंज रूडां
 शोभीये । सास्र अने माना जएया विणा; पलक पास न
 थोभीये । सुख दुःख सरज्युं पामीये पण, कुलाचार न सूकीये
 । परवश वसतां प्राण तजतां, शीयलथी नवि चूकीये ॥ ३ ॥
 ॥ चाल ॥ व्यसनी साथे रे, वान न कीजीये । हाथो हाथे
 रे, ताली न लीजीये ॥ ३० ॥ ताली न लीजे नजर न दीजे
 चंचल चाल न चालीये । एक विषय बुद्ध वस्तु केहनी, हाथे
 पण नवि झालीये । कोटि कंदर्प रूप सुंदर, पुरुष पेखी न
 मोहिये । तृणखलां तोले गणी तेहने, फारिय सामुं नजोइये
 ॥ ४ ॥ चाल ॥ पुरुष पीयारो रे; वलि न वखाणिये । वृद्ध
 ते पिता रे, सरखो जाणीये ॥ ३० ॥ जाणीये पियु विण पुरुष
 सधला; सहोदर समो वडे । पतिव्रतानो धर्म जोतां, नावे कोइ
 तडोवडे । कुरूप कुटी कूवडो ने; दुष्ट दुर्वल निगुणो । भर-
 तार पामी भामिनी ते, इंद्रथी अधिको गुणो ॥ ५ ॥ चाल ॥
 अमरकुमारे रे, तजी सुरसुंदरी । पवनंजये रे, अंजना परिहरी
 ॥ ३० ॥ परिहरी सीता रामे वनमां, नलें दमयंती । महासती
 माथे कष्ट पड्यां पण; शीयलथी ते नवि चलि । कसोटीनी

परें कसीअ जोतां, कंतशुं विहडे नहीं । तन मन वचनें
शीयल राखे, सती ते जाणो सही ॥ ६ ॥ चाल ॥ रूप देखाडी
रे, पुरुष न पाडीये । व्याकुल थइने रे, मन न बगाडीये
पण पुरुषपरनुं; जोग जोतां नवि मले । कलंक माथे चढे कूडां
सगां सहू दूरे टले । अणसरज्यो उचाट थाये, प्राण तिहां
लागी रहे । इह लोक पामे आपदा परलोके पीडा बहु सहे ॥७॥
॥ चाल ॥ रामने रूपे रे शूर्पनखा मोही । काज न सीधुं रे,
अने इजत खोइ ॥ ३० ॥ इजत खोइ देख अभया, शेर सुद-
र्शन नवि चल्यो । भरतार आगल पडी भोंठी, अपवाद सवले
उच्छल्यो । कामनी बुद्धे कामिनीये, वंकचूल वाह्यो घणुं ।
पण शीयलथी चूक्यो नहीं, दृष्टांत एम केतां भणुं ॥ ८ ॥
॥ चाल ॥ शीयल प्रभावे रे, जुवो शोले सती । त्रिभुवन माहे
रे जेह थई छती ॥ ३० ॥ सती थइने शीयल राख्युं, कन्यना
कीधी नहीं । नाम तेहनां जगत जाणो, विश्वमां उगी रही ।
विविध रत्नें जडित भूषण; रूपसुंदरी किन्नरी । एक शीयल
विण शोभे नहीं; ते सत्य गणजो सुंदरी ॥ ९ ॥ चाल ॥
शीयल प्रभावे रे; सहू सेवा करे । नवे वाडे रे, जेह निर्मल
धरे ॥ ३० ॥ धरे निर्मल शीयल उजल, तास कीर्ति जल हले
। मनकामना सवि सिद्धि पामें, अष्ट भय दूरें टले । धन्य धन्य

ते जाणो धरा, जे शीयल चोखुं आदरे, आनंदना ते ओघ
पामे, उदय महा जस विस्तरे ॥ १० ॥

॥ इति नारी ने शिखामणनी सद्याय ॥

॥ धोवीडानी सद्याय ॥

। धोवीडा तु' धोजे मननुं धोतीयुं रे रखे राखतो मेल लगार
रे । एणे रे मेलें जग मेलो करयो रे, अण धोयुं न राखे
लगार रे ॥ धो० ॥ १ ॥ जिनशासन सरोवर 'सोहामणुं' रे;
समकित तणी रूडी पाली रे । दाना दिक चारे वारणा रे;
मांही नवतत्व कमल विशाल रे ॥ धो० ॥ २ ॥ तिहां जीले
मुनिवर हंसला रे; पीये छे तप जप नीर रे । शम दम आदें
जे सिला रे; तिहां पखाले आतम चीर रे ॥ धो० ॥ ३ ॥
तपवजे तप तडके करी रें, जालवजे नवब्रह्म वाड रे । छांटा
उडाडे पाप अदारना रे एम उजलुं होशे ततकाल रे । धो० ॥
॥ ४ ॥ आलोयण सावूडो सधो करे रे, रखे आवे माया
शेवाल रें । निश्वें पवित्रपणुं राखजे रे, पळे' आपणा नियम
संभाल रे ॥ धो० ॥ ५ ॥ रखे मूकतो मन मोकलुं रे; पड
मेलीने संकेल रे । समय सुंदरनी शीखडी रे । सुखडी अमृत
वेल रे ॥ धो० ॥ ६ ॥

॥ अथ भरतचक्रीनी सद्याय ॥

॥ मनमें ही वैरागी भरतजी, मनमें ही वैरागी । सहस्र
वत्रीश मुकुट बंध राजा; सेवा करे बडभागी । चोशठ सहस्र
अंतेउरी जाके; तोहि न हुवा अनुरागी ॥ भ० ॥ १ ॥ लाख
चोराशी तुंगम जाके, छन्नु कोड हे पागी । लाख चोराशी
गज रथ सोहीये, सुरता धर्मशुं लागी ॥ भ० ॥ २ ॥ चार
करोड मण अन्नज सिजे लूण दश लाख मण लागे । तिन कोड
तो गोकुल दूजे एक कोड हल सागी ॥ भ० ॥ ३ ॥ सहस्र
वत्रीश देश बडभागी, भये सरवके त्यागी । छन्नु कोड गासके
अधिपति, तोहे न हुआ सरागी ॥ भ० ॥ ४ ॥ नव निधिरतन
चोगडा बाजे; मन चिंता सब भांगी कनक कीर्ति मुनिवर बंदत
हे; देजो मुक्ति में मागी ॥ भ० ॥ ५ ॥ इति ॥

॥ अथ अभयरामकृत श्री रत्नचिंता-

मणीनी सद्याय प्रारंभः ॥

॥ आ भव रत्नचिंतामणि सरिखो, वारो वार न मलशे
जी । चेति शके तो चेतजे जीवडा; आवो समय नहिं मलशे
जी ॥ आ भव० ॥ १ ॥ चार गति चोराशी लाख योनी,
तेहमां त ममी आयो जी । परायसयोगे स्वप्ननी संगते;

मानवनो भव पायो जी ॥ आ० ॥ २ ॥ वहेलो था तुं वहे
 लो जीवडा, ले जिनवरनुं नाम जी । कूगुरु कुदेव कुधर्मने
 छंडी, कीजें आतम काम जी ॥ आ० ॥ ३ ॥ जेम कठीयारे
 चिंतामणि लाधो, पुण्य तणे संयोग जी । कांकरानी परें नाखी
 दीधो, फरि नहिं मल्लवा जोग जी ॥ आ० ॥ ४ ॥ एक काले
 तुं आन्व्यो जीवडा, एककालें तुं जाशे जी तेहनी वच्चें तुं
 वेठो जीवडा, एककाले तुं जाशे जी तेहनी वच्चें तुं वेठो
 जीवडा, काल आहेडी निकासे जी ॥ आ० ॥ ५ ॥ धन्य
 साधु जे संयम पाले, सूधो मारग दाखे जी, साचुं नाणुं गंठि
 वांधे, खोटे दृष्टि न राखे जी ॥ आ० ॥ ६ ॥ मात पिता दारा
 सुत वांधव; बहु विधमां विरति जोडे जी । तेमांहथी जो काज
 सरे तो, साधु घर केम छोडे जी ॥ आ० ॥ ७ ॥ माया ममता
 विषय सहु छंडी, संवरं चामा एक कीजे जी । गुरुउपदेश
 सदा सुखकारी; सुणी अमृत रस पीजे जी ॥ आ० ॥ ८ ॥ जेम
 अंजलीमां नीर भराणुं; क्षण क्षण ओछुं थाय जी । घडीं
 वडीयें घडीयालां वाजे, क्षण लाखीणो जाय जी ॥ आ० ॥ ९ ॥
 सामायिक मन शुद्धे कीजे, शिवरमणी फल पामीजें जी ।
 मानवभव मुक्तिनो कामी, तेमां भरोसो शानो लीजें जी ॥ आ०
 ॥ १० ॥ देव गुरु तमें दृढ करी धारो; समकित शुद्ध आराधो

जी । छकाय जीवनी । रत्ना करीने, मुक्तिनो पंथज साधो जी
 ॥ आ० ॥ ११ ॥ हैडा भीतर ममता राखो; जनम फरी नवि
 मल्लशे जी । कायर तो कादवर्मा खूता, शूरा पार उतर शे जी
 ॥ आ० ॥ १२ ॥ गुरु कंचन गुरु हीरा सरिखा; गुरु ज्ञानना
 दडीया जी । कहे अभयराम गुरु उपदेशों, जीव अनंता तरीया
 जी ॥ आ० ॥ १३ ॥

॥ अथ श्री धन्नाजीनी सद्योय ॥

॥ शीयाल्लामां शीत घणी रे धन्ना, उनाले लूजाल ।
 चोमासें जल वादलां रे धन्ना; ए दुःख सह्युं न जाय । हुँ तो
 वारी रे धनजी आज नहि सो काल ॥१॥ वनमें तो रहेवुं एकलुं
 रे धन्ना; कोण करे तारी सार । भूख परिसह होहिलो रे धन्ना,
 मत कर एसी वात रे हो धनजी । मत लीयो संयम भार ॥२॥
 वनमें तो मृग एकलो रे माता, कोण करे उनकी सार । करणी
 तो जेसी आपकी रे माता, कोण वेटो कुण बाप रे हो जननी
 । हुँ लेहुँ संयम भार ॥ ३ ॥ पंच माहाव्रतको पालवो रे धन्ना,
 पांच मेरु समान । चावीस परिसह जीतवा रे धन्ना; संयम
 खांडा की धार रे हो धनजी ॥ मत० ॥४॥ नीरविनानी नदी
 कीसी रे धन्ना; चंद्र विना केसी रात । पियु विना केसी कामिनी

रे धन्ना; वदन कमल विल खाय रे हो धनजी ॥ मत् ० ॥ ५ ॥
 दीपक विना मंदिर किस्यां रे धन्ना कान विना केसो राग ।
 नयण विना किस्युं निरखवुं रे धन्ना, पुत्र विना परिवार रे हो
 धनजी ॥ मत् ० ॥ ६ ॥ तुं मुक्क अंधालाकंडी रे धन्ना, सो
 कोइ टेको रे होय । जो कोइ लाकडी तोडशे रे धन्ना, अंधो
 होशे खुवार रे हो धनजी ॥ म० ॥ ७ ॥ रत्न जडितको
 पिजरो रे माता, ते सूडो जाणे बंध । काम भोग संसारना रे
 माता ज्ञानीने मन फंद रे हो जननी । हूँ लोहूँ संयम भार ॥ ८ ॥
 आयु तो कंचन भरयो रे धन्ना, राइ परवत जेम सार । मगर
 पच्चीशी असतरी रे धन्ना, नहिं संयमकी वान रे हो धनजी
 ॥ म० ॥ ९ ॥ नित्य उठी घोडले फीरतो रे धन्ना, नित्य उठी
 वागमें जाय । एसी खुवी परमाणे रे धन्ना, चमर दुलायां जाय
 रे हो धनजी ॥ म० ॥ १० ॥ चोडी पालखीये पोढतो रे
 धन्ना, नित्य नइ खुवी माण । ए तो बत्रीस कामिनी रे धन्ना,
 उभी करे अरदास रे हो धनजी ॥ म० ॥ ११ ॥ नारया
 सकारा हूँ गयो रे माता, काने आयो राग । मुनिश्वरनी वाणी
 सुणी रे माता, आ संसार असार रे हो जननी ॥ हूँ लेशुं ० ॥
 ॥ १२ ॥ हाथमें लेनो पातरो रे धन्ना, घेर घेर मागवी भीख ।
 कोइ गालज देइ काढशे रे धन्ना, कोइ देवेंगे शीख रे हो

धनजी ॥ मत० ॥ १३ ॥ तज दिय़ां मंदिर मालीयां रे माता;
 तज दियो सब संसार । तज दीनी घरकी नारीयो रे माता,
 छोड चल्यो परिवार रे हो जननी ॥ हुँ ले० ॥ १४ ॥ जूठां
 तो मंदिर मालियां रे माता, जूठो ते सब संसार । जीवतां चूटे
 कालजूं रे माता, मुवां नरक लेइ जाय रे हो जननी ॥ हुँ ले०
 ॥ १५ ॥ रात्रिभोजन छोड दे हो धना, परनारी पचरखाण ।
 परधनशुं दूरा रहो रे धना, एहज संयमभार रे हो धनजी
 ॥ मत० ॥ १६ ॥ मात पिता वरजो नहिं रे धना, मत कर
 एसी बात । एह वत्रीशे कामिनी रे धना, एसा देगी शाप रे
 हो धनजी ॥ म० ॥ १७ ॥ कर्मतणां दुःख में सहां रे माता,
 कोइ न जाणे भेद । राग द्वेषके पूंछडे रे माता; वाध्यां वैर
 विरोध रे हो जननि ॥ हुँ० ॥ १८ ॥ साधुपणामें सुख घणां
 रे माता; नहिं दुःखरो लवलेश । मलशे सोइ खावशुं रे माता,
 सोइ साधु उद्देश रे हो जननि ॥ हुँ० ॥ १९ ॥ एकलो उठी जायशे
 रे माता, कोइ न राखणहार । एक जीवके कारणे रे माता, बयुं करो
 एसो विलाप रे हो जननि ॥ हुँ० ॥ २० ॥ न कोइ धनो मर गयो रे
 माता, न कोइ गयो परदेश । उग्या सोइ आथमें रे माता,
 फूल्यो सो करमाय रे हो जननि ॥ हुँ ले० ॥ २१ ॥ काल
 श्रीचिंतो मारशे रे माता; कोण छोडावण हार । कर्म काट मुक्त

गया रे माता, देवलोक संसार रे हो जननि ॥हुँ ले० ॥२२॥
 जे जेसी करणी करे रे माता, तिन तेसां फल होय। दया धरम
 संयम विना रे माता, शिवसुख पाये न कोय रे हो जननि
 ॥ लेशुं ० ॥ २३ ॥ इति ॥

श्री द्वारिका नगरीनी सजाय

दोहा— दोनुं वंधव आरडे, दुःख धरतां मन माहे;
 बलती देखी द्वारिका, कीजे कवण उपाय. १
 रतन भींत सोवन तणी, तेह बले ततकाल;
 सोवन थंभा कांगरां; जाणे बले पराल. २
 ढाल—बलती द्वारिका देखी ने रे भाई, घणा थया दिलगीर रे,
 छाती ते लागी फाटवा रे भाई; नयणे बछुटयां नीररे,
 माधव हम बोले; १
 वे वांधव मलीने तीहां रे भाई; वात करे करुणाय,
 दुःख साले द्वारिका तणुरे भाई; अब कीजे कवण उपायरे;
 माधव० २
 किहांरे द्वारिकानी साहिबीरे भाई, किहां गजदरनो ठाठ;
 सज्जननो मेलो किहां रे भाई; क्षणमां हुआ घणाघाट रे,
 माधव० ३

हाथी घोडा रथ बले रे भाई; बेंतालीस बेंतालीस लाख;
अडतालीस क्रोड पाला हतारे भाई, चणमां हुई गया राखरे,

माधव० ४

हलधरने हरजी कहे रे भाई, धिग कायरपणुं मोय;
नयरी वल्ले मुज देखतारे भाई, जोर मुज न चाले कोयरे;

५

माधव० ५

नयरी बले मुज देखतारे भाई, राखी न शकुरे जेम;
इंद्र धनुष में चढावीयुं रे भाई; ए बल भाग्युं केम रे,

माधव० ६

जेणी दीशे जोता तिणी दिसे रे भाई, सेवक सहस अनेक,
हाथ जोडी उभा खड। रे भाई, आज न दीसे एक रे,

माधव० ७

मोटा मोटा राजवी रे भाई शरणे रहेता आय,
उलटो शरणो ताकीओ रे भाई; वेरण वेला आय रे,

माधव० ८

चादल बीज तणी परे रे भाई; बुद्धि बदलाये सोय;
इण दोहीलीमां आपणो रे भाई; सगो न दीसे कोय रे,

माधव० ९

महेल उपगरण आयुध बले रे भाई, वल्ले सह परिवार;

आ आपदा पुरी पडी रे भाई, कीजे कवण विचार रे,
माधव० १०

बलतां हलधर इम कहे रे भाई, प्रगटयां पूर्वनां पाप,
चीजुं तो सबलुं रखुं रे भाई; मांहि बले मायने वाप रे;
माधव० ११

दोनुं वांधव मांहे घस्या रे भाई, नयरीमां चाल्या जाय;
रथ जोडी तिणे समे रे भाई, मांहे घाल्या मातने तात रे,
माधव० १२

दोनुं वांधव जुतिया रे भाई, आव्या पोलनी मांय;
दोनुं वांधव बहार नीकल्या रे भाई, दरवाजो पडियोआयरे,
माधव० १३

पाछुं वाली जुए तिहां रे भाई, घणा थया दिलगीर;
छाती ते लागी फाटवा रे भाई, नयणे बछुटयां नीर रे,
माधव० १४

हलदरने हरजी कहे रे भाई, सांभल वांधव वात,
किण दीशी आपणे जाइशुं रे भाई, ते दिश मीय बतायरे,
माधव० १५

वचन सुणी माधव तणां रे भाई; हलधर बोले एह,
पांडव भाई कुंता तणा रे भाई; अब जाइये तेहने गेहरे,
माधव० १६

वयणां सुणी हलधर तणा रे भाई, माधव बोले एम,
देशवटो देइ काठीयारे भाई, ते घर जाउं केमरे. मा०
वलतां हलधर इम कहे रे भाई. देखी होशे दिलगीर,
ते किम अवगुण आणशे रे भाई, गिरुआ गुण गंभीर

माधव०

तें तेहनां कारज कियां रे भाई, घातकीखंडमां जाय,
द्रौपदी सोंपी आणीरे भाई, ते केम भुलशे भाईरे.
अहंकारी शीर शेहरा रे भाई, एहवी संपदा थाय,
ते नर पाला चालीया रे भाई, आपदा पडी बहु आयरे.
पांडव मथुरा प्रगटी जिहारे भाई, अग्नि खुण समुद्र त
ते नयरी भणी चालीया रे भाई, बांधव वेहु सधीर

माधव०

जे नर सय्याए पोढतारे भाई, ते नर पाला होय,
करजोडी विनयविजय इम भणारे भाई, आ भव पार उतार

माधव इम बोले.

॥ अथ सुमतियें दुर्मतिने कीधेल उपदेशनी सभाय ॥

हो दुर्मतडी वेरण थइ लीधो रे महारा नाथने । हो पुर-
पतडी शील शिथिल कीधो रे संघी साथने । ए आंकरणी ।
तुने ममता मातायें जाइ छे; तुं तो दूंतपणामां डाही छे, तुं तो
वाघण थइने वाही छे ॥ हो दु० ॥ १ ॥ तुं मिथ्यामतनी
वेटी छे; तुं तो कपट पणानी पेटी छे, तुं तो लोभ पणानी
लेटी छे ॥ हो दु० ॥ २ ॥ तें मोह मदिराप्यालो पायो छे;
मारो नाथ तेणे भरमायो छे; तें सुकृत खजानो खायो छे
॥ हो० ॥ ३ ॥ तें कपट कीधी केलवणी छे, दुःख करवामां तुं
प्रवीणी छे, पण गुणठाणे गुणहीणी छे ॥ हो० ॥ ४ ॥ मारो
कंथ पासमां पाडयो छे, मारो विवेक पुत्र विणसाडयो छे,
मारो समकित मंत्री ताडयो छे ॥ हो० ॥ ५ ॥ तारो मान पुत्र
मन खारो छे, तेतो दुर्गतिपुरनो द्वारो छे, एं तो भव अटवी
फरनारो छे ॥ हो० ॥ ६ ॥ कहे दुर्मति दोष नहिं ए मारो, में
तेडयो नहिं स्वामी तारो, ए उपाधि तणो सहि उपगारो ॥ हो०
॥ ७ ॥ इति ॥ अथ दुर्मतियें सुमतिये कीधेला प्रत्युत्तरनी
सभाय ॥ हो शुभ मतिजी मुजने एवडो दोष दियो शा माटें ।
हो जगजननी उवट चले ते आवे मुज घर घाटें ॥ ८ ॥ ए

आंकणी ॥ नीर वहे नीचुं चाले, उंचुं न वहे कोइ कालें,
 एतो कल वल्ल कट्टि कोइ वाले ॥ हो शु० ॥ ६ ॥ मेला खेला
 जिहां होवे; तिहां अणतेइयो जग सहु जोवे, एतो खांते निशि
 सघली खोवे ॥ हो० ॥ १० ॥ जिहां देव गुरु-दरसण करुवा,
 कथा सुणी पातिक हणवा, तिहां मोह आवे छे मन हरवा
 ॥ हो० ॥ ११ ॥ संगें कथा सुणवा जावे, आलस उंच तिहां
 आवे, भगवंत वचन नहिं मन भावे ॥ हो० ॥ १२ ॥ सहि
 कंत तमारो समजावो, प्रेमवायकथी वली रीजावो, तिहां दुर्मतिनो
 नहिं दावो ॥ हो० ॥ १३ ॥ समता घरमांहे जेह वसे; शुद्ध
 समकित तो तेहज धरशे, भवसागर पण ते तरशे ॥ हो० ॥
 तेने उपाधि तणुं घरतो टलशे; ते समाधि तणा घरमां भलशे
 तेतो महानंद पदमां जइ मलशे ॥ हो० ॥ १५ ॥

॥ अभव्यने उपदेश न लागवा विषे ॥
 ॥ सभाय ॥

। उपदेश लागे न अभव्यने, बहुविधशुं बूजवे कोय
 रे । गंगाजल नवरावीर्यें, पण वायसहंस न होय रे ॥ २० ॥
 ॥ १ ॥ जिम जिम बहु प्रतिबोधियें, तिम तिम चमणो थाय
 रे । हांजी कुटिल अश्वतणी पेरें, अवलो अवलो ते जाय रे

॥७०॥ २ ॥ पयने श्मकर पातां थकां, विपधरने वधे-विप
 पूर रे । हांजी हाण करे हित दाखतां, ते माटें वेशीयें दूर रे
 ॥ ७० ॥ ३ ॥ अजाण दुःखें आराधियें; सुजाण वणुं सुलभ
 रे । हांजी दाधारींगा मानवी, वूजवंतां महादुर्लभ रे ॥ ७० ॥
 ॥ ४ ॥ मारक उदाइ रायनो, नमुची नामें प्रधान रे । हांजी
 वार वरस लगें वूजव्यो, तो पण न वलीकांइ शान रे ॥७०॥
 ॥ ५ ॥ शीखामण देतां थकां; जे समजे नहि कल्पंत रे ।
 हांजी अत्रगुण कारी जाणजो, सुग्रीव वानरनो दृष्टांत रे ॥७०॥
 ॥ ६ ॥ कुसंगा संग न कीजीयें, धरियें नवपदनुं ध्यान रे ।
 हांजी उदये सदा सुख उपजे, उत्तम संगनिदान रे ॥ ७० ॥
 ॥ ७ ॥ इति सभाय ॥

॥ पद ६ सुं ॥

काल तारे शिर भमेरे, चेतन प्यारा । मनवा तुंजो विचारी
 जगमां न रखा जारी । राम शंभु के मोरारी रे ॥ चेतन प्यारा ॥
 ॥ काल० ॥ ए टेक ॥ १ ॥ नाम तेनो नाश थाशे, जनम्यो
 ते मरी जाशे । वडी न राखी शकाशेरे ॥ चेतन० ॥ २ ॥
 जेम होलापर दोडे, वाज पंखी डोक मोडे । कोइने न काल
 छोडेरे ॥ चेतन० ॥ ३ ॥ जेनी राजरिद्धि भारे; क्रोड सैन
 साज सारे । कालने न क्रोड वारे रे ॥ चेतन० ॥ ४ ॥

आव्योतो तुं मुठीवाली, जवुं जीव हाथ खाली । करे माथाकूट,
 ठाली रे ॥ चेतन० ॥ ५ ॥ लखपती छत्रपती, गया कैक
 करोडपती । दीठा तें नयणावती रे ॥ चेतन० ॥ ६ ॥ चक्रि
 हरिवल राया, खट खंडमां न माया । वलती चेहमां समाया रे
 ॥ चेतन० ॥ ७ ॥ जर जोरुने जवानी मोहनी ए राजधानी ।
 दुनियां वनी दिवानी रे ॥ चेतन० ॥ ८ ॥ धन धरणी ने धरा,
 अंतवेला थाय परा । पुण्य पाप साथ खरा रे । चेतन० ॥ ९ ॥
 जीव तारी जींदगानी, एक वेला धूलधाणी । कर तुं साची
 क्रमाणी रे ॥ चेतन० ॥ १० ॥ रेंट घटमाल जेवो, बारा पछी
 वारो लेवो । एक दहाडो सौने देवोरे ॥ चेतन० ॥ ११ ॥ पण
 मायाने न तजे, प्राणियो न प्रभु भजे । सामग्री न रुडी सजेरे
 ॥ चेतन० ॥ १२ ॥ माया तजी ध्यान धरे, स्हेजमां संसार
 तरे । सांकलो पोकार करे रे ॥ चेतन० ॥ १३ ॥

॥ श्री दशारणभद्रनी सज्जाय ॥

(भेखरे उतारो राजा भरथरी- ए देशी.)

जीरजिगंद समोसर्या, दशनपुरे मुनिरायरे; सुर नर इंद्र
 सेवा करे, हरप धरी मुनिभाय रे ॥ १ ॥ दशारणभद्र राजा
 चिंतवे; आणी मन अभिमानरे, किणोरे न वांधा तिम हुं

वांदशुं, महारो जनम करीश परमाण रे ॥ दशा० ॥ २ ॥
 चतुरंग सैन्यशुं परिवर्यो, साथे सवि परिवाररे, त्रिभुवन तृण
 सम मानतो, वीर वंदिया हर्ष अपार रे ॥ दशा० ॥ ३ ॥
 सोहमपति अवधिये करी, जाणियो अति अभिमानरे; इंद्र
 एरावण आविया, दीपता मेरु समान रे ॥ दशा० ॥ ४ ॥
 पंच सय चार मुख शोभता, मुख मुख आठ आठ दंत रे, दंत
 दंत आठ आठ वावडी, वाव्ये वाव्ये आठ कमल हुंतरे
 ॥ दशा० ॥ ५ ॥ कमल कमल लाख पंखडी, पत्रे पत्रे नाटक
 होय रे; पदम पदम विच करणीका; तिहा जिनमंदिर जोय रे
 ॥ दशा० ॥ ६ ॥ इंद्र इंद्राणी आठशुं, पूजे जिनविंव भावरे;
 चोसठ सहस गज एहवा, आव्या वंदवा जिन सुरराव रे
 ॥ दशा० ॥ ७ ॥ इंद्र देखी भूप इम भणे; मान जीपवा कयो
 उपाय रे; सिंह शियाल न होय सही; लेइ संयम लगाडुं पाय
 रे ॥ दशा० ॥ ८ ॥ दानेश्रीशांति जिनेशरु, माने श्रीदशारणभद्र
 रे, भोगे श्रीशालिभद्र गुणनीलो, शीले श्रीशूलिभद्र रे ॥ दशा०
 ॥ ९ ॥ तपवल्ले करम क्षर्य करी, पाणियो मुक्ति निस्तंद्र रे,
 आचार्य (श्री) शिवचंद्र पाय नमी, विनवे मुनि रामचंद्र
 रे ॥ दशा० ॥ १० ॥

॥ रहनेमी मुनिनी सभाय ॥

(राग मारुणी सांभलजो मुनि सजमरागी ए देशी)

पावस ऋतु वरसे घनमाली; भीनी पहरेण फालीरे; चीर
 उगावतें तन ऊघालि, रहनेमि मति चाली रे ॥ १ ॥ ममकर
 ममकर देवर आली, अम्हेअ नहीं ते वाली रे, सतीअ शिरो-
 मणि राजुल वाली, वचन बोले टंकशाली रे ॥ मम० ॥ २ ॥
 दिवस घणा दीक्षा तें पाली, इण्णि कारणि विटाली रे, सुकुल
 जात वांधव वनमाली, हीयडे जोय निहाली रे ॥ मम० ॥ ३ ॥
 मम काया पेखी सुंवाली, भ्रम भूलो दंदाली रे, मलमूत्रे भरी
 विकराली, तोही न चेतें हाली रे ॥ मम० ॥ ४ ॥ एहवी आल
 करे रे पींडाली, अम्हेअ नहीं गोवाली रे, वाघ गाय चीतर
 जिम छाली, विहे मेघ मराली रे ॥ मम० ॥ ५ ॥ इण्णे आले
 जो अरे कपाली ! मन्मथ देही वाली रे, इंद्रे काया कीधी
 छिद्राली, रावणे दुरगति भाली रे ॥ मम० ॥ ६ ॥ इण्ण आले
 उत्तम गति टाली, दे दुरगति कंटाली रे; शोभा सुयश लिये
 उदालीं; अयशतणी परनाली रे ॥ मम० ॥ ७ ॥ इण्ण आले
 वाधे रे भवाली; कांय तें लज्जा राली रे, महीमां कीरती होशे
 काली, अवर केही देउं गाली रे ॥ मम० ॥ ८ ॥ सुणि मुनि
 मेरी शीप विशाली, तिज किन डाकडमाली रे, कां घाले रज

कंचन थाली, चतुर चेतो मनवाली रे ॥ मम० ॥ ६ ॥ शीलें
 शिवमंदिर पटशाली, जनम लगे दीवाली रे, बेरीं फोज टले
 अणीआली; सुखसंपति भणशाली रे, ॥ मम० ॥ १० ॥ शीलें
 भवसंतती परजाली; मणि कंचन परवाली रे; नेमिनाथ जपुं
 जपमाली; करे शील रखवाली रे ॥ मम० ॥ ११ ॥ सतीअतणे
 वचने अजुआली, आलोयण पखाली रे, ॥ यतन करी दीक्षा
 संभाली; शुद्ध लगाइ ताली रे ॥ मम० ॥ १२ ॥ कीरति
 कविजन करे रसाली; वयण नीका संभाली रे, तप करीय करी
 काया चोखाली, गुण गावे अमराली रे ॥ मम० ॥ १३ ॥
 जमक वावनी नित हितकारी; जे भणशे नरनारी रे; शील
 सदा व्रत पालो भवियण, शीख नीको कहे सारी रे ॥ मम० ॥
 ॥ १४ ॥

॥ श्री मेघकुमार मुनिनी सङ्गाय ॥

चारित्र लइ चितचिंतवरे हां; मनमें मेघकुमार; दीक्षा
 दो हिली; शिर तांड पगरी लगीरे हां कदि आवे करतार, दीक्षा
 दोहिलीं, पाली जावे केमरे हां, साधु संतापे एम दिक्षा दोहिली,
 नहीं मुज'उपर प्रेमरे हां कूड कहु तो नेम ॥ दी० । १ ॥ रात हुइ
 खटमासनीं हां, वेदन वधती थाय । दी० । दुखरांदाथां माणसारे हां;

जनमारो किम जाय ॥ दी० ॥ २ ॥ आवे जावे उपरे रे हां
 भर यतियारी भीड, ॥ दी० ॥ ए सहु आप सवारथी रेहां,
 कुण जाणे परपीड ॥ दी० ॥ ३ ॥ आगे देखी आवतां रेहां,
 हस मिलता सहुकोय ॥ दी० ॥ हिव साथी हुवा पछी रेहां,
 सार न पूछे कोय ॥ दी० ॥ ४ ॥ दीक्षालघु नीचे सुवेरेहां
 काढण लागा कैद ॥ दी० ॥ साचो काम सर्या पछे रेहां,
 वैरी हुवा वैद ॥ दी० ॥ ५ ॥ जो हूँ पहिली जाणतो रेहां,
 तो न करतो ए काज ॥ दी० ॥ हिव हूँ पिण परवश पडयोरे
 हां मुष्टिभली वळगज ॥ दी० ॥ ६ ॥ अथवा कयुं न गयो
 अजेरे हां, शरम न कीधी जाय ॥ दी० ॥ आपणे हाथे
 आपणोरे हां, पग कहो केम कपाय ॥ दी० ॥ ७ ॥ ए ओधो
 ए मुहपति रेहां, वीनवशुं महावीर ॥ दी० ॥ मे म्हारे थें
 थांहेरे रेहां, सस्यो वस्यो (सर्योवर्यो) इणसीर ॥ दी० ॥ ८ ॥
 इम चित्तवीने आवियारे हां, ग्रहसमें जिणवर पास दी० ॥
 वीर कहे किम साधुजीरे हां, दीसो आज उदास ॥ दी० ॥ ९ ॥
 हाथीरे भव तुं हुवोरे हां, पर उपकार प्रधान ॥ दी० ॥ सार
 करी शशलातणीरे हां, दीधो अभयादान ॥ दी० ॥ १० ॥
 सात दिवस वेदन सहीरे हां, वीजे भव बहु भांत ॥ दी०
 तिण दुख आगे ए किशुं रेहां, न करे केम निरांत ॥ दी० ॥

॥ ११ ॥ बचन सुण्या महावीरना रेहां, श्रवण अमृत समान,
 ॥ दी० ॥ ईहापोहें उपनो रेहां, जाती समरण ज्ञान ॥ दी० ॥
 ॥ १२ ॥ दीधो मिच्छा दुक्कडं रेहां, अभिग्रह लीधो एह,
 ॥ दी० ॥ नयणपणे न करुं कदे रेहां, ओपध हूँ इणं देहां
 ॥ दी० ॥ १३ ॥ चतुरपणे चारित्र लियो रेहां; स्रवे मन
 परिणाम, ॥ दी० ॥ मुनि श्रीसार नमे सरदारे हां, त्रिविध
 त्रिविध शिर नाम ॥ दी० ॥ १४ ॥ इति श्रीवादीन्द्रश्रीपार्श्व-
 चंद्रसूरीन्द्र विनेयश्रीसारमुनिराजेनकृतः स्वध्यायः ॥

॥ श्री नदिषेणामुनिनी सज्जाय ॥

(थारा महेलां उपर मेहझवुके वीचरी ए राह)

नदिषेण नयर मभार आव्यो तप पारणे; होलाल आव्यो०
 भमतां साधु सुजाण कोशया घर वारणे, होलाल, कोशया०
 विहेरणरो धर्म लाभ दियो तिहां थोभीने; हो लाल दियोति०
 इहांकण अर्थनो लाभ हुए जो तो कने; होलाल हुए० ॥ १ ॥
 वेश्यानो सुण वोल वल्यो मुनि चिंतवे, हो लाल ॥ वल्यो० ॥
 निर्धन जाणी मुज जिम तिम ए लवे, होलाल जिम० आणी
 मन अहंकार लियो तिणे ताणीने, होलाल लियो० नाखे तृण
 करी खंड तिहां किणजाणीने, हो लाल तिहां० ॥ २ ॥ वरपे

सोवम। क्रोडि। वार तिहां। तप चले, होलाल। वार० ॥ लालच
 लागी। क्रोश्यानमे सुनि पाय तले, हो लाल नमे० आबो मंदिर
 मांजी रहो घर म्होलीये, होलाल रहो० तुं पिउडो हूँ नारि
 मिल्या० दिन गालिये, हो लाल मिल्या० ॥३॥ मीठा चयण मलकं
 सुणि मन पीगल्यो; होलाल सुणि० कर्म लिख्यानो दोष न जाए
 क्किण कल्यो; हो लाल न जाए० वेदे इम शासन देव अछे फल
 भोगनो, होलाल अछे० मर परे, रस लियो तजो, दिन योगनो हो
 लाल तजो० ॥ ४ ॥ केश्या गेह निवास रह्यो नंदिपेणजी, हो
 लाल रह्यो० न पडे नारी पासे अछे कुण तेहजी, हो लाल
 अछे० मांगवी घर घर भीख सहु मन राखवो, होलाल सहु०
 श्रावक श्राविका मिष्ट वयणनो भाखवो, हो लाल वयण०
 ॥ ५ ॥ इणि परे भावठ भीख तजो धर्म बुझवे, हो लाल
 तजि० राखी थापण वेप दीक्षामग सुझे होलाल दीक्षा०
 दश दश दिन प्रतिबोधी भूके श्रीजिनकने, होलाल भूके०
 धीत्या वर्ष इम वार न बुके इम किमे होलाल न बुके० ॥६॥
 जाय न सासरे आप ओरा दे शीखडी, होलाल ओरा० जाणी
 कहो मुजधर्म रहो कां तुम पडी हो लाल रहो० वांकाजडशु वाद
 कार्या नवि किम पचे होलाल कार्या० भोजन थाय अवार
 शीतल अन्न किम रुचे हो लाल शीत० ॥ ७ ॥ आसगाइत

नारी कहे इम आकुली होलाल कहे० दशमे ठामे तुम उठो० तिहां
 कचटली होलाल उठो नर विण बुज्यां एहें हुँ न उठुँ हवे हो लाल न
 उठुं० महारो भाजे नेम कोश्याप्रति इम चचे होलाल कोश्यां० ॥८॥
 सांभली उठयो धीर आव्यो दिन दीखनो हो लाल आव्यो,
 हसतां वोन्यो बोल श्रयो मुज शीखनो हो लाल थयो०
 रही रही बहाला पिउजी कह्यो में हास्यमें हो लाल कह्यो०
 मांखण टाली मान न होवे आशमें हो लाल न होवे० ॥९॥
 बोल विणठो खास किमे गना चडे हो लाल किमे० बोले
 भाग्या मन तिको जडतां ना जडे हो लाल तिको० ततखिण
 तूटो नेह तिहांकिण कारिमो हो लाल तिहां० जिणरे त्रियाशुं
 नेह तिहां शनि वारमो हो लाल तिहां० ॥ १० ॥ वीर कने
 लही दीख करे तप कष्टनो हो लाल करे० नरककुंडथी ऊटी
 कियो मन श्रेष्ठनो हो लाल कियो० संयम पालिय देव थया
 गुण गाहये हो लाल थया० मुनि दशरथ कहे एम शीले धयां
 सुख पाइये हो लाल धयां० ॥ ११ ॥

॥ श्री कामलतानी सज्जाय ॥

शी कहूँ कथनी मारी हो राज हो शी कहूँ कथनी मारी,
 मने कर्म करी महीयारी हो राज हो शी० ?

श्रीवपुरना माधवद्वीजनी, हूँ कामलताभिध नारी ।
 रूप कला भर यौवन भारी, उरवशी रंभा हारी हो राज शी० २
 पारणे केशव पुत्र पोढाडी, हूँ भरवा गई पाणी,
 श्रीवपुरी दुश्मनराये धेरी,

हूँ पाणीयारी लुंटाणी हो राज शी० ३
 सुभटोए निज रायने सोपी, राये करी पटराणी
 स्वर्गना सुखथी पण पति माधव;

विसरै नहि गुणखाणि हो राज शी० ४
 वरस पंदरनो युत्र थयो तव,

माधवद्वीज मुज माटे, भमतो योगी सम गोखेथी,
 दीठो जातां वाटे हो राज शी० ५
 दासी द्वारा द्वीजने बोलावी; द्रव्य देई दुःख काप्युं,
 चौदश दिन महाकाली मंदिरमां,

मनशुं वचन में आप्युं हो राज शी० ६
 कारमी चूके चीसे पोकारी महीपतिने में कीधुं,
 एकाको महाकाली जावां,

तुम दुःखे में व्रत लीधुं हो राज शी० ७
 विसरी बाधा कोपी काली, पेटमां पीड थई भारी,
 राय कहे ए बाधा करशुं;

तिल्लण चूक मटी मारी हो राज शी० १८
 चौदशने दीन राजा राणी एकाकी पगपाले,
 महीपति आगल ने हुं पाळल,

पहोंच्या वेड महाकाली हो राज शी० १९
 राजाए निज खडग विश्वासे मारी करमां आप्यु;
 जब नृप मंदिरमांही पेसे,

तव में तस शिर काप्यु हो राज शी० २०
 रायने मारीने पतिने जगाडु; ढंढोलता नवि जागे,
 नाग डस्यो पति मरण गयो तव,

उभय भट थई भागी हो राज शी० २१
 नाठी वनमां चोरे लुंटी, गुणिकाने घेर घेची,
 जार पुरुपथी जारी रमतां;

कर्मनी वेल में सींची हो राज शी० २२
 माधव सुत केशव पितृ शोधे, भैमी गुणिकाने घेर आवे,
 घन देखी जेम दूध मंजारी;

गुणिकाने मन भांवे हो राज शी० २३
 गुणिकाए निज मुजः सोंप्यो; जाण्युं न में ललचाव्यो;
 धिक धिक पुत्रथी जारी खेलुं,

कर्म नाच नचाव्यो हो राज शी० २४

जारी रमतां काल वीच्यो काई; एक दीन कीधी में हांसी,

कयांना वासी कयां जवाना;

तव तेणे अथ इति प्रकाशी हो राज शी० १५

इढ मन सखी घात सुणी में; मति शुह्य में राखी मारी,

पुत्रने कहुं तुमे देश सिधावो,

में दुनिया विसारी हो राज शी० १६

पुत्रने वोलावीं कहुं शुणिकाने, हा हा धीक मुज तुजने,

महा पातिकानी शुद्धि माटे,

अग्नि शरण हो मुजने हो राज शी० १७

सरिता कांटे चेह सलगवी, अग्नि प्रवेश में कीधो,

कर्म नदी दीनापुरभां तणाणी;

अग्नि ए भोग न लीधो हो राज शी० १८

जलमां तणाती कांटे आवी, आहिरे जीवती काठी!

मुज पापीणीने संघरी न नदीये,

आहिरे करी भरवाडी हो राज शी० १९

ते भरवाडण दहीं दूध लड; हूँ वेचवा पुरमां पेठी,

गज छुट्यो कोलाहल सुणीने;

पाणीयारी ने हूँ नाठी हो राज शी० २०

पाणीयारीनुं फुटयुं वेडं धरुं सके रोवा लागी,

दहीं दूधनी मडकी मम फुटी;

हुँ तो हसवा लागी हो राज शी० २१
हसवानु कारण तें पुछ्यु, विरा अथ इति कीधु,
केने जोउ ने केने रोउ हु,

दिवी दुःख मने दीधु हो राज शी० २२
महीयारीनी दुःखनी कहाणी, सुणी मूर्छा थइ द्रिजने,
मूर्छा वली तव हा हा उचरे,

द्रिज कहे धीक धीक मुजने हो राज शी० २३
मा दीकरो वेउ पस्तावो करतां, ज्ञानी गुरुने मलीया,
गुरुनी दीक्षा शिन्ना पामी, भवना फेरा टलीया हो राज शी० २४
एक भवे भव चाजी रमतां, उलट सुलट पडे पासा,
नाना विध भवोलाव सांकलचंद्र,

खले कम तमासा हो राज शी० २५

हरिश्चन्द्र नृपनी सज्जाय

श्री गुरुपद पंकजे नमी, समरी शारदा माय,
सत्यवादी हरिश्चन्द्रनी, उत्तम कहु सज्जाय ।

(पंथीहा संदेशो कहेजो श्यामने—ए राग)

सत्य शिरोमणि हरिश्चन्द्र पृथ्वीपति,

नगरी अयोध्या जेनी स्वर्ग समान जो;

१ सुरगुरु सम वसुभूति, मंत्री जेहनो,

राणी सुताराने कुमार देव समान जो । सत्य १

अवसर जाणी २ सुरपति एक दिन उच्चरे,

हरिश्चंद्रना गुण देवने करे जाण जो,

प्राण जतां पण ३ सत्यपणुं छोडे नहि,

मनुष्य छतां पण केटलां करुं वखाण जो सत्य. २

स्वामी वचने श्रद्धा नहिं वे देवने,

तेणे विकुर्व्या तापसो पुरनी बाह्य जो,

४ सुवर थईने नाश कर्यो ५ आरामनो,

पोकार करतो गयो तापस पुरमांय जो. सत्व ३

सांभलीं नृपति चाल्यो तापस आश्रमे,

हाथमां लइने खेंच्युं ताणी तीर जो;

गर्भणी हरणीने वचमां लांगी गयुं,

हरणी मरतां ६ कुलपति, कुटे शिर जो; सत्य. ४

पश्चात्तापनी सीमा न रही रायने;

कुलपति प्रासे नृप नमावी काय जो,

प्रायश्चित माटे राज्यपाट दंड आंपने, पाप हत्या जो लागेली
 मुज जाय जो. सत्य० ५ उपर लाख सौनैया आपु पुत्रीने;
 पोपेली मृगली जेणे दिवस ने रात जो, कुलपति कहे हूँ
 राजा; आजथी पुग्नो, लाख सौनैया, घो वेची तुम जात जो;
 सत्य. ६ राज्यने तजतां; आडो मन्त्री आवीयो, त्यारे तापसे
 कीधो मन्त्रो उकीर जो, कपिजल अंग रक्तक वचमां बोलीयो
 तेने पण कीधो वज्रुक छांटी नीर जो, सत्य. ७ एकसोटी
 कीधी देवे राज्य तजावीयु, तोपण सत्वमां अडग रडो छे
 भूप जो; काशी नगरीमां जई चांटांमां रही, वेचाण माटे
 १० त्रखे उमां चूप जो, सत्य० ८ वेचाण लीधी राणीने एक
 ब्राह्मणे, कुमारने पण वेच्यो ब्राह्मण घेर जो, पोते पण
 वेचाणो भंगीना घरे, कर्मराजाए कीधो कालो केर जो. सत्व.
 ९ जल वहन कयु वार वरस लगे नीचनु, नोकर थईने
 चत्यों चंडाल घेर जो, दुःख सहन करवामां मणा राखी नहि
 तोपण कर्म जगान कीधी म्हेर जो, सत्य. १० गच्छसीरूप
 करावी कीधी विटवना, तागपतिने भरी सभानी मांय जो,
 नाग डसावी मरण कयों रोहितांधरने; ११ विखुटो कयों
 तारामतिथो राय जो, सत्व. ११ १२ मृतक अंबर लेवा १३
 प्रे तवने गयो, चंडालना कहेवाथी नोकर १४ गय जो, आवी

सुतारा कुमार मृतकने उचकी, १५ दहन क्रिया करवा मूकी
 काय जो; सत्य. १२ रुदन करती छाती फाटने कुटती, खोलामां
 लडने १६ बालक उपर प्रेम जो; एटलामां हरि आव्यो
 दोडतो आगले, ओलखी राणीने; पूछे छे कुशल चेम जो,
 सत्य. १३ सुतारा कहे पुत्र मरणनी आ दशा, चंडाल थडने
 मने वेची १७ द्विज धेर जो, राज्यपाट गयुं कुटुंबकबीलो
 वेगलो पुत्र मरणथी वत्यो कालो केरजो सत्य. १४ वार वरस
 लगे भंगीपणुं आपे कयुं, चाकरडीपणुं थयुं मारे शिर तेम
 जो, कुंवर डसायो वनमां काष्ट लेवा जाता; स्वामि हवे शुं
 पुछो छो कुशल चेम जो ? सत्य १५ प्रभु हवे तो दुःखनी
 हद आवी रही; शिरपर उगवा वाकी छे हवे तृण जो, दुःख
 लख्युं हशे केटलुं आपणा भाग्यमां, नाथ हवे तो मागुं छुं
 हुं मरण जो; सत्य. १६ गभरायो नृप राणीनी वातने सांभली,
 धीरज धारी कयुं हृदय कठीन जो, सहन करीश हुं जेटलुं जे
 दुःख आवशे, पण १८ सूर्यवंशी, थाशे नहि कदि १९ दीनजो,
 सत्य. १७ आटलुं बोली प्रेमनुं बंधन तोडीने; मुख फेरवीने
 माग्युं मृतकनुं वस्त्र जो; रायनी समस्या सुतारा समजी नहि,
 फरि फरि नृपना हाथमां दे छे २० पुत्र जो. सत्य. २१ पुत्रना
 शवनुं काम नथी हवे माहरे, त्यारे शुं कहो छो बोली थई

सन्मुख जो, लज्जा मूकी; अश्रुथी नेत्रो भरी नृपे; माग्यु
 २२ अंवर, मृतकनुं करी २३ उन्मुख जो, सत्व. १६ एटलामां
 करी, देवे वृष्टि पुष्पनी; सत्यवादी तमे जय पायो महाराज जो
 कसोटी कीधी, दुःखमां नाखी आपने, क्षमा करो ते सत्वतणा
 शिरताज जो सत्य. २० दीधुं वरदान देवे राज्य आवादनुं;
 *संजीवन करी पुत्रने गया देवलोक जो; मंत्रीधर-अंगरक्तक २४
 वन्ने आवीया, २५ श्लाघा थई छे नृपनी त्रणे लोक जो
 सत्व. २१ धन्य छे धन्य छे सत्वशिरोमणि रायने; जेम जेम
 कसीये; तेम तेम कंचनवान जो, २६ सुरपति आगल स्तुति करे
 हरिश्चंद्रनी; दीठो न जगमां धैर्यमां मेरू समान जो; सत्व. २२
 धिचरंता प्रभु शान्ति २७ जिनवर आवीया, रायने राणी वंदन
 अर्थे जाय जो, देश रचंते हरिश्चंद्रे पूरवभव पुद्गीयो, श्या
 कारणथी; भंगीपणुं मुज थाय जो १ सत्व. २३ चार वरस
 लगे दुःखना डुंगर देखीया, सुतारा शिरपर आव्युं महान
 २६ कलंक जो विगुटो कयो पुत्र ने राणीथी मुजने, कारण विण
 कदी कार्य वने न निशंकजो. सत्व. २४ प्रभु कहे राय राणी तुमे
 पुर्वे हता, सार्थ साथे वे मुनि आव्या तुम गाम जो, रूप ३० देखीने
 राणी वींघाणी कामथी, बोलावे देभथी दासी द्वारा भीडीं
 हाम जो, सत्व. २५ हाव-भावं देखाड्या बहु एकांतमां;

प्रण मुनि कहे छे, भस्म थयो अमकाम जो, तेथी अमारो काम
 हवे नथी जागतो; वली मल-मूत्रनी कूडी काया छे, ३१ उद्दाम
 जो, सत्व. २६ निराशी थई राणी नृप करे ३२ जह; आल
 चडाव्युं मुनि उपर निरधार जो, ताडना पुर्वक बंधीखाने
 नखावीया, ३३ मासांते राय करे पस्तावो अपार जो, सत्व.
 २७ दोष खमावी मुनिथी समकित पामीया, मुनिवर बन्ने
 काल करी देवलोक जो, कसोटी सीषथी वैर पुख तेणे वालीयुं,
 सुख दुःख निमित्त कर्म जाणी तजो शोक जो. सत्व. २८
 राय ने राणी जातिस्मरण पामीया, अल्प निदानने दीठो
 विपाक महानजो; जगतनी विचित्रता सर्व अनुभवी, कर्मबंधनना
 छोडया सकल निदान जो. सत्व. २६ ३४ साकेतपुरनुं राज्य
 दई रोहिताश्वने; दीक्षा लीधी सोलमां जिनवर पास जो;
 केवल पामी ३५ शिवपुरमां सीधावीयां नीति-उदयनो करजो
 शिवपुर वास जो सत्व. ३०

दादा साहेबनी आत्मशिक्षा-पचीशी

(दुहाछंद) निरखे, पारका, लघु
 रे अभिमानी जीवडा !, तुं केम पामीश पार; लघु
 छल नीरखे पारका, तुं तेहनो भंडार ॥१॥ अछुता दूषण

पारका, गुण आपणा प्रकाश, एणीपरे अभिमान वशे, वसीयो
 नरक-निवास ॥ २ ॥ माहे सत्र अनेरडुं, अवर देवाडे वहार,
 गयवर केरा दंत-जेम, फोगट-जनम म हार ॥ ३ ॥ सुणी
 प्रशंसा आपणी, हैडे थाय उल्लास, दाके पर-गुण सांभली
 ए तुज नित्य अभ्यास ॥ ४ ॥ ए ओखाण्णे जग प्रगट,
 जननी जाणे वाप, जीवडा ! तें छानां कर्या, तिहां मन जाणे
 पाप ॥ ५ ॥ तें न कर्या बाहेर प्रकट, जाणतां थयो अजाण,
 पर अवगुण हसि हसि कहे, ए तुजकिसुं विनाण ॥ ६ ॥
 भोला भूलिम भ्रम पड्यो, रे जीवडला ! अन्नाण, अण-गामते
 अमर्ष म धर; कर्म-सरिखो प्राण ॥ ७ ॥ परभवे तें तेम-नवि
 क्युं, जेम-गंजी न शके कोय, हवे पस्तावे थाय किशुं, हैये
 विमासी-जोय ॥ ८ ॥ नीचे उंचे थोडले, तुला-जेम-तुं थाय
 क्षण क्षण एणि परे चालतां, मुज मन एम न सुहाय ॥ ९ ॥
 जेम तेम घर परिहरी, चान्यो दूर विदेश; रे काचा तुं
 प्राणियां ! पाछी दृष्टि म-देश ॥ १० ॥ जो ते पाछुं संभा-
 रीए; तो आगल होय दूर, काज न सीमे आपणुं; मरीए झुरी
 झुर ॥ ११ ॥ स्त्री-संभारे पुरुपने-पुरुष संभारे नार, वली
 वली उससी नीससी, हियडा-हरख मभार ॥ १२ ॥ जो तें
 जिन-धर्म-आदर्यो; तो जे सुख मधु-विंदु, तेहने शुं संभारखुं

दूधे आच्छरण विंदु ॥ १३ ॥ जीवन-कारण ठीकरी सुधा-कुंभ
 म फोड, काणी कोडी काचवली, हार म रतन कोड ॥ १४ ॥
 जे चाले तुज पग पडया, ओलखी तेज कुबुद्धि, अवर बूब
 वाहर अवर, करत किसी फल सिद्धि ॥ १५ ॥ प्राणी कहे
 प्राणी ! तु, निशि निचित सुएस, ए मा साहस सारिखो
 साहस काई करेस ? ॥ १६ ॥ काया माया करिमी, फोगट
 तु फुलाय, सनत-कुमार चक्री जेम, क्षणमां रोगी थाय ॥ १७ ॥
 प्राणी ! मोटा ताहरे; वैरि विषय-कषाय, अह-निशि गहेजे
 जागतो; जेओ करी न शके घाय ॥ १८ ॥ एणे घाणी परे
 घासव्यो; तो पण एहशु प्रीति; करतो वार्यो नवि रहे, भटके
 भाटकी भीति ॥ १९ ॥ शुनक पापाणे हणयो, पापण करडे जोय,
 दूरे शर तजी केशरी, शरपति केडे होय ॥ २० ॥ तेम दुःख-
 कारण कर्म गणी, तेहने केडे लाग, मोहनी निद्रा छोडी
 जीव ! जागी शके तो जाग ॥ २१ ॥ धर्म-साधन विण
 जीवडा, एले नर-भव खोय, पुण्य विहुणा प्राणीने, दुर्लभ
 मल्लवो सोय ॥ २२ ॥ एम जाणी रे जीवडा, परमारथ
 संभाल, श्रुत-बल सम-रसे भीलतु; काई पडे जंजाल ॥ २३ ॥
 चेतनशु थिर-वास करी, माया परिहरी दूर, महियल-महिमा
 मह-महे, वाधे कीरती-पूर ॥ २४ ॥ एम आत्म-शिखा तणा,

जे भणशे दुहा एइ, पार्श्व चन्द्रसूरि कहे तसु मन धर्म-संनेह २५

दादासाहेब कृत लघु आराधना (बीजी)

(चौपाई छंद)

प्रणमं पहेला श्री-अरिहंत भस्ते जे संपद विहरंत, वंदु सिद्ध
अनादि अनंत; श्री आचारज जे गुणवंत १ श्री उवज्जाय नमं
चित्त-धार, साधु जे अढी दीव मजार, नमं हूं भक्तिए पंच
त्रिकाल; त्रिविध त्रिविध त्रिभुवन प्रतिपाल ॥ २ ॥ पंचपरमेष्ठी
एज नवकार, चउदह पूरवनी उद्धार; श्रीजिन-शासन एहज
सार; समरंतां लहीए भव-पार ॥ ३ ॥ अरिहंत सिद्ध साधु ने
वली, धर्म जेह भाख्यो कैवली, ए मंगल मुज मंगल-कार
एहज चार लोगुत्तम-सार ॥ ४ ॥ एहज चार कीजे नित शरण
जेम मुज टाले जन्म-मरण; ए जामलि न हूं बीजो कोय,
शरण वज्र-पंजर जे होय ॥ ५ ॥ ए संसार असार अपार, अथिर
बहुल दुःख-भंडार; स्वारथे मलीयो सहु परिवार, जिन विण
मुज न हू तारणहार ॥ ६ ॥ चिहुगति भम्यो जीव एकलो,
सुख-दुःख सहतो ए एकलो, एकज जन्मे एकज मरे एकज भव-
सायर उतरे ॥ ७ ॥ बीजो कोई न चाले साथ, धर्ममित्र कीधो निज

हाथ, तेहज पूठे आवे एक; एम जाणो जीव ! आणी विवेक
 ॥ ८ ॥ पामी नर-भव आरज-लोग; श्रवक-कुल सामग्री जोग
 गुरु-उपदेश सूत्रनी साख, निज मति सहित तत्वग्रही राख
 ॥ ९ ॥ छांडीसुं चार भेदह मिथ्यात, लौकिक लोकोतर
 विख्यात, अनंतकाल एहज रोलवे; आपी कुमति मुज मन
 भोलवे ॥ १० ॥ जिन-मत मांही मतांतर घणा, दृष्टिरागे थाय
 आपणी, अणखम कर जीव ! हुं ओ को किमे, करे तेय जसु
 मन जे गमे ॥ ११ ॥ परिहर पर चिंता-जंजाल; कर एक
 आपणी संभाल; तारे करणी आप आपणी, सत्य ज भाख्युं
 त्रिभुवन धणी ॥ १२ ॥ जिनवर-प्रतिमा जिनवर दणी, प्रथम
 तत्व ए देवे गणी, सूध प्रकाशे सूधो करे, ते गुरु तारे आपण
 तरे ॥ १३ ॥ दयामूल जिन-भापित-धम, प्रवचन-सार तत्त्वनी
 मर्म अहिनिशि मुजने एहज प्रमाण, निदु पाप अढारह ठाण
 ॥ १४ ॥ इण वेला जे होय प्रमाद, मुजने तो तजी हर्ष-
 विवाद, सुगुरु-साखे अणसण उच्चरुं; दुःख तनी आलोयण
 करुं ॥ १५ ॥ पडिवज्जु हवे चारे शरण, इणिपरे साधुं
 पंडित-मरण; वोसिरामि परिग्रह आरंभ, तप-संयमनो लहुं
 अवठंभ ॥ १६ ॥ मे बहु लालीयुं आ शरीर, चुआ चंदन
 पहैया चीर; नावण धावर बहु शणगार, दीधा मधुर सरस

आहार ॥ १७ ॥ चरम-समय पण वोसिरुं, तेहनी ममता-मति
 परिहरुं, खामुं जीव चोराशी लक्ष; श्रीजिन सिद्ध सुसाधु समक्ष
 ॥ १८ ॥ चुन्लो पाणी सावरणी घंटी उखल हल नहरणी;
 कोदाला पावडा ने कुठार, वाण धनुष प्रमुख हथियार ॥१९॥
 इखखुवाड करसण घर हाट, बहु बखार अरट घडिघाट,
 इण भवे कर्या अनेरे भवे, खामी वोसिरामि ते सवे ॥ २० ॥
 जे मुजने लाग्या अधिकरण, अणगण जल कीधा जे तरण,
 जीव हय्याइण भवे परभवे, खामी वोसिरामि ते सवे ॥ २१ ॥
 कीधी भक्ति देव-गुरु तणी, आसायण टाली गुण-गणी,
 इणभवे कीध अनेरे भवे, वली वली अनुमोदुं ते सवे ॥२२॥
 साहंमी जननुं कयुं सन्मान, करुणा-पात्र भक्तिशुं दान,
 इणभवे कीध अनेरे भवे; वली वली अनुमोदुं ते सवे ॥२३॥
 पोसह पडिक्रमणां पचखळाण, श्रुत सांभली पाली जिन-आण,
 शुण्या देव सुगुण नव नवे, वली वली अनुमोदुं ते सवे ॥२४॥
 पाखी चांमासा-दिक पर्व, स्रत्र तणी साखे ते सर्व,
 इणभवे कीध अनेरे भवे, वली वली अनुमोदुं ते सवे ॥२५॥
 किं बहुना ? त्रिहु काले जेह, सुकृत स्रत्र अनुसारे तेह;
 इणभवे कीध अनेरे भवे, वली वली अनुमोदुं ते सवे ॥२६॥
 आराधना संक्षेपे करी, अहनिशि ए भाव मन-धरी;

समस्तां भक्त्य आराधीए, पार्श्वचंद्र सूरि मुक्ति साधीए ॥२७॥

श्री सकलचंद्रजी उपाध्यायकृत

श्री शांतसुधरसकुण्डनी सज्जाय

(राग स्वामी खीमंधर विनती)

शांतसुधारस कुण्डमां; तुं रमे मुनिवर हंस रे, गारव-
रेणुशुं मत रमे; मूकजे तुं शिथील मुनि संग रे; शांत० ॥१॥
स्वाहित कर म कर भवपूरणा, म कर तुं धर्ममांहि क्रुद्ध रे,
लोकंजन घणुं मत करे; जाणतो होइ एम मुग्ध रे शांत० ॥२॥
जो यतिवर थयो जीवडो, प्रथम तुं आपने तार रे;
आप साखे मुनि जो तयो; तो पछी लोकने तार रे शांत० ॥३॥
तुज गुणवंत जाणी करी, लोक दीये आपणा पुत्त रे;
अशनवसनादि भरी दीये, खोटडुं म घर मुनिसुत्तरे शांत० ॥४॥
नाणदंसणचरणगुण विना; तुं किम होइश सुपात्र रे,
पात्र जाणी तुज लोक दीये; म भरीश तुं निज गात्ररे शांत० ॥५॥
सुधी समितिगुपति नहीं, नहीं तप एपणा शुद्धि रे,
मुनि गुणवंतमांही मूलगो, किम होये लब्धि ने सिद्धिरे शांत० ॥६॥
व्याप पार मांड्यो घणो गुण विना, भूरि आडंवर इच्छरे, घर तजी
मान माया पड्यो, किम होये सिंहगति रीच्छ रे शांत० ॥ ७ ॥

उपशम अंतरंगे नहीं; होये तुज शवल आचार रे; नतिथुति
 पूज तुं अभिलखे, म कर अणमानी पर खाररे शांत० ॥ ८ ॥
 उदरभरणादि चिंता नहीं, स्वजन सुत कलत्त घरवाररे, राज-
 चौरादिक भय नहीं, तो हि तुज शिथिल आचाररे शांत० ॥ ९ ॥
 विविध सुख देखीने लोकना, तुं किरयुं चिते मुनिराज रे ? तुं
 जनावर्ज नादिक पडयो; चूक मा आपणुं काजरे शांत० ॥ १० ॥
 आपणुं पारकुं मम करे, मूक ममता परिवार रे, चित्त समता-
 रसे सींचजे, म कर बहु वाजी विस्तार रे शांत० ॥ ११ ॥
 लोक सत्कार पूजे स्तवे, मुज मिले लोकना वृंद रे; मुज जस
 नाम बहु विस्तरे, इशो अभिमान मुनींद रे शांत० ॥ १२ ॥
 पूर्व मुनि सारिखी नही कीसी; आपणी लब्धि ने सिद्धि रे;
 अतिशय पण तेहवा नहीं, तोही तुज मान ए बुद्धिरे शांत० ॥ १३ ॥
 पूर्वे प्रभाविक मुनि हुआ; तेदलो नहीं तुज तोलरे, आप हीणुं
 घणुं भावजे, मुखे घणुं घणुं मत बोल रे शांत ॥ १४ ॥
 निअडी करी जे जन रंजीया, वश कर्या बहु जन लोकरे पूंठ
 दीधे न ते ताहरा, गृही मुनी नातरु फोक रे शांत० ॥ १५ ॥
 गुरुप्रसादे गुणहीनने, हुये अछे गुणत्रुद्धि रे, तुं गुणमत्सरी
 मत हुण; कर निज जीव ए शुद्धि रे शांत० ॥ १६ ॥
 संयम योग मूकी करी, वश कर्या जे जनलोक रे, शिष्य गुरु-

भक्ति पुस्तक भर्या, अंत दीए सान विणु शोकरे शांत० ॥१७॥
 परम समता सुखजलधिर्मा, सुरनर सुख एक विंदुरे तेणे तुं
 सेव शमवेलडी; मूकी दे अवर सव धंध रे शांत० ॥ १८ ॥
 एक क्षण विश्व जंतु परे, तुं धरे जीव समभाव रे; सर्व मैत्री
 सुधापानथी, सकल सुख सन्मुखे लाव रे शांत० ॥ १९ ॥
 अल्प गुणवंत गुण रंजीयो; दीन दुःखी देखी दुःखभूर रे, निर्गुणी
 द्वेष विरति रही, सकलमुनि सुख चित्त पूर रे शांत० ॥२०॥

उपनय साथे (राग-मैवाडी)

नाहिलो न माने काइ कखुं माहरुं रे, शोकय हसीने जोय,
 नगंद वेहु रे घणी अटारडी रे, जेठ भूठो मुज होय ॥ १ ॥
 किम जालवीए रे कुटुंब अटारडुं रे, करे मुजशुं नित रोप, एकण
 गामे रे पियर सासरुं रे, बोले मेली मेली दोष किम ॥२॥

अर्थ—वार भावनामांथी अनित्य भावना भावतो भव्य
 प्राणी चितवे छे के—आ काया स्त्री छे, अने मन तेनो स्वामी
 छे । ते काया स्त्री कहे छे के—‘ आ मारो नाथ मन मारुं
 कखुं मानतो नथी ते जोइने मारी शोकय कुमति के जे हमणां
 मननी प्रिया बनी छे ते हसे छे । मारी वेउ नगंद निद्रा ने
 विकथा छे, ते बहु अटारी-माठी छे । मारो जेठ कपट नामे

छे ते महाभूओ छे । काया मन साथे विचारे छे, के-आ अटारा कुटुंबने केम जालववुं ? ते कुटुंब मारी साथे निरंतर रोप करे छे । मारुं सासरुं ने पियर एकज गाममां एटले आ संसाररूप शहेरमां ज छे, तेथी ते कुटुंब मारी उपर नवा नवा दोष सूकीने मने पजवे छे । १-२

जेठाणी मुज परधर बहु करे रे, देवरने नहिं लाज,
देराणी छे, अति उछांछली रे; मांडे विरुओ ए काज किम० ३
अर्थ—मारा जेठ कपटनी स्त्री परवंचना मारी जेठाणी धरे धरे अनेक जनोने ठगती फर्या ज करे छे । मारो दियर अविवेक छे, तेने तो लाज ज नथी । ते अविवेकनी स्त्री कुमति जे मारी देराणी छे, ते तो बहु उछांछली छे, तेथी ते घणां माठां कार्यो करे छे । ३

ससरो सुहाली रे वीलो नवि शके रे, सासुडीनो नहीं विश्वास,
पियरे पिता छे मुज रोपीयो रे, माडलडो देखाडे त्रास किम० ४
अर्थ—मननो वाप जीव ते कायानो ससरो ते तो बहु सुकुमाल छे । ते वधुं सहन करे छे, पण कांइ वीलतो ज नथी । जीवनी स्त्री चेतना ते मारी सासु तेनो कांइ विश्वास नहीं । ते तो घडीमां आम ने वडीमां तेम एम अनिश्चितपणे रखा करे छे । कायानुं पियर अशुभ रयान ने त्यां रहेनार अशुभ कर्म ते कायाना पिता दुष्कमेनी स्त्री कुगति मीग

माता । ते बंने तो मने त्रास आपे छे । ४

फुवो वेठो रे खी खी बहु करे रे, फुइडी लगावे मुज राव,
परघरभंजक मामो माहरो रे; मामीनो खोटो स्वभाव केम० । ५।

अर्थ — दुष्कर्मनी बहेन वेदना, तेनो धणी ते कायानो
फुवो थाय छे ते आ वधुं जोंइने खी खी हस्या ज करे छे ।
अने तेनी स्त्री वेदना जे कायानी फुइ ते तो मारी राव-फरियाद
तेनी पासे कर्या ज करे छे । दुष्कर्मनी स्त्री वेदनानो भाई
अहंकार ते कायानो मामो ते निरंतर पारकां घर भांगवानो धंधो
ज करे छे । अहंकार नी स्त्री माया ते कायानी मामी छे तेनो
स्वभाव तो बहु ज खोटो छे, खराव छे । ए मामा मामीए तो
आ जगतने बहु हेरान कयुं छे । ५

मासी लूंटे मंदिरमां पेसीने रे, मासा देखत लेइ जय'
काम करावे जोरे भाइलो रे, भोजाइ बढवा धाय. किम० । ६।

अर्थ — वेदनानी बेन तृष्णा ते कायानी मासी काया-
रूपी घरमां पेसीने धर्मरूप धनने लोभरूप मासाना देखतां
लइ जाय छे । दुष्कर्मनो पुत्र मोह मायानो भाइ ते जोरावरीथी
अनेक प्रकारनां काम-अशुभ कार्य करावे छे अने तेनी स्त्रि
कुशिक्षा कायानी भोजाइ ते तो कायम बढवा ज धाय छे-
बढया ज करे छे ॥ ६ ॥

फंदे पाडे रे पितरीयो वली रे, पितराणी कमजात,

दादो मारो धुरथी लोभियो रे, दादी करे बहु घात किम०॥७॥

अर्थ दुष्कर्मनो भाई विषय ते कायानो पितराई थाय छे ते जोवने नवा नवा फंदमां पाडया ज करे छे । विषयनी स्त्री कुपति ते कायानी पितराणी महा कमजात छे दुष्मनो चाप पाप ते कायानो दादो थाय छे । ते प्रथमथी ज लोभीयो छे अने ते पापनी स्त्री अशुभ आचरणा-कायानी दादी ते तो अनेक प्रकारे कायानो घात करे छे-कायाने दुर्गतिमां नाखीने पीडे छे ॥ ७ ॥

चेटडी तपावे मुजने अति घणुं रे; जमाइ करे रे सताप,
चेटो रहे रे मुजथी रुसणे रे; बहुअरे दे छे सराप किम० ॥८॥

अर्थ—कायानी चेटी-पुत्री चिंता ते मने बहु तपावे छे । अने चिंतानो पति जे रोप ते कायानो जमाइ थाय ते पण बहु संतापे छे । कायानो पुत्र जे अदोष ते तो कायाथी कायम रुसणे रहे छे-जुदो ज रहे छे । तेनी स्त्री आशा कायानी वहूयर ते तो कायम श्राप ज दीधा करे छे ॥ ८ ॥

निर्लज्ज मारो वडुओ सहु कहे रे, वडीआई विकगल,
कोई भल्लुं नहीं एह कुटुंबमां रे; बीले आलपंपाल किम० ॥९॥

अर्थ—कुगतिनो चाप मिथ्यात्व तेने कायानो वडुओ (मातानो पिता) सहु कहे छे पण ते तो महानिर्लज्ज छे, अने तेनी स्त्री अविगति जे मारी वडीआई (मातानी माता)

कहेवाय छे ते तो महाविकराल छे । आ बंने मिथ्यात्वं ने अविरति ए ज आ संसारमां अनंतकाल पर्यंत जीवने भमाव्यो छे, रखडाव्यो छे । आ कुटुंबमां कोइ सारुं के भलुं नथी । चर्धा आलपंपाल जेम-तेम बोले छे अने मनमां आवे तेम करे छे ॥ ९ ॥

इणे गामे दो चोर नित्य फिर रे, तिणे सुख नहीं लवलेश,
ए मूकीने जे अलगा रहे रे; ते पुण्यवंत विशेष किम० ॥ १० ॥

अर्थ—आ गाममां एटले आ संसारमां संयोग ने वियोग नामना वे चोर वसे छे, ते कायम फर्या करे छे । तेणे कगीने जीवने लवलेश मात्र पण सुख नथी । जे प्राणी ए संसारने-मूकीने अलगा रहे छे-संसारने तजी दे छे ते जीवो विशेष पुण्यवंत कहेवाय छे । तेने संयोग, वियोग दुःख आपी शकता नथी ॥ १० ॥

एह अर्थ कह्यो अगोचरु रे; सद्गुरुने आधार;

कर जोडी मुनि दयाशील कहे रे, जोजो पंडित विचार किम०

अर्थ—आ सज्जायनो अर्थ अगोचर-न समजाय तेवो छे, कारण के तेमां अभ्यंतर भाव भर्यो छे । अहीं जे उपनय दशाविनामां आव्यो छे ते में सद्गुरुने आधारे-अवलंबने कहेल छे । सज्जायना कर्ता दयाशील मुनि हाथ जोडीने कहे छे के हे पंडितो ! तमे तेनो अर्थ विचारी जोजो ॥ ११ ॥

